

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ЩО ЗРОБЛЕНО

Харківщина 2005-2006

ХАРКІВ
2007

Дорогі земляки!

У кожної людини час від часу виникає запитання щодо місця і ролі певного органу державної влади та посадових осіб у її власному житті.

Американський філософ і політичний діяч Томас Джефферсон ще на рубежі XVIII–XIX століть зазначив: «Вся майстерність управління полягає у мистецтві бути чесним».

Робота Харківської обласної державної адміністрації, її результати можуть по-різному оцінюватися та сприйматися іншими органами влади, бути об'єктом політичних спекуляцій. Однак цілком очевидно, що неупереджено, об'єктивно оцінити діяльність владного органу можуть тільки громадяни. Звідси і **мета цього видання – донести до кожного мешканця результати діяльності державної адміністрації за два роки.**

Безумовно, основною функцією місцевого органу виконавчої влади є безпосереднє управління соціально-економічним і культурним розвитком області. У лютому 2005 року нове керівництво обласної держадміністрації проголосило стратегічну мету – **істотне підвищення якості життя населення.**

Наприкінці 2006 року Президент України В. А. Ющенко чітко наголосив, що в останні 2 роки Україна має найбільшу за свою історію динаміку соціальних стандартів. **«Ніколи в Україні, – зазначив Президент, – починаючи від мінімальної заробітної плати, пенсії, реальних доходів людей не росли ці показники так, як за минулі два роки».**

Кожній людині на рівні інтуїції зрозуміло, що таке «якість життя». Вочевидь, що підвищення якості життя не зводиться виключно до зростання валового регіонального продукту. Для кожної окремої людини зростання ВВП – це, передусім, кількісний, а не якісний показник. Він не рятує від соціальної незахищеності, не вирішує щоденні побутові проблеми.

Для того щоб досягнення мети не стало пустослів'ям, необхідна науково-обґрунтована комплексна модель, яка б урахувала головні характеристики, притаманні сучасному розумінню якості життя. Ось ці характеристики:

- **реальні доходи та витрати жителів області;**
- **стан соціального захисту;**
- **рівень життєзабезпечення та комунальних послуг;**
- **працевлаштування та умови праці;**
- **рівень освіти та охорони здоров'я;**
- **розвиток культури та духовності;**
- **безпека життя та стан навколишнього середовища.**

Зрозуміло, що саме **добробут населення та якість соціальної сфери** головним чином визначають, наскільки результативною була діяльність обласної держадміністрації.

Сподіваюсь, що, незважаючи на численність цифр та відсотків, цей звіт знайде щирий відгук у серцях харків'ян. Адже мова йде про результати саме їх натхненної праці.

ЩО ЗРОБЛЕНО

ОФІЦІЙНА ДОВІДКА

Харківська обласна державна адміністрація згідно з законом є місцевим органом виконавчої влади, входить до системи органів виконавчої влади та здійснює виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, а також реалізує повноваження, делеговані їй Харківською обласною радою.

Робота Харківської облдержадміністрації спрямована на виконання законів, що приймаються Верховною Радою України, та рішень Уряду України для задоволення спільних інтересів територіальних громад Харківщини у сфері промисловості, сільського господарства, соціальної сфері, сфері культури, тобто у всіх питаннях суспільного життя.

Обласна адміністрація розробляє проекти програм соціально-економічного розвитку території, проект обласного бюджету, які потім розглядаються і затверджуються обласною радою. Обласна рада і обласна державна адміністрація є діловими партнерами, від ефективної співпраці й солідарної відповідальності яких залежить ефективний розвиток Харківщини.

Демографічна ситуація 4

РІВЕНЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ТА СОЦІАЛЬНА СФЕРА

Доходи населення..... 6

Соціальна підтримка населення..... 8

Охорона здоров'я 10

Освіта і наука 15

Культура і мистецтво 25

Фізична культура і спорт 28

Сім'я і молодь..... 30

Екологія 37

Правопорядок 42

Громадські зв'язки..... 45

Релігія 48

Трудові ресурси 50

ПРОМИСЛОВА СФЕРА

Промисловість 55

Паливно-енергетичний комплекс..... 62

Транспорт і зв'язок 67

Споживчий ринок товарів і послуг 75

Сільське господарство 80

Будівництво, житлово-комунальне господарство..... 87

Розвиток підприємництва 93

Розвиток банківської сфери 96

Земельні ресурси 98

Іноземні інвестиції та зовнішня торгівля товарами101

Бюджет.....105

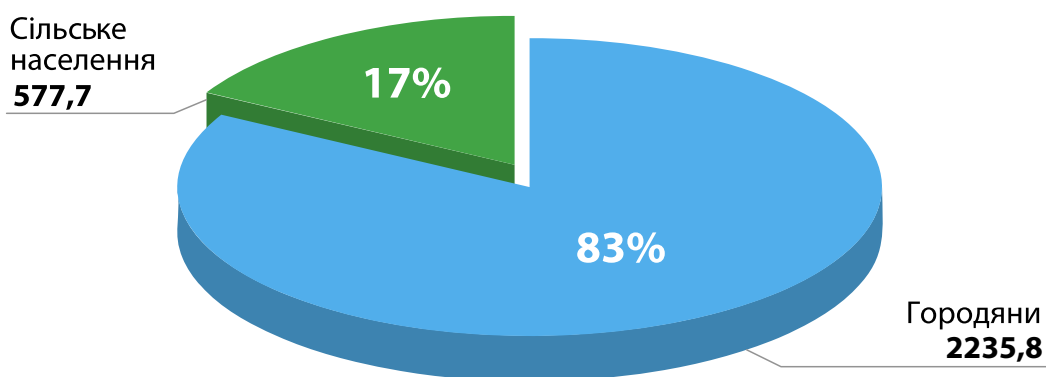
ЩО ЗРОБИМО110

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

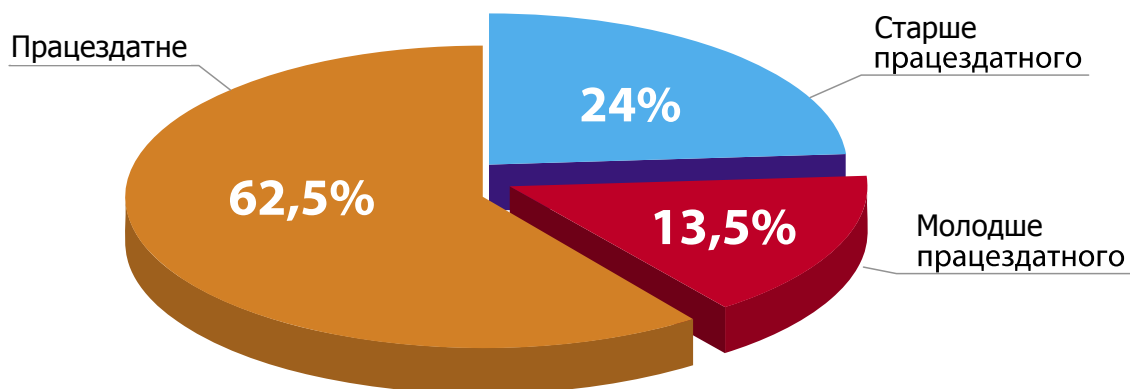
Харківська область – одна з найбільших за кількістю населення областей України.

► Кількість населення області складає **2813,5 тис. чол.**

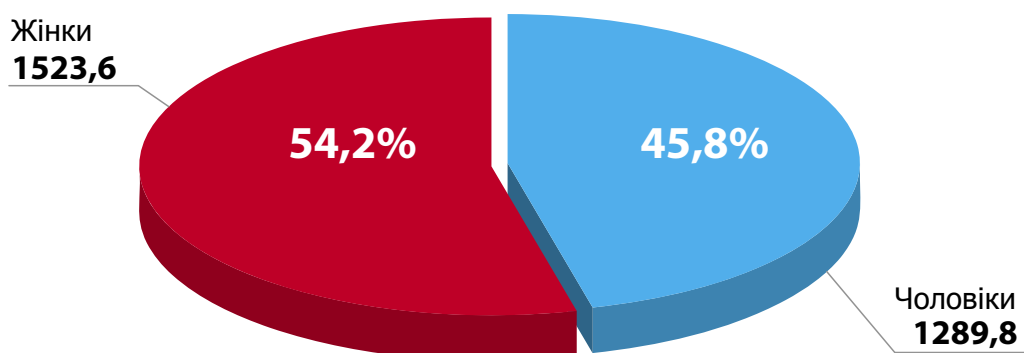
Кількість населення області станом на 01.12.2006 (тис. чол.)

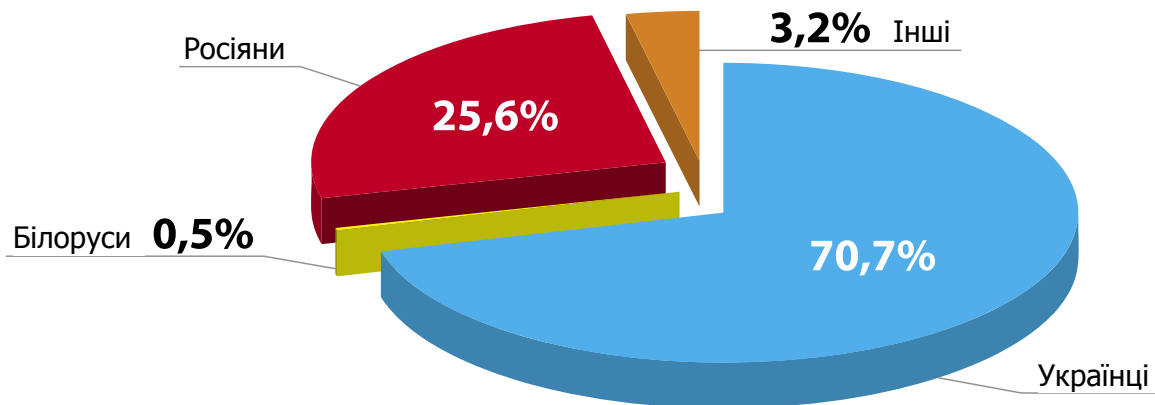
Вікова структура населення області станом на 01.01.2006

Статева структура населення області станом на 01.12.2006 (тис. чол.)

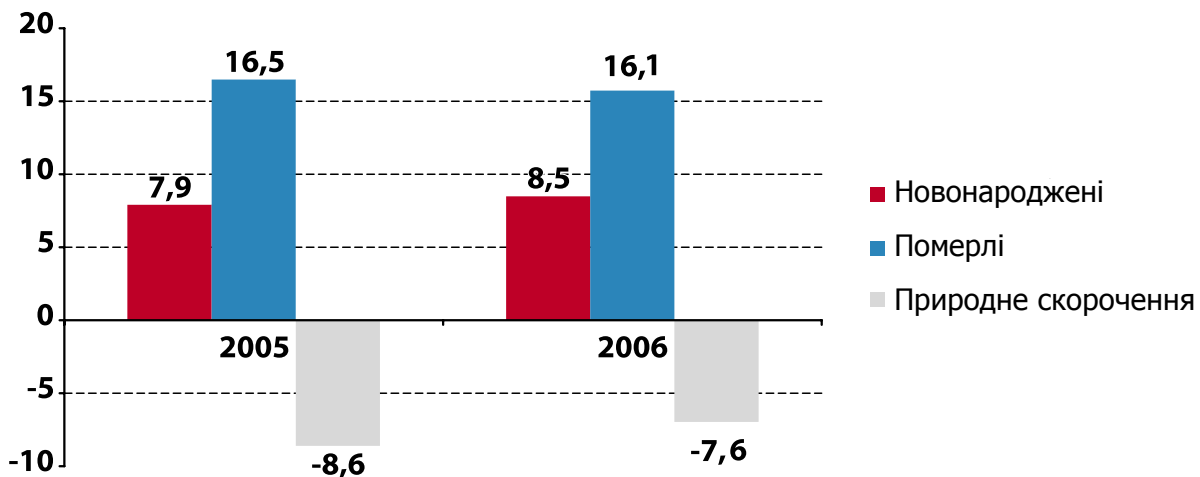
Структура національного складу населення області (за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 р.)

Демографічна ситуація в області поліпшується.

Зростає кількість новонароджених. У 2006 році (11 місяців) відповідно до 2005 року (11 місяців) кількість новонароджених збільшилась на 7,4%. Знижується смертність. У 2006 році (11 місяців) відповідно до 2005 року (11 місяців) показник знизився майже на 3,0%. За показником зниження смертності дітей віком до 1 року на 1000 новонароджених Харківська область займає четверте місце.

Коефіцієнт природного приросту (скорочення) населення (на 1000 чол.)

I. РІВЕНЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ТА СОЦІАЛЬНА СФЕРА

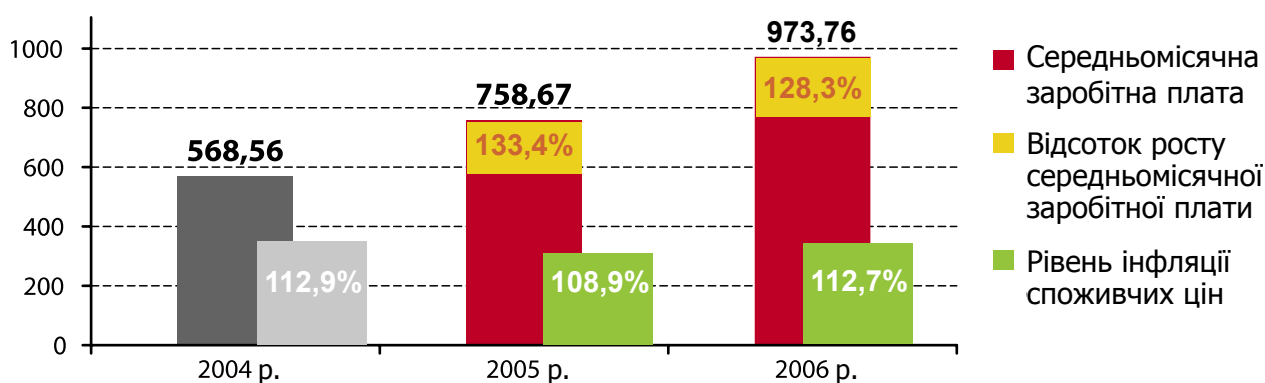
ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

Ефективність роботи органів виконавчої влади оцінюється підвищенням рівня життя людей, його якості. Перш за все це стосується **зростання доходів населення, основою яких є заробітна плата.**

За 2 роки вдалося досягти певних позитивних результатів щодо збільшення середнього рівня оплати праці в області.

- ▶ Середньомісячна зарплата зросла з 568,56 грн. з початку 2005 року до 973,76 грн. у 2006 році. Це на 92,8% більше прожиткового мінімуму для працездатної особи (505 грн.) і в 2,4 разу більше мінімальної заробітної плати (400 грн.).

Динаміка середньомісячної заробітної плати (грн.)

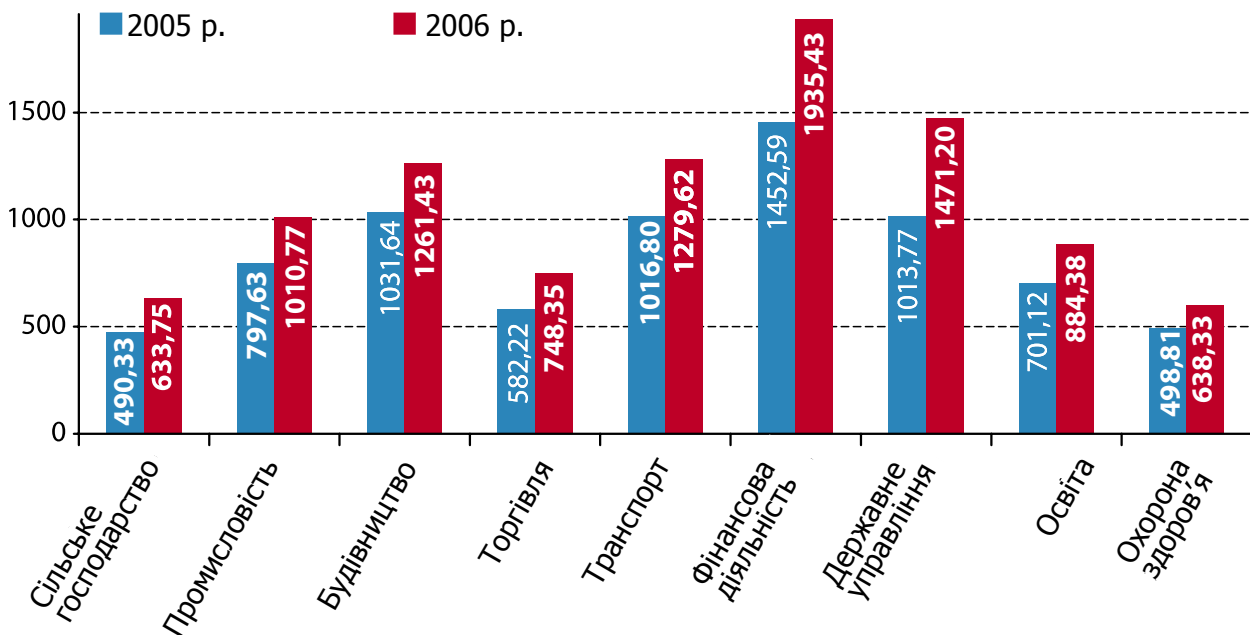

- ▶ Заробітна плата в усіх видах економічної діяльності мала тенденцію до зростання, що зумовлено позитивною динамікою основних показників виробництва і зростанням рівня мінімальної заробітної плати. Максимальне збільшення протягом року мало місце в установах та організаціях державного управління, фінансової діяльності.
- ▶ Найбільш оплачуваною залишається праця у занятих на підприємствах з транспортування трубопроводами, видобування паливно-енергетичних матеріалів та в установах фінансової діяльності. Розмір заробітної плати працівників цих видів діяльності коливався від 2442,24 грн., до 1935,43 грн., що відповідно у 2–2,5 разу більше середнього показника по області.

Серед районів області найбільша середньомісячна зарплата у 2006 році була у Красноградському (1221,78 грн.), Балаклійському (1169,99 грн.), Зміївському (989,49 грн.), Дергачівському (971,63 грн.) районах.

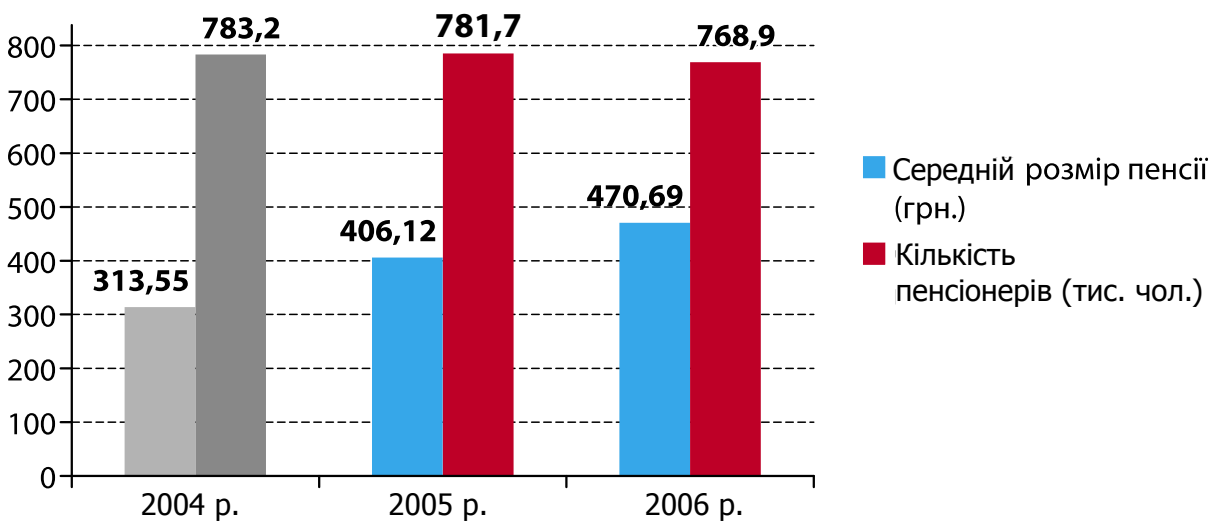
- ▶ У грудні 2006 року середньомісячна заробітна плата по області склала 1169,65 грн. і порівняно з груднем 2005 року зросла на 23,7% (на 223,72 грн.).

Заробітна плата працівників Харківської області за видами економічної діяльності (грн.)

▶ В області забезпечено стабільну виплату пенсій. Середній розмір пенсії зріс з 313,55 грн. на початок 2005 року до 470,67 грн. на цей час.

Середньомісячний розмір пенсії та кількість пенсіонерів

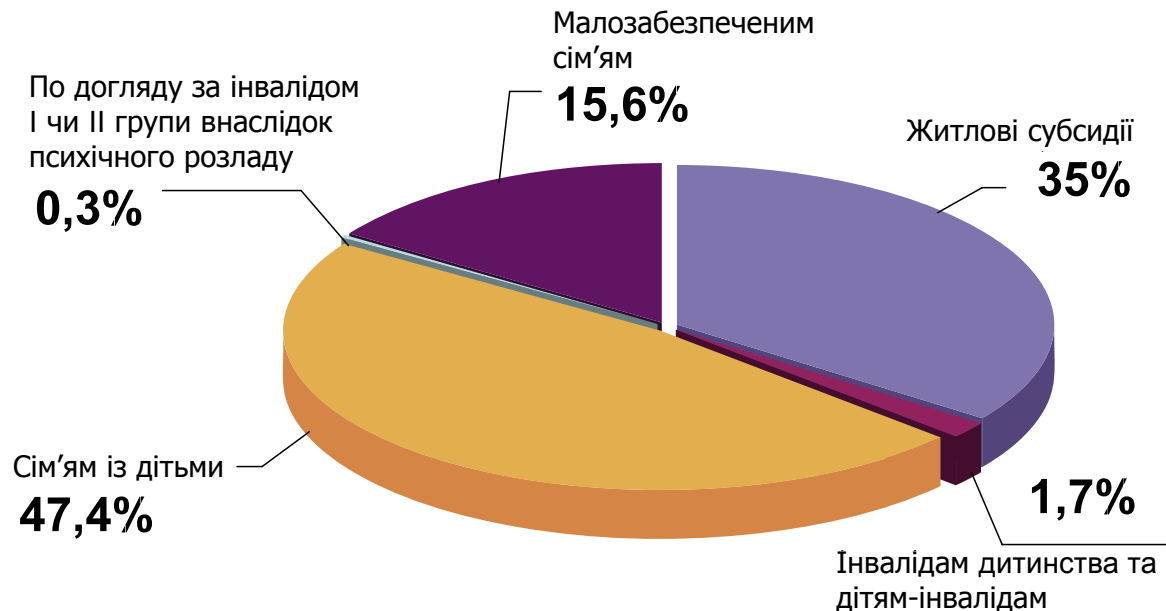
- У 2006 році мінімальний розмір пенсії, відповідно до нового розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, збільшувався у три етапи: з 1 січня – до 350 грн., з 1 квітня – до 359 грн., з 1 жовтня – до 366 грн.
- У зв'язку із зміною розміру прожиткового мінімуму неодноразово здійснювались перерахунки пенсій: у минулому році – понад 763,7 тисячам чол.
- У 2,5 разу збільшився розмір пенсії «чорнобильцям» різних категорій, членам їх сімей, громадянам, евакуйованим у 1986 році із зони відчуження;
- Більш як у 2 рази – пенсії інвалідам війни I–III групи;
- Більш як у 1,9 разу – мінімальна пенсійна виплата інвалідам війни та іншим інвалідам з числа військовослужбовців строкової служби;
- У 3 рази збільшено розмір пенсій учасникам бойових дій та сім'ям загиблих.

СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА НАСЕЛЕННЯ

Конституцією України кожному громадянину гарантовано право на соціальний захист та забезпечення рівня життя не нижче за прожитковий мінімум, що встановлюється щорічно чинним законодавством.

Усі допомоги призначаються органами праці та соціального захисту населення на підставі єдиного пакету документів, наданих сім'єю, та єдиної форми заяви. Розмір допомоги визначається залежно від середньомісячного сукупного доходу сім'ї та її майнового стану.

Питома вага кількості отримувачів соціальних допомог за їх видами за 2006 рік, %

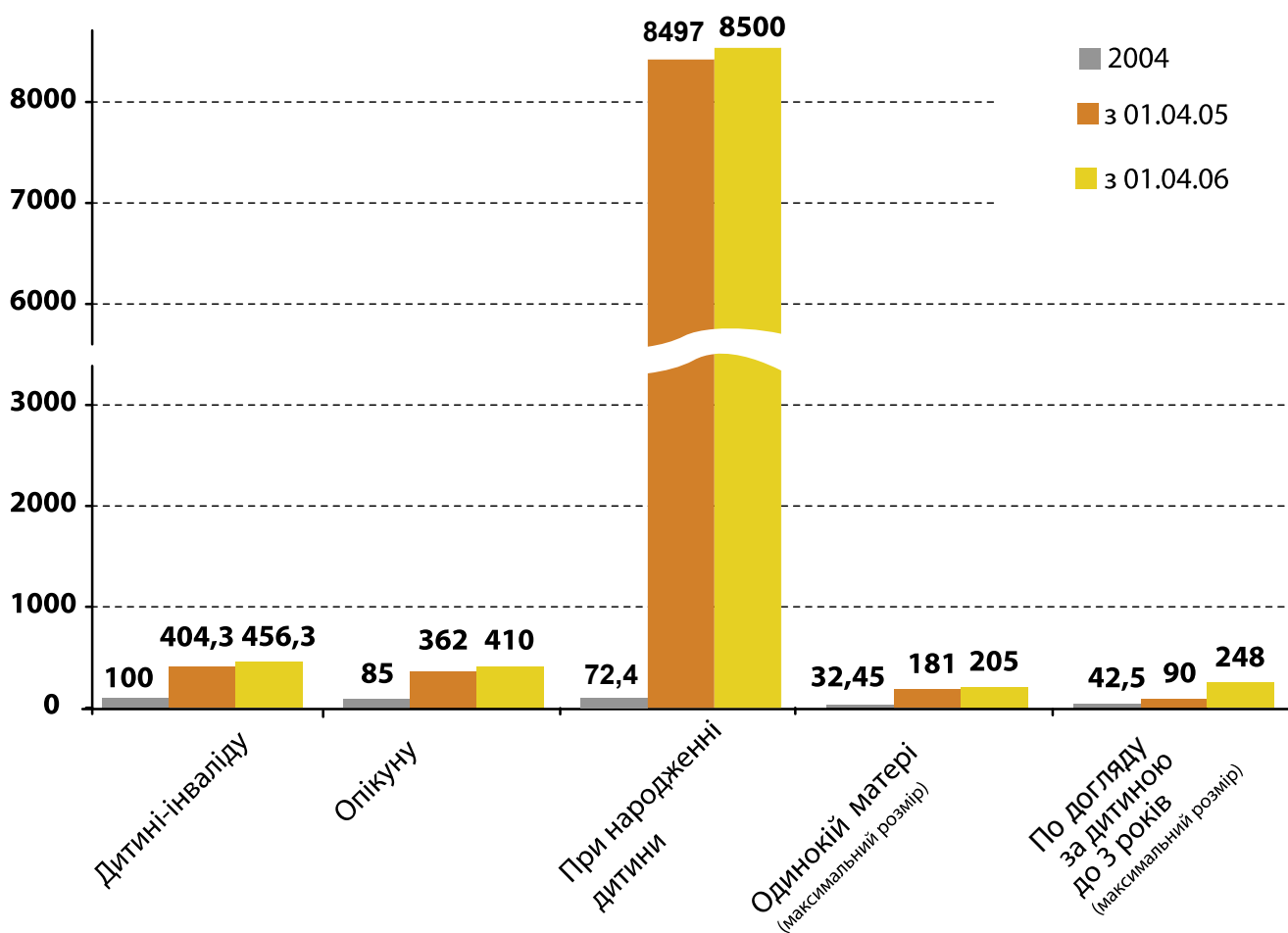

Одним із видів допомог, які надаються сім'ям з дітьми, є допомога при народженні дитини. З квітня 2005 року її розмір зріс більше як у десять разів – з 764 грн. до 8500 грн.

Одним із напрямків соціального захисту населення є Програма житлових субсидій. Основними чинниками, які впливають на розмір субсидії, є заробітна плата (доходи сім'ї) та вартість житлово-комунальних послуг. У зв'язку із реформою комунальної сфери і зростанням тарифів на ці послуги збільшилась кількість отримувачів субсидії у 2006 році та підвищився її середній розмір з 51 грн. – у 2004 році до 131 грн. – у грудні 2006 року. Субсидією користується кожна 10 родина в області.

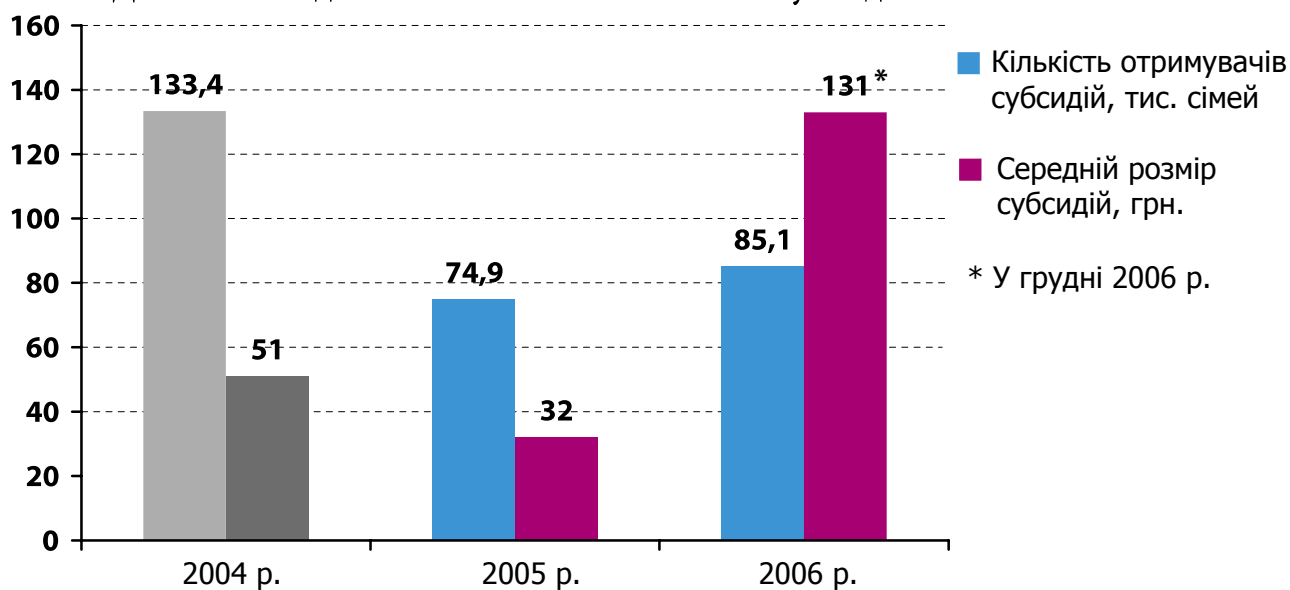
У Харківській області мешкають понад 167 тис. інвалідів, понад 8,5 тис. дітей-інвалідів та десятки тисяч ветеранів. Значна кількість їх об'єднана Харківською обласною радою Всеукраїнської організації інвалідів «Союз організацій інвалідів України», що є регіональним осередком.

Динаміка розмірів допомог дітям віком до 6 років

Велика увага приділяється працевлаштуванню людей з особливими потребами та створенню для них робочих місць. На підприємствах, які створені громадськими організаціями інвалідів, працюють люди з особливими потребами та отримують гідну заробітну плату.

Динаміка надання населенню житлових субсидій

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Галузь охорони здоров'я області представлена розвинутою інфраструктурою.

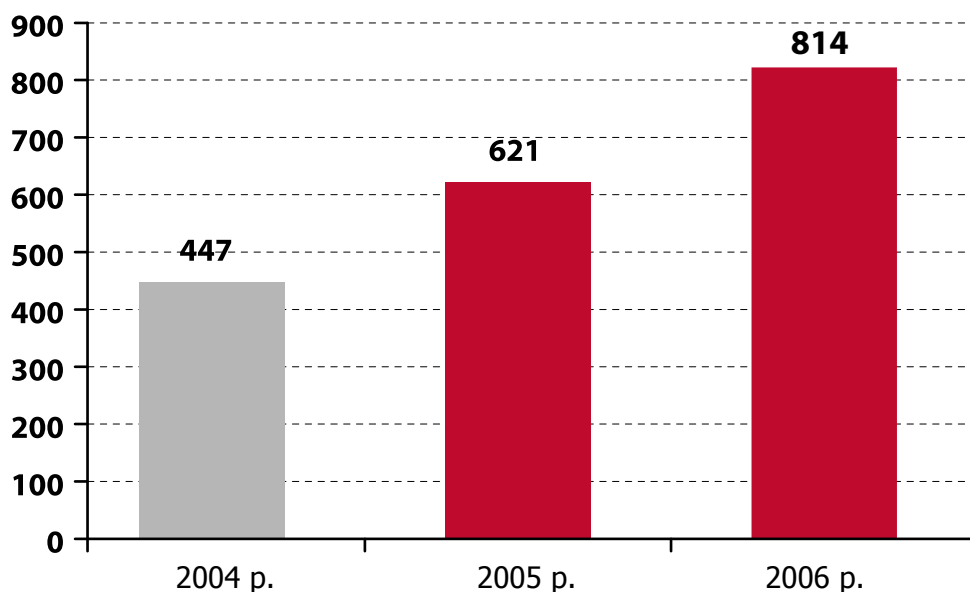
На території області розташовано 1587 закладів охорони здоров'я різних форм власності та рівнів підпорядкованості, а саме:

- 64 заклади охорони здоров'я обласного підпорядкування;
- 23 заклади охорони здоров'я міського підпорядкування;
- 49 лікувально-профілактичних закладів районного підпорядкування (районів м. Харкова);
- 862 заклади районного підпорядкування (районів області);
- 12 науково-дослідних інститутів Національної Академії наук України, Академії медичних наук України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці і соціального захисту населення України;
- 2 спеціалізовані медико-санітарні частини, безпосередньо підпорядковані Міністерству охорони здоров'я України;
- мережа закладів медичної служби Південної залізниці;
- військовий гарнізонний шпиталь;
- медичні служби Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України у Харківській області;
- 5 санаторіїв ЗАТ «Укрпрофоздоровниця».

За ліцензіями Міністерства охорони здоров'я України працюють 188 приватнопрактикуючих лікарів та 156 недержавних медичних закладів.

За умов покращення доступності медичної допомоги впродовж останніх 2 років кількість малопотужних та затратних дільничних лікарень зменшено з 23 до 18. Замість них мережу амбулаторій загальної практики — сімейної медицини збільшено з 223 до 249.

Бюджетні видатки на охорону здоров'я (млн. грн.)

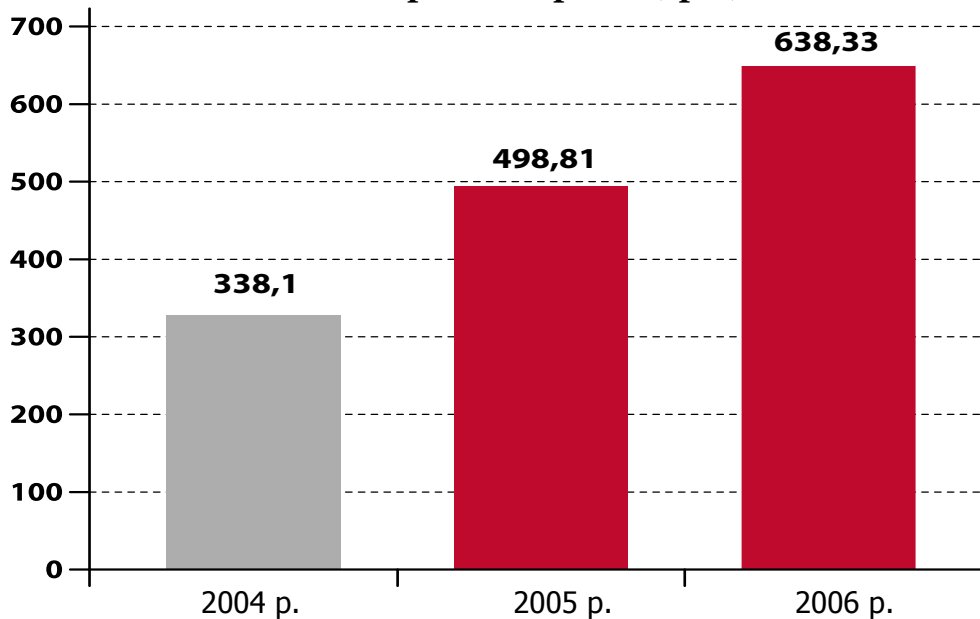

ФІНАНСУВАННЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Під час формування бюджетів усіх рівнів забезпечено зростання асигнувань на утримання закладів охорони здоров'я з 447 до 792 млн. грн.

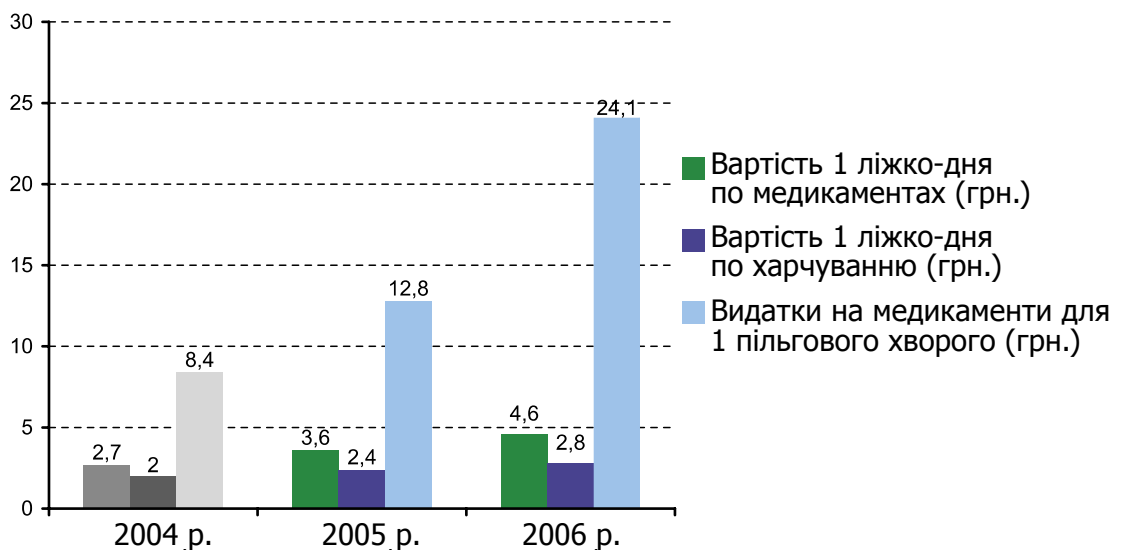
Це дозволило збільшити більше ніж вдвічі середню заробітну плату медичних працівників (з 338,1 до 638,33 грн.).

Середня заробітна плата працівника галузі охорони здоров'я (грн.)

Зросли видатки на забезпечення медикаментами хворих у стаціонарних умовах з 2,7 до 4,6 грн., а також видатки на харчування хворих у стаціонарних умовах з 2,0 до 2,8 грн.

Видатки на медикаментозне забезпечення та харчування хворих (грн.)

ЗМІЦНЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- Після реконструкції введено в дію сучасне гінекологічне та пологове відділення зі спільним перебуванням матері і дитини **Дергачівської центральної районної лікарні**.
- Здано в експлуатацію сучасний лікувальний корпус **Богодухівської центральної районної лікарні**. Відкрито **Пісочинську міську лікарню Харківського району, дитяче відділення Мереф'янської центральної районної лікарні**.
- Закінчено реконструкцію приміщень **обласної дитячої клінічної інфекційної лікарні** під туберкульозне відділення, 2-го операційного блоку під відділення кардіохірургії **обласної клінічної лікарні**, котелень **Валківської центральної лікарні, обласного шкірно-венеричного диспансеру №3, Будянської міської лікарні Харківського району**.
- Відновлено будівництво лікувального корпусу **Чугувської центральної районної лікарні**, продовжено будівництво другої черги **діагностичного центру обласної клінічної лікарні**.
- Проводились роботи з реконструкції приміщень **Соколовської амбулаторії сімейного лікаря Зміївського району, капітальний ремонт обласного протитуберкульозного диспансеру №1, обласного інформаційно-аналітичного центру медичної статистики, головного корпусу обласного клінічного онкологічного диспансеру**.
- **Газифіковано 10 закладів охорони здоров'я у сільській місцевості, обласну туберкульозну лікарню №2, обласний туберкульозний санаторій «Шарівка»**.
- Відремонтовано теплові мережі **Шевченківської центральної районної лікарні**.
- Введено в дію **ангіографічне відділення обласної клінічної лікарні**.
- Проведено капітальний ремонт реанімаційного та лабораторного відділення обласної дитячої клінічної лікарні, палати для проведення гемодіалізу («штучна нирка») обласного центру урології та нефрології.
- На базі **діагностичного центру обласної клінічної лікарні розгорнуто відділення інтенсивної терапії екстракорпоральних методів детоксикації і гіпербаричної оксигенації та відділення інтервенційної радіології**;
- Завдяки переоснащенню **діагностичного центру обласної клінічної лікарні на базі відділення серцево-судинної хірургії розпочато проведення операцій на відкритому серці для лікування пацієнтів з ішемічною хворобою серця, пороком серця, враженням судин**.
- За сприяння облдержадміністрації Харківський обласний клінічний центр урології та нефрології обладнано найсучаснішим медичним устаткуванням. **У грудні 2006 року фахівцями центру було проведено унікальну операцію з пересадки нирки**. Ця трансплантація (вперше в Україні!) стала можливою завдяки біохімічному аналізатору – новітньому обладнанню, що надав центру Міжнародний благодійний фонд «Україна – 3000».
- Прийнято 2 масштабні регіональні програми **«Про удосконалення медичної допомоги жителям області на засадах сімейної медицини» та «Здорова мати – здорова дитина»**, які передбачають суттєве поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я у сільській місцевості та медичних установ, що надають допомогу дітям та матерям. **Загалом на реалізацію цих програм до 2010 р. передбачається виділити 10 та 26 млн. грн. відповідно.**

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

У галузі охорони здоров'я працюють 49169 медичних працівників, з них:

- лікарів — 13376;
- молодшого медичного персоналу — 24282;
- іншого персоналу — 11511.

З метою поліпшення кадрового забезпечення закладів охорони здоров'я у сільській місцевості на навчання у вищі навчальні медичні заклади за цільовим набором прийнято 47 сільських мешканців, а 183 випускники, які навчались за бюджетні кошти, направлено на роботу у заклади охорони здоров'я, з яких більше половини – у сільську місцевість.

З метою закріплення молодих фахівців на селі здійснювались заходи щодо забезпечення останніх житлом та створення належних умов для праці.

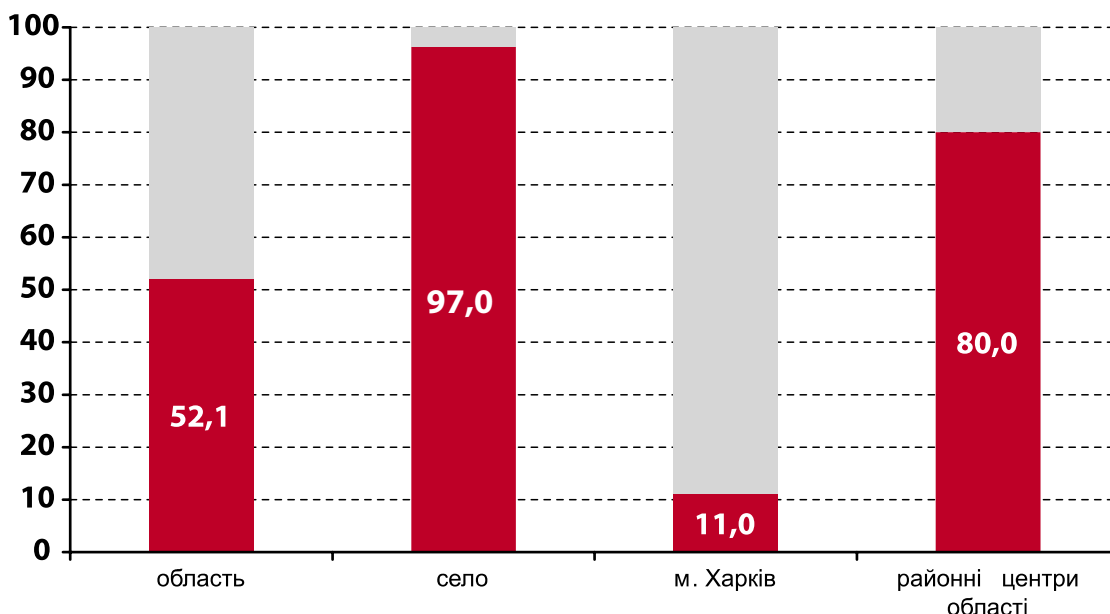
Яскравим прикладом цього є закінчення будівництва 45-квартирного житлового будинку у Валківському районі, в якому 17 квартир виділено медичним працівникам. У м. Богородухові розпочато будівництво 20-квартирного будинку для медичних працівників.

РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Здобутки Харківщини у реформуванні первинної медичної допомоги на засадах сімейної медицини стали передумовою для проведення в області у жовтні 2005 р. II Всеукраїнського з'їзду сімейних лікарів, у роботі якого взяв участь Президент України В. А. Ющенко.

На сьогодні кожен другий мешканець області має свого сімейного лікаря і змогу отримати кваліфіковану лікарську допомогу за місцем проживання, а у сільській місцевості фактично усі сільські жителі обслуговуються лікарями загальної практики – сімейної медицини.

Охоплення населення обслуговуванням сімейними лікарями (%)

Реформування галузі охорони здоров'я у цьому напрямку триватиме і надалі.

Харківську область визнано лідером в Україні з упровадження нових форм надання медико-санітарної допомоги, удосконалення механізмів фінансового забезпечення, ефективного використання ресурсів, реформування галузі на засадах сімейної медицини, що стало безумовною передумовою включення регіону до 7 загальнодержавних проектів для відпрацювання ефективної та дієвої «передової практики» їх впровадження в Україні.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ МАТЕРІ ТА ДИТИНИ

Комплексні заходи щодо удосконалення медичної допомоги матері, новонародженому та дитині дозволили суттєво знизити показник дитячої смертності.

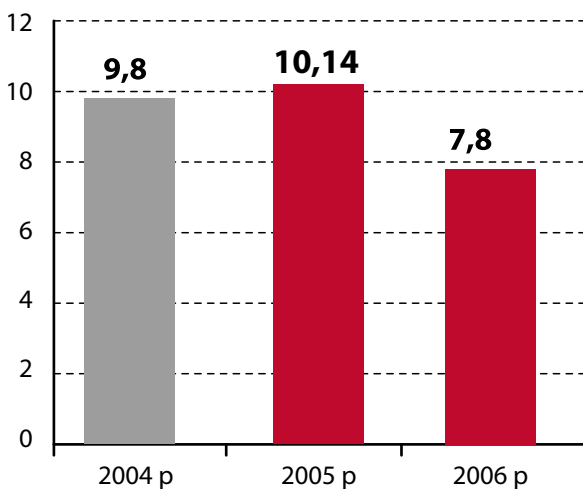
Це відбулося завдяки запровадженню у діяльність закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу дітям і жінкам:

- сучасних перинатальних технологій;
- грудного вигодовування;
- стандартів надання амбулаторно-поліклінічної і стаціонарної акушерсько-гінекологічної допомоги;
- покращання матеріально-технічної бази зазначених закладів.

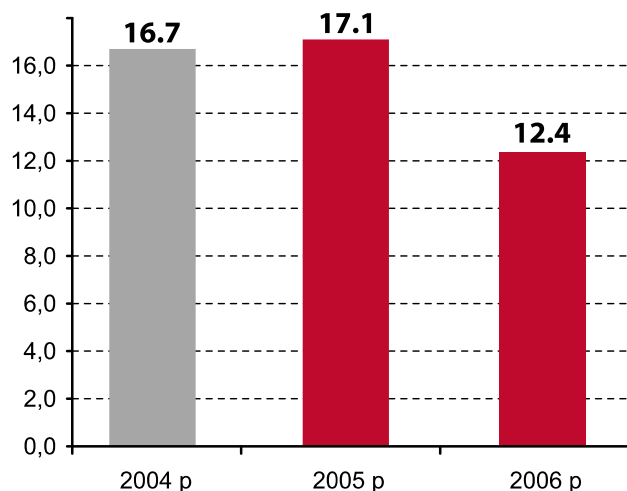
З метою своєчасного виявлення вроджених вад розвитку запроваджено добровільне дошлюбне медичне консультування, яким охоплена кожна 4 шлюбна пара, а також допологова діагностика вродженої патології.

Проведено роботу щодо попередження небажаної вагітності, що знайшло своє відображення у більш широкому використанні сучасних методів контрацепції та зниженні рівня абортів.

Показник дитячої смертності
(на 1000 дітей, народжених живими)

Показник абортів
(на 1000 жінок дітородного віку)

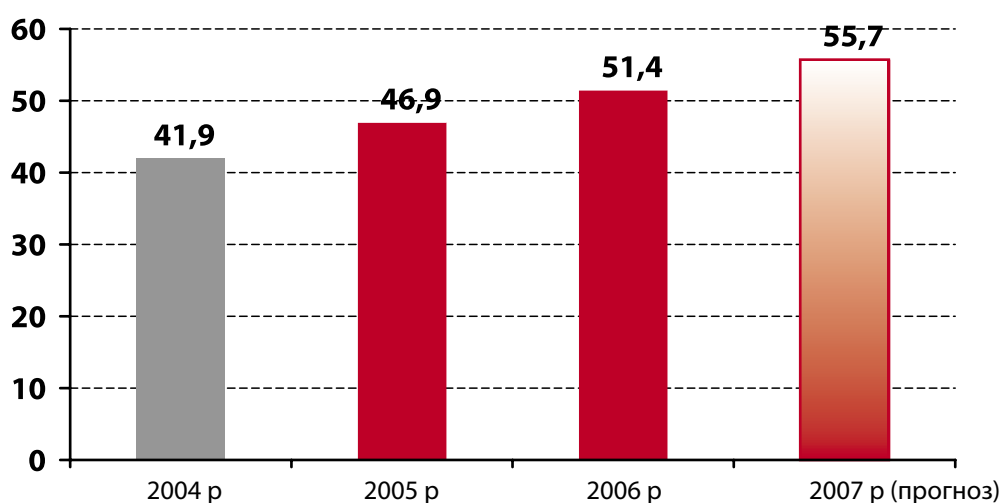

ОСВІТА І НАУКА

У Харківській області створено необхідні умови для стабільного функціонування та розвитку закладів освіти усіх типів і форм власності.

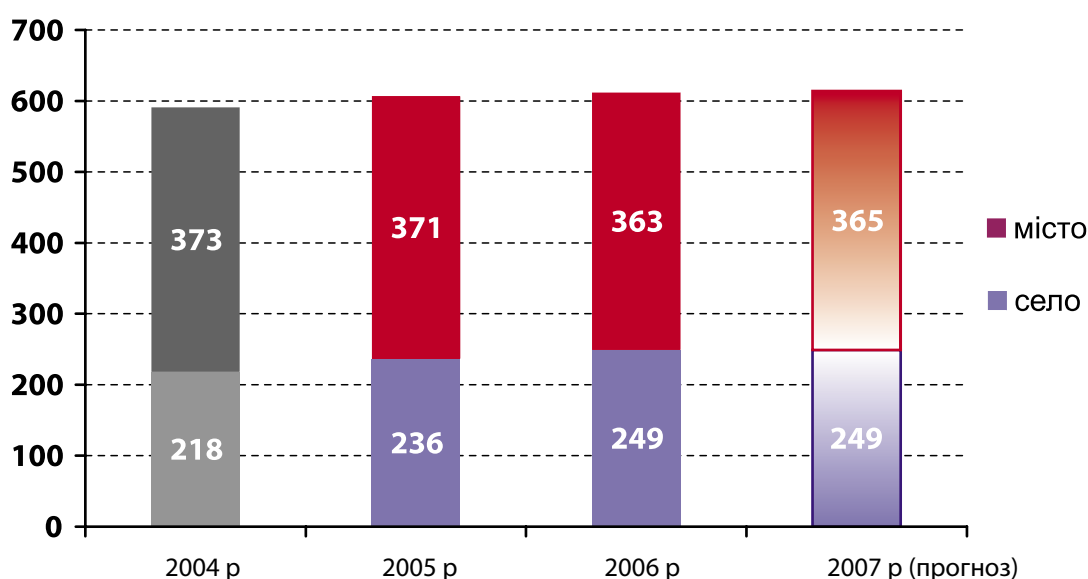
Початковою ланкою безперервної освіти є дошкільні навчальні заклади. У 2006 році зріс показник охоплення дітей дошкільною освітою: в дошкільних навчальних закладах охоплено вихованням дітей від 1 до 6 років 55,4 тис. чол. (51,4%). Загальна кількість дітей, охоплених дошкільною освітою, збільшилась на 1370 дітей (4,5%), що дозволило вийти на середній український показник (51%).

Динаміка охоплення дітей дошкільною освітою (%)

Зростає мережа дитячих дошкільних закладів: тільки за останній рік вдалося відновити діяльність 13 дошкільних закладів з 64, які не працювали тривалий час. Наприкінці 2006 року відкрито ще 3 нових дошкільних навчальних заклади в Дергачівському районі для 150 дітей.

Мережа дошкільних навчальних закладів

Заклади системи загальної середньої освіти забезпечують реалізацію конституційних прав громадян на здобуття базової та повної загальної середньої освіти. У 2006/2007 навчальному році в області діють 973 загальноосвітні навчальні заклади, де навчається та виховується 268,3 тис. учнів.

Основні показники розвитку загальної середньої освіти області

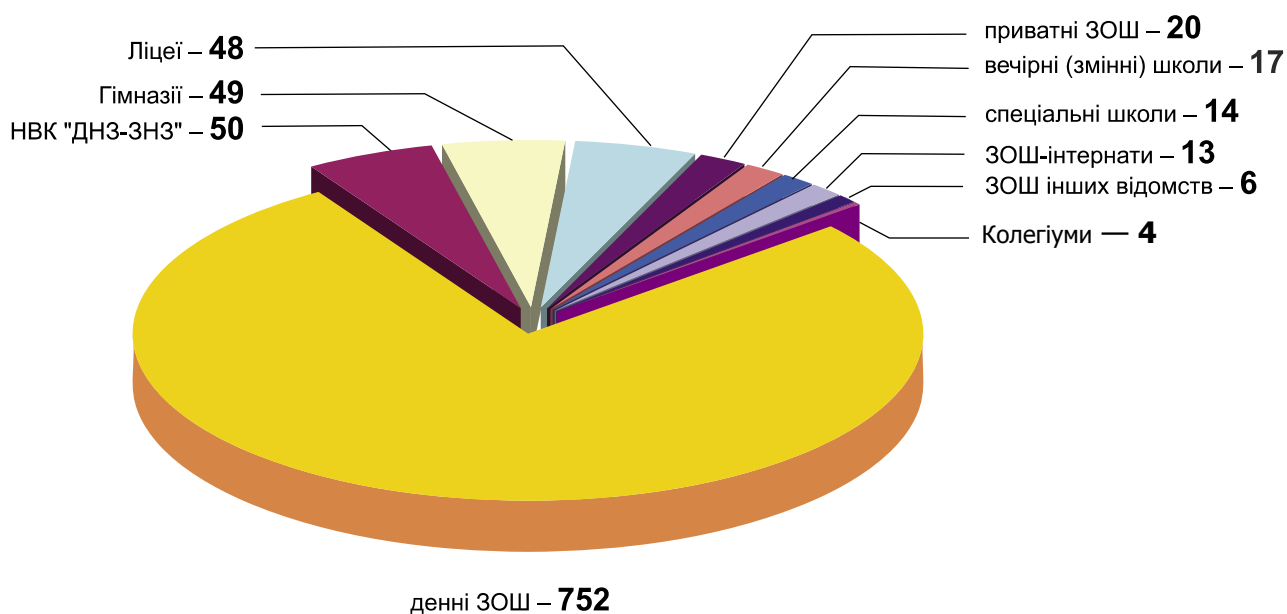
	Одиниця виміру	2005 рік (фактично)	2006 рік (фактично)	2007 рік (прогноз)
Середні навчальні заклади	од.	984	973	973
Кількість учнів	тис. чол.	284,6	268,3	260,8

Функціонує розгалужена мережа:

- навчально-виховних комплексів «дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад» — 50;
- денних загальноосвітніх шкіл — 752;
- гімназій — 49;
- ліцеїв — 48;
- колегіумів — 4;
- вечірніх (змінних) шкіл — 17;
- загальноосвітніх шкіл-інтернатів — 13;
- спеціальних шкіл-інтернатів — 14;
- приватних загальноосвітніх шкіл — 20;
- загальноосвітніх шкіл інших відомств — 6.

Існуючі заклади системи загальної середньої освіти задовольняють потреби населення регіону в отриманні освіти відповідного рівня.

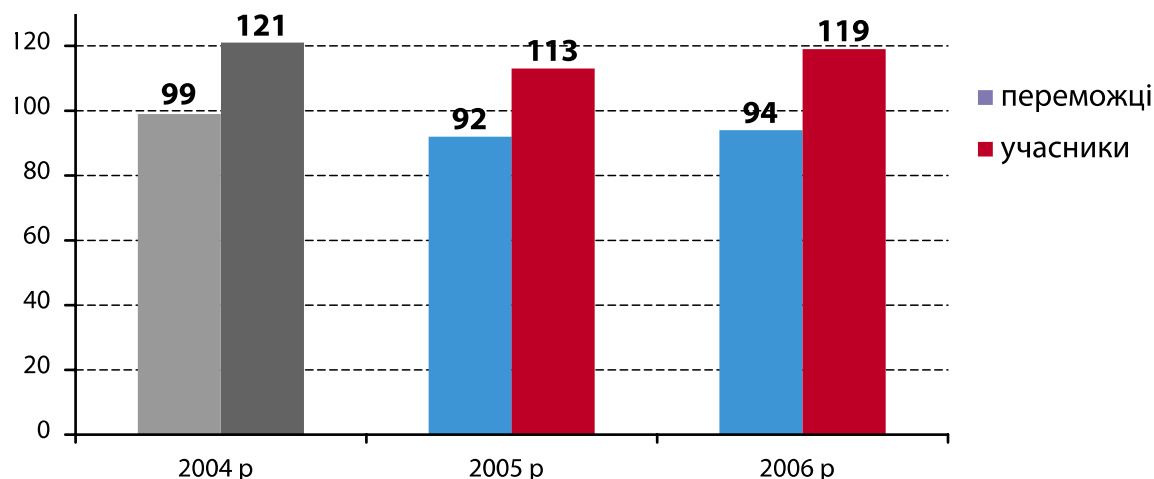
Структура загальноосвітніх закладів області в 2006 році

Порівняно з попереднім навчальним роком зросла мережа гімназій (на 2 заклади) та колегіумів (на 1 заклад). За загальною кількістю закладів освіти для обдарованої учнівської молоді (гімназій, ліцеїв та колегіумів) Харківська область посідає в Україні перше місце.

Протягом останніх двох років Харківщина займає провідні позиції в Україні за показниками участі учнів у Всеукраїнських олімпіадах та Малій академії наук. У 2005 році в заключному етапі Всеукраїнської олімпіади з базових дисциплін із 113 учасників від області 92 стали переможцями, у 2006 році зі 119 учасників перемогу вибороли 94 учні.

Участь учнів у Всеукраїнських олімпіадах (чол.)

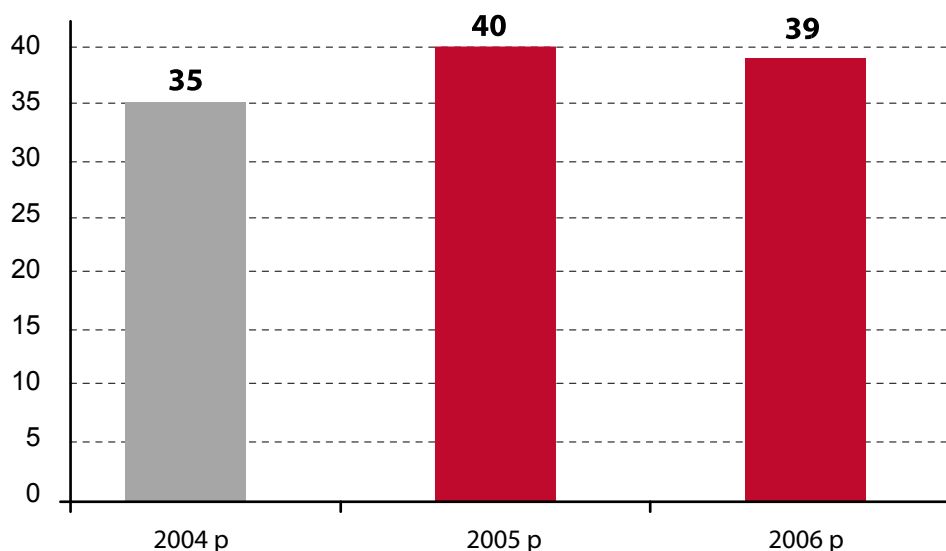
У заключному етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт Малої академії наук України 28 учнів загальноосвітніх навчальних закладів області стали переможцями.

30 кращим учням області призначено іменні стипендії Президента України.

В області розширюється мережа закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У 2006 році в смт Золочів відкрито нову інтернатну установу – дитячий будинок змішаного типу на 60 дітей.

Позашкільна освіта забезпечує реалізацію творчих здібностей учнів. З цією метою в області функціонують 115 позашкільних навчальних закладів для 105,7 тис. дітей та підлітків. Показник охоплення позашкільною освітою в області становить 37,2 % від загальної кількості дітей шкільного віку. Цей показник є стабільним протягом останніх трьох років і перевищує середній показник по Україні. У 2006 році в Ізюмському районі відкрито будинок дитячої та юнацької творчості.

Придбання шкільних автобусів за 2004-2007 роки

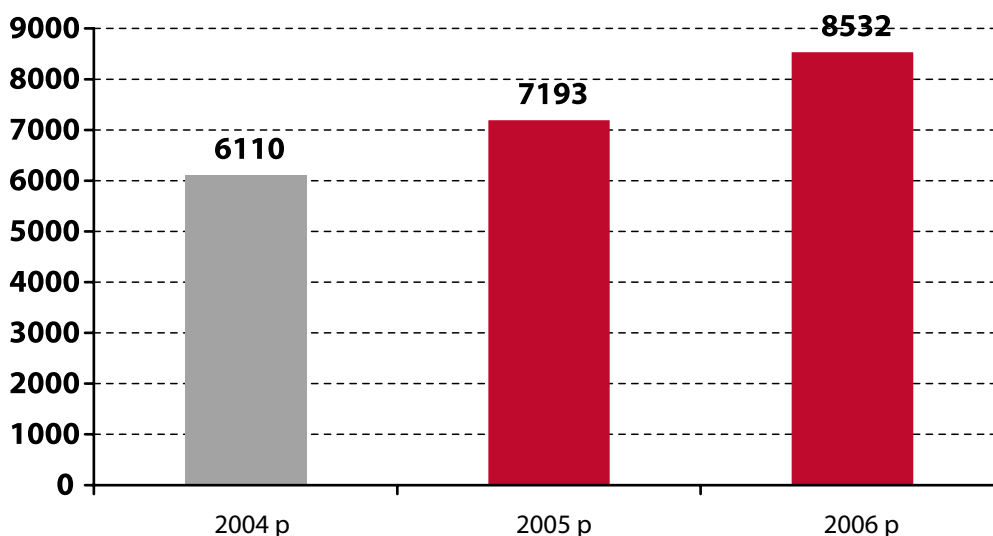

Діти, де б вони не навчалися, повинні мати рівні можливості для здобуття якісної освіти. Саме тому одним з основних завдань є вирішення проблеми підвозу до шкіл учнів та вчителів у сільській місцевості. **За 2005 і 2006 роки в області придбано 79 нових комфортабельних автобусів, які передано до навчальних закладів.**

Загалом сьогодні **підвіз учнів та вчителів у сільській місцевості здійснюють 294 одиниці автотранспорту**, майже половина з яких належить закладам освіти.

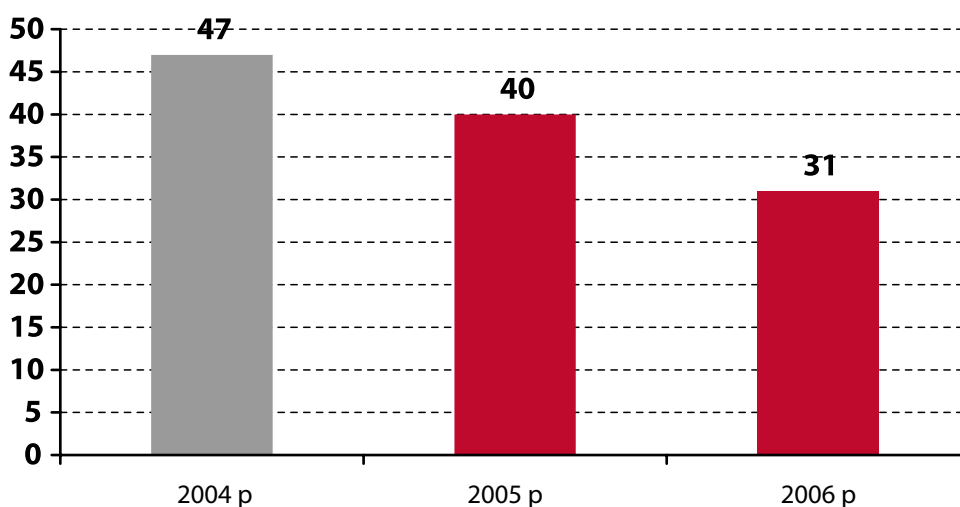
У ХХІ столітті здобуття знань, а отже і розвиток суспільства неможливі без оволодіння сучасними інформаційними технологіями. У загальноосвітніх навчальних закладах Харківщини встановлено 8532 комп'ютери.

Встановлення комп'ютерів в закладах освіти області

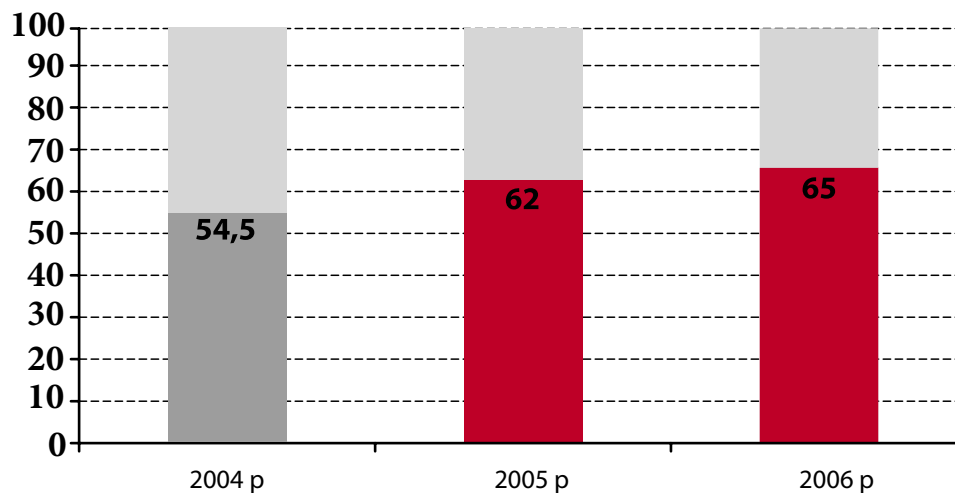
На один персональний комп'ютер у загальноосвітніх навчальних закладах області припадає 31 учень.

Кількість учнів на 1 персональний комп'ютер

До мережі Інтернет підключено 632 заклади освіти (65% від загальної кількості), у тому числі у сільській місцевості – 386 закладів (58,1% від загальної кількості). Цей показник є найкращим в Україні.

Кількість закладів освіти, підключених до мережі Інтернет (%)

Значну увагу в своїй роботі облдержадміністрація приділяє соціальному захисту педагогічних працівників. Так, лише **цього року 56 сімей працівників освіти одержали житло**. З них 7 у сільській місцевості, 42 квартири надані викладачам професійно-технічних закладів.

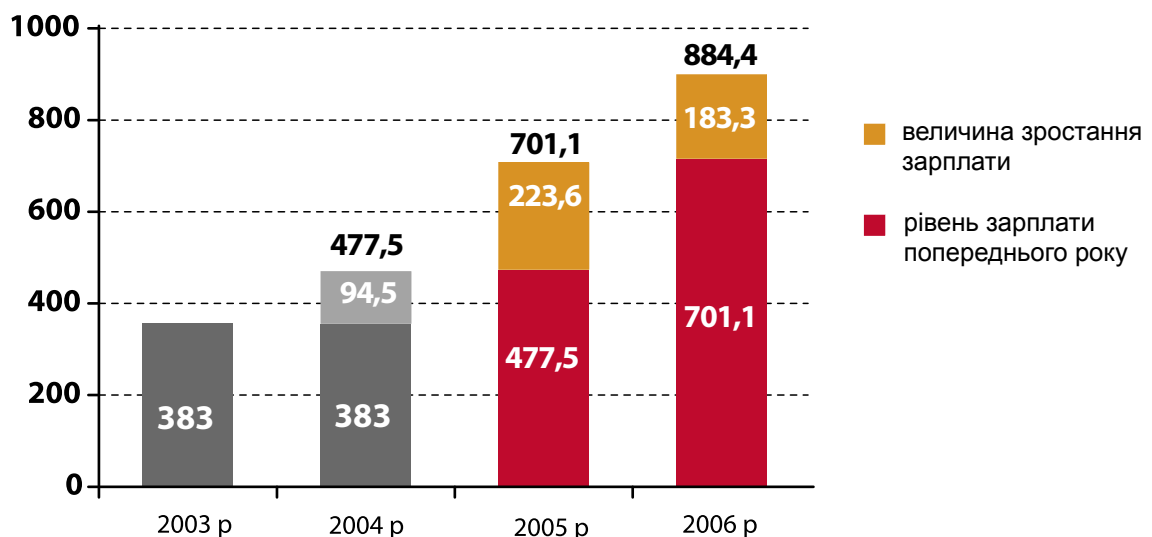
У 2005–2006 роках в області введено в дію:

- другий пусковий комплекс Краснокутської гімназії на **534** навчальних місця;
- першу чергу будівництва Панютинської загальноосвітньої школи м. Лозова на **493** навчальних місця;
- другий пусковий комплекс Валківського ліцею ім. О. С. Масельського на **776** навчальних місць;
- реконструйовано Будинок школяра в смт Зачепилівка загальною площею **360** кв. м.

За минулий і поточний роки на будівництво, капітальний ремонт, реконструкцію та газифікацію закладів освіти за рахунок усіх джерел фінансування витрачено понад 55,4 млн. грн., у тому числі газифіковано протягом 2006 року 26 котельнь.

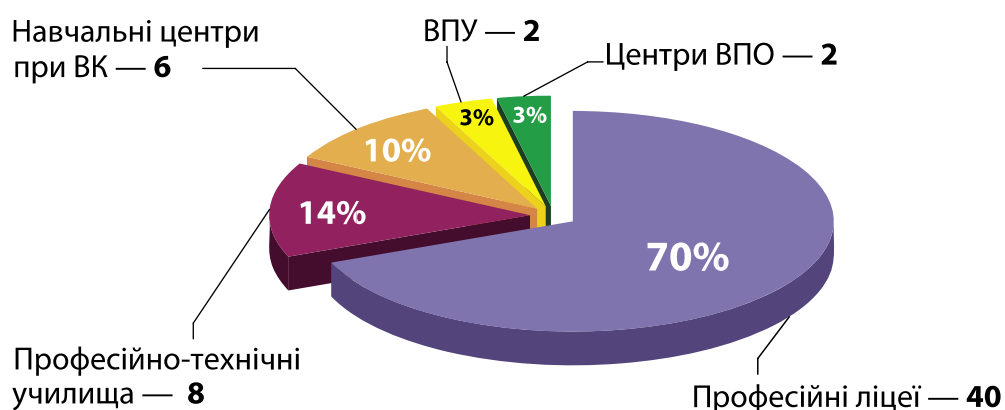
З метою підвищення соціального статусу та покращення матеріального стану педагогічних працівників здійснюється поетапно зростання заробітної плати: у 2004 році – в середньому на 15,6 %, у 2005 році – на 26,7 %, у 2006 році – на 14,3 %. Очікується у 2007 році підняти заробітну плату в середньому на 12,5 %.

Середньомісячна заробітна плата педагогічних працівників (грн.)

У 2006 році продовжено проведення благодійної акції «Харківські автори, книговидавці та книготорговці – сільським шкільним бібліотекам». **26 малокомплектним сільським школам, 25 інтернатним закладам було подаровано 4320 примірників художньої та довідкової літератури, відкрито міні-бібліотеки в сільських школах, які взагалі не мали бібліотек.**

- ▶ Професійно-технічна освіта нараховує 58 навчальних закладів у тому числі:
 - 2 центри професійно-технічної освіти;
 - 2 вищих професійних училища;
 - 40 професійних ліцеїв;
 - 8 професійно-технічних училищ;
 - 6 навчальних центрів при установах виконання покарань.

- ▶ Підготовка здійснюється за 160 професіями і 4 спеціальностями, в т. ч. суміщені 95 професій (59,4%). 43 професійно-технічні навчальні заклади разом з професією надають учням повну загальну середню освіту. Загальний контингент учнів та слухачів професійно-технічних навчальних закладів складає понад 20,0 тис. чол. В області розпочато експеримент щодо фінансування професійно-технічних навчальних закладів з обласного бюджету.
- ▶ Випуск кваліфікованих робітників у 2006 році становив 12912 чол. Загальна зайнятість випускників складала 95,2% до випуску, в т. ч.:
 - працевлаштовані на робочі місця за професією — 71,2 %;
 - продовжують навчання — 20,7%;
 - призвані на військову службу — 3,4%.
- ▶ Харківська область вважається студентською столицею України. **Майже 300 тисяч юнаків і дівчат здобувають вищу освіту в 92 навчальних закладах I–IV рівнів акредитації, з яких 13 мають статус національних. 10% усіх студентів України навчаються саме у вищих навчальних закладах м. Харкова.** В області у 2005 та у 2006 роках досягнуто найвищий в Україні показник кількості студентів на 10 тисяч населення – 1024 чол. Рівень знань, які отримують студенти у харківських вузах, дозволяє також забезпечити навчання майже 9000 іноземних студентів з 96 країн світу.
- ▶ Для підтримки талановитої молоді, яка найближчим часом буде розвивати економіку та науку регіону, в області запроваджено конкурс «Найкращий молодий науковець Харківщини». Лише за останній навчальний рік у конкурсі взяли участь 277 молодих науковців з 28 вищих навчальних закладів і 16 наукових установ області. За результатами виступу 139 учасників стали переможцями, що дозволило їм отримати відповідні гранти та комп'ютерну техніку.

- **385 талановитих дітей-сиріт, які вступили до вищих навчальних закладів, щомісячно отримують додаткову стипендію обласної державної адміністрації. Дев'ятнадцяти кращим студентам до звичайної стипендії додатково сплачуються соціальні стипендії в розмірі 150 гривень.**

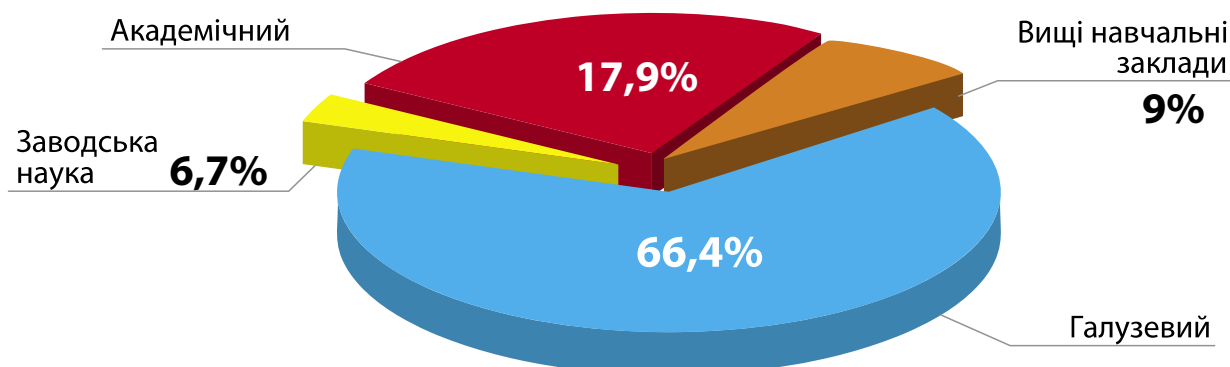
Основні показники діяльності вищих навчальних закладів

Напрями роботи	Показники		
	2004	2006	2007 (прогноз)
Кількість вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації	90	92	92
Загальний контингент студентів, всього	279091	291785	294000
з них навчаються за рахунок Державного та місцевих бюджетів	116215	118203	119000
Рівень кількості студентів на 10 тис. населення	930	1032	1033
Навчається дітей-сиріт у ВНЗ I–IV рівнів акредитації	1103	1358	1400
Працевлаштування випускників ВНЗ, які навчалися за рахунок Державного бюджету	15655	15931	16000
Кількість штатних викладачів	16819	16481	16500
з них докторів наук	1232	1232	1240
з них кандидатів наук	5657	7435	7450
Кількість іноземних громадян, які навчаються у ВНЗ I–IV рівнів акредитації	7823	9836	10000

НАУКА ХАРКІВЩИНИ

Науковий потенціал Харківщини представлений понад 200 науковими установами різних секторів наук. Серед них 18 наукових установ Національної академії наук України, 31 вищий навчальний заклад III–IV рівнів акредитації, 3 Національні наукові центри, 12 об'єктів, що мають статус національного надбаня України та 1 технопарк державного значення.

Науковий потенціал Харківщини за секторами наук

Близько 67% «наукового продукту» області припадає на установи галузевої науки. У Харківському регіоні зосереджено 15% усіх науково-дослідницьких інститутів України, 20% конструкторських і проектних організацій, понад 16% наукових співробітників.

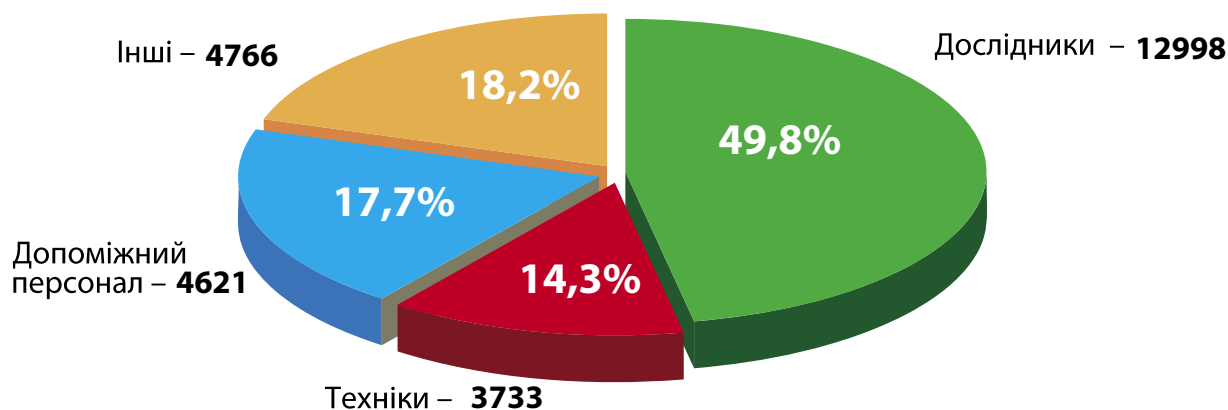
Протягом 2006 року активно продовжувалась робота щодо зміцнення конкурентоспроможності економіки регіону за рахунок підвищення ефективності використання науково-технологічного потенціалу. З цією метою провідними науковцями області у 2006 році розроблена інноваційна модель взаємодії науки, освіти, бізнесу і влади. Використання зазначеної моделі забезпечить реалізацію повного циклу «дослідження-розробка-впровадження-промисловий випуск» шляхом створення регіональних центрів трансферу технологій. Вже сьогодні підприємствами області освоєно 91 вид інноваційної продукції: машин, устаткування, приладів, апаратів.

Внесок університетської науки у розвиток вітчизняної науки і техніки:

- ▶ співробітництво Національного технічного університету «ХПІ» з Укрзалізницею щодо використання на залізничному транспорті альтернативного палива;
- ▶ Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна у межах російсько-українського проекту «Коронас-фотон» створив унікальний супутниковий спектрометр телескопа енергійних заряджених частинок «Степ-Д»;
- ▶ Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» виконує спільні дослідження з Академією наук і Космічним агентством Франції в галузі створення електроракетних двигунів малих тяг для штучних супутників Землі;
- ▶ НТУ «ХПІ» має контракт з фірмою «Боїнг» щодо створення нових конструкційних матеріалів, стійких до електричних розрядів високої потужності;
- ▶ підприємствами «Хартрон», ДНВО «Комунар», приладобудівним заводом ім. Шевченка за високими світовими стандартами виробляються системи керування космічними ракетами «Союз» і «Протон», літаками, системне забезпечення програми «Морський старт».

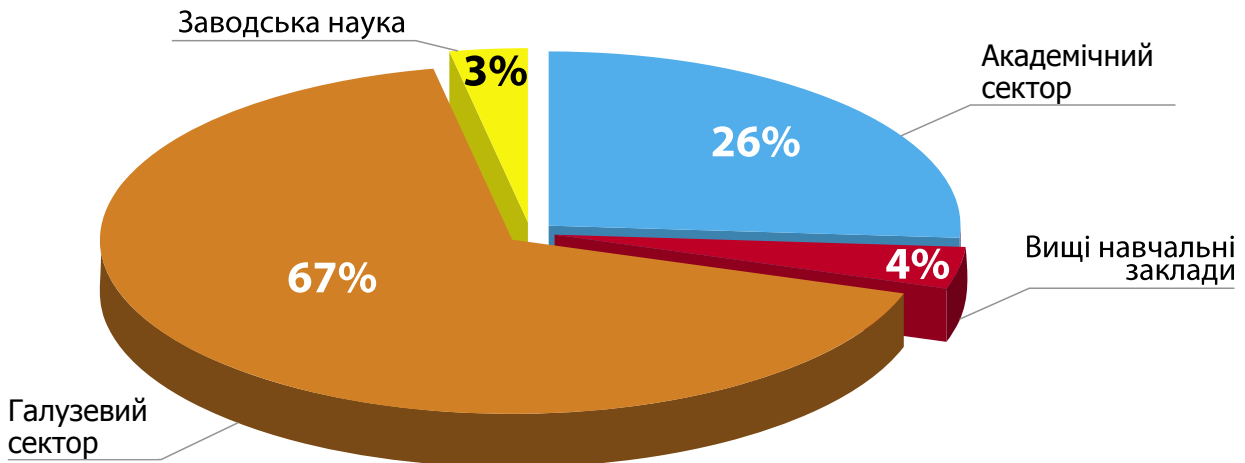
У галузі природничих і технічних наук науково-технічною діяльністю займаються 26,1 тисячі працівників. Значна частина з них має науковий ступінь.

Працівники науково-технічної діяльності

Загальний обсяг фінансування на виконання наукових та науково-технічних робіт у 2006 році складає 261,4 млн. грн. Близько половини надходжень забезпечили організації підприємницького сектору, держбюджетні асигнування склали 29,6% обсягу.

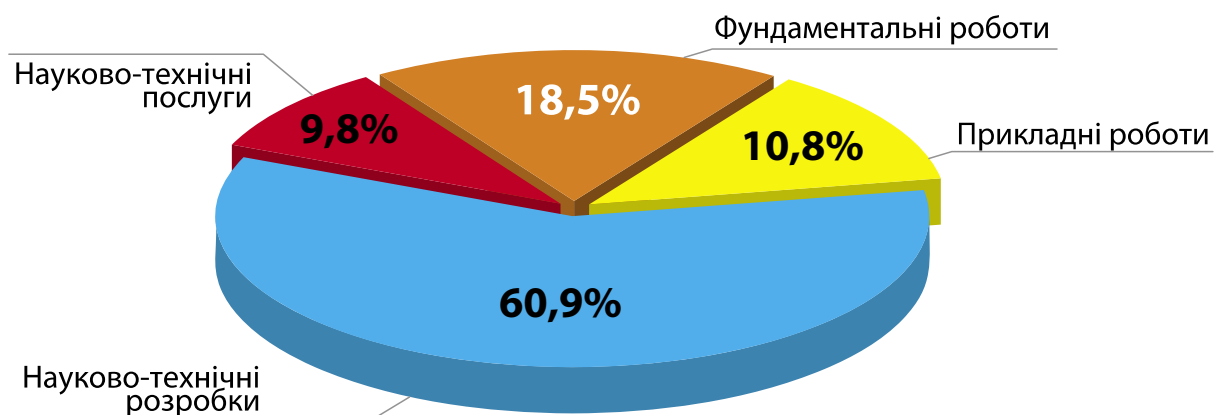
Валові витрати на виконання наукових та науково-технічних робіт

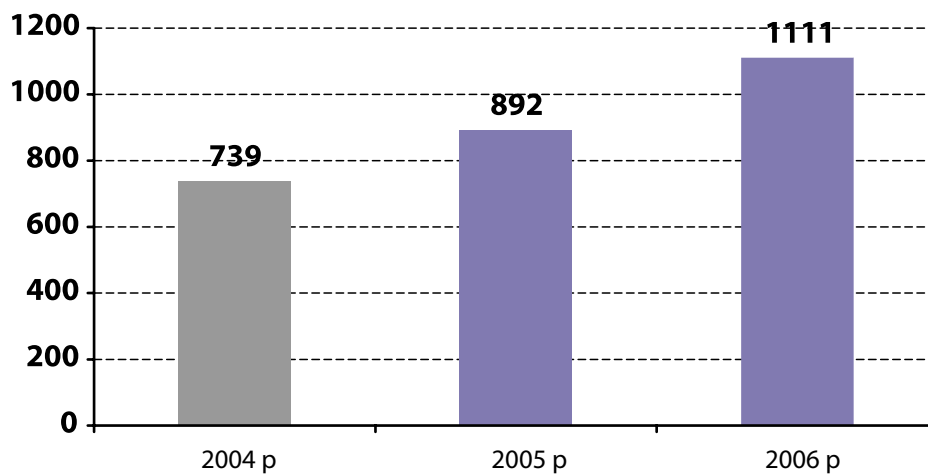
Протягом 2006 року 54 організації області здійснювали експортно-імпортні операції з послуг, пов'язаних із дослідженнями та розробками у галузі природничих та технічних наук. Основними партнерами Харківського регіону в експорті були Російська Федерація, Білорусь, Казахстан, США, Іран та ін. Найбільша частка імпорту в обсязі наукових послуг належить партнерам зі США.

Протягом січня-вересня 2006 року у загальному обсязі робіт – 692,7 млн. грн. – наукові та науково-технічні роботи склали 98,9% (684,8 млн. грн.), причому на 9,6% вони були виконані власними силами організацій.

Структура виконаних наукових та науково-технічних робіт у 2006 році (%)

Зросла середньомісячна заробітна плата працівників науково-дослідних установ з 892 грн. у 2005 році до 1111 грн. у 2006 році. Найвищою середньомісячною заробітною платою була у галузевих НДІ та КБ – 1181 грн.

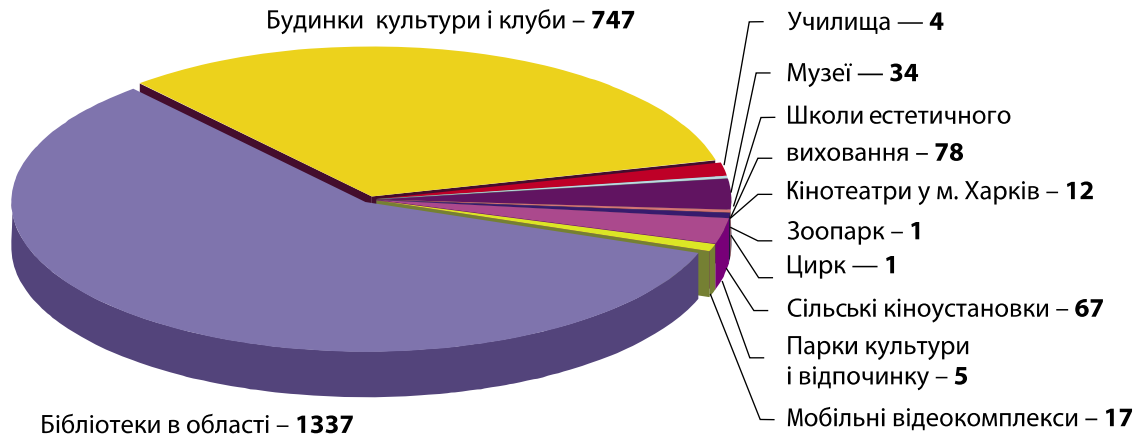
**Середньомісячна заробітна плата працівників
науково-дослідних установ (грн.)**

У 2006 році вперше був проведений конкурс **«Найкращий молодий науковець Харківщини»**, в якому взяли участь 277 осіб із 28 навчальних закладів та 16 наукових установ. За підсумками конкурсу 139 молодих науковців були нагороджені дипломами та цінними подарунками, частина переможців отримала грошові гранти на проведення наукових досліджень.

КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

Харківщина має великі мистецькі традиції і високий творчий потенціал.

В області приділяється велика увага розвитку культурної сфери. Досить привести один показник – за останні два роки фінансування установ культури з місцевих бюджетів збільшилося більш ніж на 70% і складає 117557,9 грн.

- Професійне мистецтво представляють 6 театрів (з них 5 – академічних), Харківська обласна філармонія, Молодіжний симфонічний оркестр «Слобожанський», регіональні відділення і організації національних творчих спілок України – письменників, композиторів, художників, театральних, музичних діячів, народних майстрів, архітекторів.
- В області функціонують понад 3566 аматорських творчих колективів, в яких бере участь 42471 чол.
- Виходячи з того, що в багатьох селах бібліотека є основним, а іноді і єдиним культурним осередком (на жаль, до 2001 року на Харківщині було закрито близько 70 сільських бібліотек), у **2005 році керівництво Харківської області першим в Україні започаткувало роботу з відкриття нових бібліотек.**
- За останні два роки в селах області відкрито 25 нових бібліотек і на кінець 2006 року у сільській місцевості діяла 671 бібліотека. Загальний книжковий фонд бібліотек області складає понад 22 млн. примірників, за два останніх роки він збільшився на 900 тисяч примірників.
- У Харківській обласній універсальній науковій та Ізюмській центральній районній бібліотеках діють центри відкритого доступу до інформаційних ресурсів, де читачі усіх вікових категорій мають безплатний доступ до мережі Інтернет. Комп'ютеризовано 17 центральних районних бібліотек.

В 2006 році відбулися значні події в мистецькому житті Харківщини: за високі досягнення і вагомий внесок у розвиток українського мистецтва Міністерство культури і туризму України надало статус академічного симфонічному оркестру Харківської обласної філармонії та Харківському театру музичної комедії.

- В авангарді музичного мистецтва України є Харківська обласна філармонія, у її творчому складі – академічний симфонічний оркестр під керуванням заслуженого діяча мистецтв України Ю. Янка, камерний хор під керівництвом народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка В. Палкіна, інструментальний квінтет «3+2», а також відомі виконавці, серед яких народні артисти України Н. Шестакова, І. Шаповалов, заслужені артисти України О. Дзюба, Л. Величко, Т. Томчук, В. Дмитренко, О. Летенко.
- У 2005 році за ініціативи голови облдержадміністрації було ухвалено рішення про початок роботи з реконструкції будівлі Харківської обласної філармонії, яка є унікальною історичною і культурною пам'яткою України. У листопаді 2005 року був проведений Перший благодійний аукціон «Ренесанс» на відродження філармонії. На реконструкцію об'єкту надійшло понад 7 млн. грн., що були використані на проектування, підготовчу роботу та першочергові пам'яткоохоронні роботи. Ідею реставрації приміщення та створення на його базі сучасного філармонічного центру особисто підтримав Президент України В. А. Ющенко.
- За кількістю музеїв (119 музеїв різноманітних за статусом, типом і формою власності) область займає 2-ге місце в Україні, поступаючись лише Києву. У музеях м. Харкова і області зберігаються понад 500 тис. музейних експонатів.

23 серпня 2005 року в смт Солоницівка Дергачівського району відкрито музей «Харківщина у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років» – філію Харківського історичного музею. Він є першим і єдиним в області закладом музейного типу, спорудженим за спеціальним проектом, і вдало доповнює композицію Меморіального комплексу «Висота маршала І.С. Конєва». Його експозиція створена із застосуванням сучасного мультимедійного обладнання, комп'ютеризованого управління з багатоканальною синхронізацією аудіо-, відео-, світлового супроводу та спецефектів. Відвідування музею включено майже до всіх екскурсійних маршрутів Харківщини.

Особливе місце в музейній мережі України займає Літературно-меморіальний музей Г. С. Сковороди, унікальний тим, що тут, у колишньому будинку родини Ковалівських, знаходиться кімната, де провів свої останні дні геніальний мислитель.

19 травня 2006 року відбулася презентація нової експозиції Літературно-меморіального музею Г.С. Сковороди. Експозиція створена із застосуванням сучасного музейного обладнання, новітніх технологій в художньому оформленні.

- Харківська область займає 3 місце в Україні за кількістю шкіл естетичного виховання. У 2005 році було відкрито 4 нових школи в м. Харкові та 6 філій шкіл в районах області. У дитячих музичних школах, ліцеях та школах мистецтв, художніх школах навчається 14747 дітей, що становить 6,5% від загальної кількості дітей шкільного віку.

Тільки протягом 2005/2006 навчального року 630 учнів шкіл естетичного виховання м. Харкова та області стали переможцями міжнародних і всеукраїнських, 2000 учнів – обласних конкурсів, фестивалів, виставок.

- Майже 70 років головною регіональною культурно-освітньою та науково-методичною державною установою з відродження, збереження і розвитку народної творчості, аматорського мистецтва є Харківський обласний центр народної творчості.

При ХОЦНТ діє єдина у Харкові загальнодоступна, безоплатна постійнодіюча виставка Слобожанського традиційного народного мистецтва. На ній представлені унікальні вироби вишивки XIX – початку XX ст., зразки ткацького мистецтва, предмети кераміки, рідкісні примірники традиційного народного малярства XVIII–XIX ст.

ХОЦНТ щорічно займається підготовкою та проведенням концертних заходів і організацією «Міста майстрів» на Великому Слобожанському ярмарку та традиційному етнічно-мистецькому фестивалі «Печенізьке поле».

Перлиною культурного життя області став щорічний Міжнародний фестиваль фантастики «Зоряний міст», що проходить останні два роки за підтримки Харківської облдержадміністрації. Невипадково харківська школа фантастики вважається вельми авторитетною в літературних колах. Прізвища А. Валентинова, Д. Громова, О. Ладиженського (творчий дует ОЛДІ), О. Зорича, О. Золотька відомі шанувальникам жанру в усьому світі.

Всього за 2005–2006 роки на будівництво, капітальні і поточні ремонти, придбання обладнання і реконструкцію закладів культури за рахунок усіх джерел фінансування було витрачено майже 16 млн. грн.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

В області культивується 41 олімпійський та 37 неолімпійських видів спорту, які відповідно до існуючої інфраструктури розподілені на 3 групи.

Навчально-тренувальний процес та спортивні заходи в області проходять:

- на 60 стадіонах;
- 2866 спортивних майданчиків;
- 375 тренажерних залах;
- 731 футбольному полі;
- 29 басейнах;
- 442 тирах.

Підготовку спортивного резерву в регіоні здійснюють **107 дитячо-юнацьких спортивних шкіл**, у тому числі 12 спеціалізованих, в яких займаються 63560 дітей та підлітків віком від 6 до 18 років, що становить 16,6% (по Україні – 12,4%).

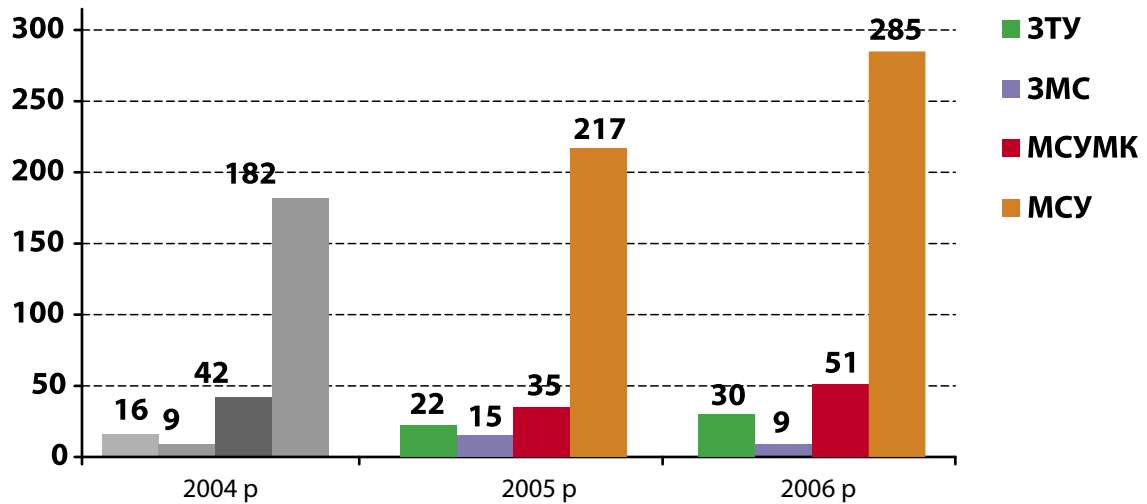
Навчально-тренувальний процес у ДЮСШ **проводять 1816 тренерів-викладачів**, з яких 980 є штатними працівниками. З числа штатних тренерів 78% мають фахову освіту, 12% – вищу кваліфікаційну категорію, 26,1% – першу категорію.

- Шостий рік поспіль **жіноча команда з водного поло** стає чемпіоном та володарем Кубка України.
- Вдруге чемпіонами та володарями Кубка України стали команди з футболу **«Житлобуд-1» (жінки)** та з регбі **«Легіон-ХТЗ»**.
- На третьому місці завершила сезон 2006 року **чоловіча футбольна команда «Металіст»**.
- Харківщина пишається **чоловічою волейбольною командою «Локомотив»** Південної залізниці, яка є семиразовим чемпіоном України, п'ятиразовим володарем Кубка України та Єврокубка Топ-команд.
- Золотими літерами вписані в історію світового спорту імена таких видатних спортсменів, як Яна Клочкова (плавання) – чотириразова чемпіонка Олімпійських ігор, Валерій Гончаров (спортивна гімнастика) – чемпіон афінської Олімпіади, Віктор Рубан та Олександр Сердюк (стрільба з лука) – призери Олімпійських ігор, Дмитро Карюченко та Максим Хворост (фехтування) – чемпіони світу та Європи, Олександр Пахомов (академічне веслування) – чемпіон світу серед молоді, Ванда Масловська (важка атлетика), Тетяна Бережна (стрільба з лука). Вперше в історії України в 2006 році чемпіоном світу з боротьби вільної став Ібрагім Алдатов, чемпіонкою Всесвітньої шахової олімпіади – Анна Ушеніна.

У чемпіонатах, першостях, Кубках світу та Європи спортсменами області у 2006 році завойовано 230 медалей.

**Динаміка підготовки заслужених тренерів України (ЗТУ),
заслужених майстрів спорту України (ЗМСУ),
майстрів спорту України міжнародного класу (МСУМК),
майстрів спорту України (МСУ)**

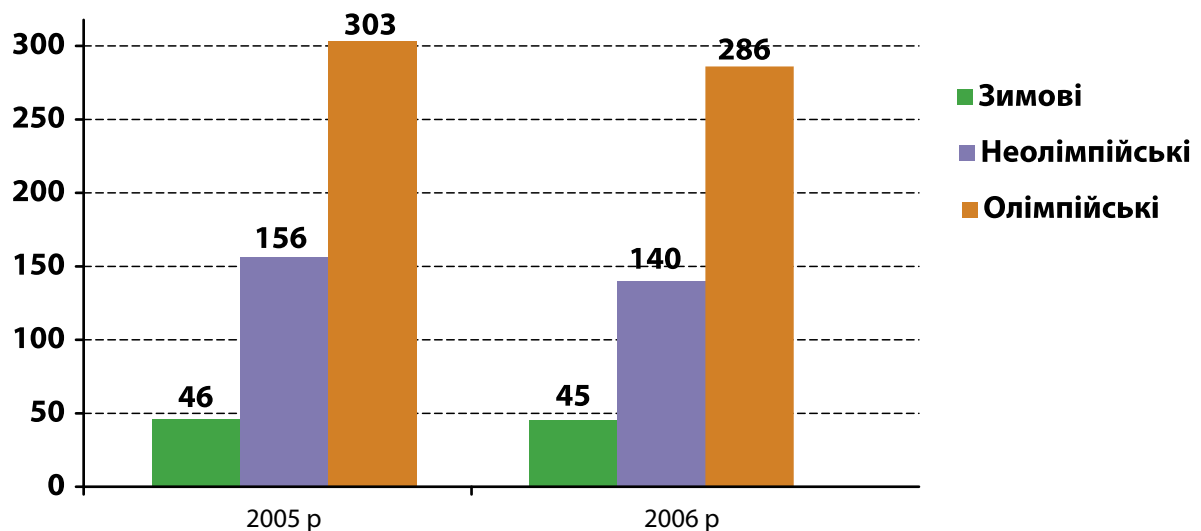

Відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації за успішні виступи спортсменам та їх тренерам виплачуються грошові винагороди, а також 100 провідним та перспективним спортсменам області виплачується стипендія.

В області стабільно готуються спортсмени високого класу, які входять до складу збірних команд України з олімпійських та неолімпійських видів спорту.

Відповідно до Всеукраїнського календаря та наказів Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту протягом 2006 року в області було проведено понад 100 всеукраїнських та міжнародних змагань та близько 700 змагань обласного рівня.

Динаміка членів збірних команд України

СІМ'Я І МОЛОДЬ

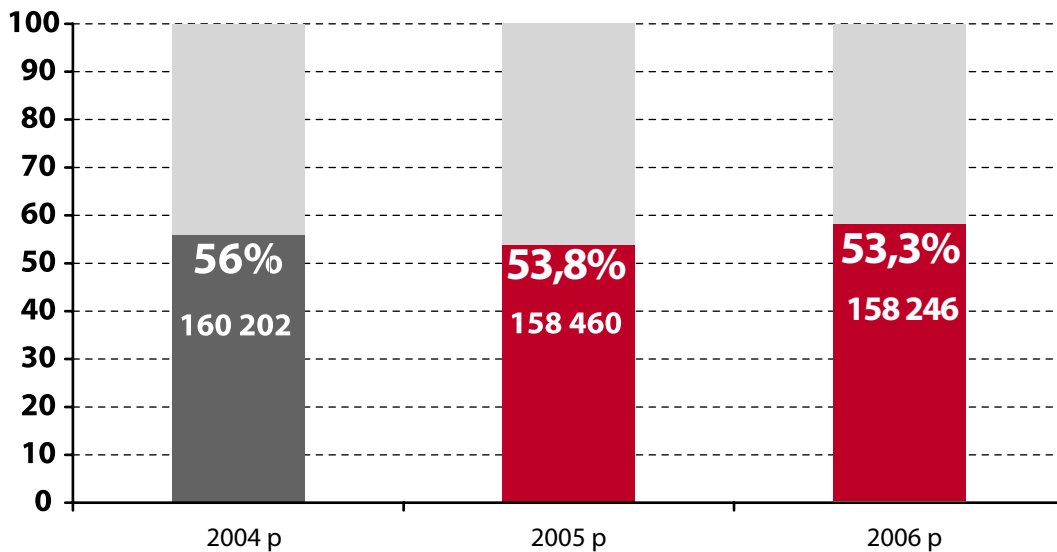
Робота у справах сім'ї та молоді обласної державної адміністрації спрямована на виконання державних та обласних програм стосовно підтримки дітей, молоді, жінок та сімей, підготовки та проведення оздоровлення дітей, підтримки молодіжного підприємництва, роботи з молодіжними громадськими організаціями та інше.

У Харківській області працює мережа зі 182 клубів, якою охоплено близько 20 тис. молодих людей.

В області працює 4 молодіжних центри праці, 46 центрів соціальної служби для сімей, дітей та молоді та їх 29 філій та 19 громадських центрів при вищих навчальних закладах. Завдяки роботі лише обласного молодіжного центру праці видано 180 направлень на працевлаштування, 105 осіб з числа студентської та учнівської молоді знайшли постійну чи тимчасову роботу.

Протягом літньої оздоровчої кампанії 2006 року в області здійснювали свою роботу 1032 оздоровчих заклади, у т. ч. 45 заміських дитячих оздоровчих таборів.

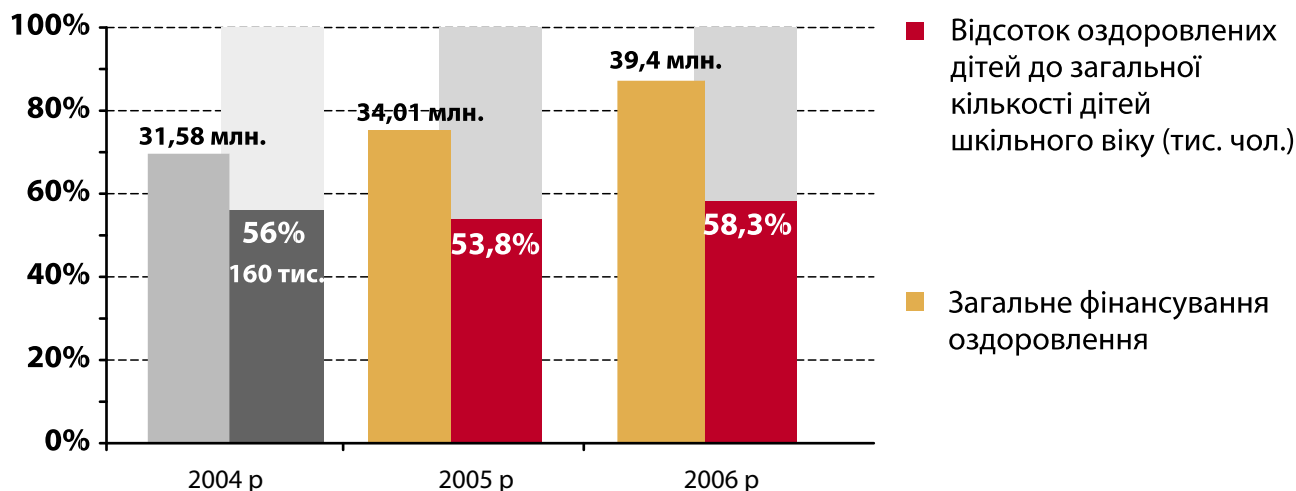
Кількість та відсоток оздоровлених дітей до загальної кількості дітей шкільного віку

На проведення оздоровчої кампанії 2006 року було використано 39,4 млн. грн.

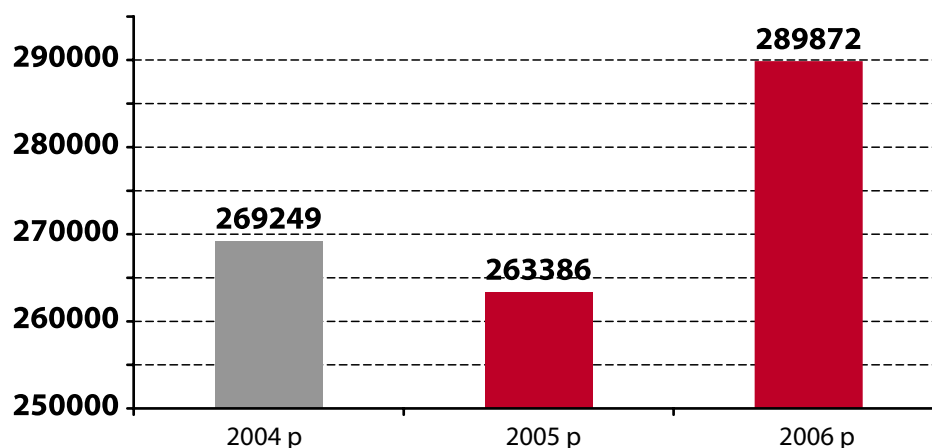
- ▶ В області діє міжгалузева профорієнтаційна акція «Підприємства Харкова – молоді Харківщини», мета якої — впровадження комплексних заходів, спрямованих на створення умов для сприяння молоді щодо вступу в трудове життя, працевлаштування та професійного розвитку. У 2006 році пройшли виїзні ярмарки вакансій у Красноградському та Богодухівському районах.
- ▶ На підтримку ініціатив молодіжних громадських організацій облдержадміністрацією проведений Міжнародний форум молоді «Молодь XXI століття» за участю делегацій із Росії та України, присвячений Дню Європи в Україні.

Порівняльний аналіз оздоровлення дітей та фінансування оздоровчих кампаній

- ▶ При центрах соціальних служб працюють спеціалізовані служби, зокрема «Родинний дім», «Мобільний консультативний пункт», консультативні пункти для неповнолітніх і молоді, які звільнилися з місць позбавлення волі, та інші. Розширюється мережа центрів ресоціалізації наркозалежної молоді «Твоя перемога». У 2006 році ще одна громадська організація включена до цієї мережі.
- ▶ Станом на грудень 2006 року в Харківській області проживає 11 сімей, в яких народилися та виховуються трійні, а саме: 4 сім'ї, в яких трійні народилися у 2003 році, 2 сім'ї, в яких трійні народилися у 2004 році, 2 сім'ї, в яких трійні народилися у 2005 році, 3 сім'ї, в яких трійні народилися у 2006 році. Сім'ям області, в яких народилися та виховуються трійні, надається постійна медична допомога, вони перебувають під окремим соціальним супроводом.
- ▶ Протягом 2006 року відповідними Указами Президента України Почесне звання «Мати-героїня» отримали 24 жінки Харківської області, в сім'ях яких виховано 158 дітей (у 2005 році – 11 жінок).

Динаміка надання соціальних послуг центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (тис. послуг)

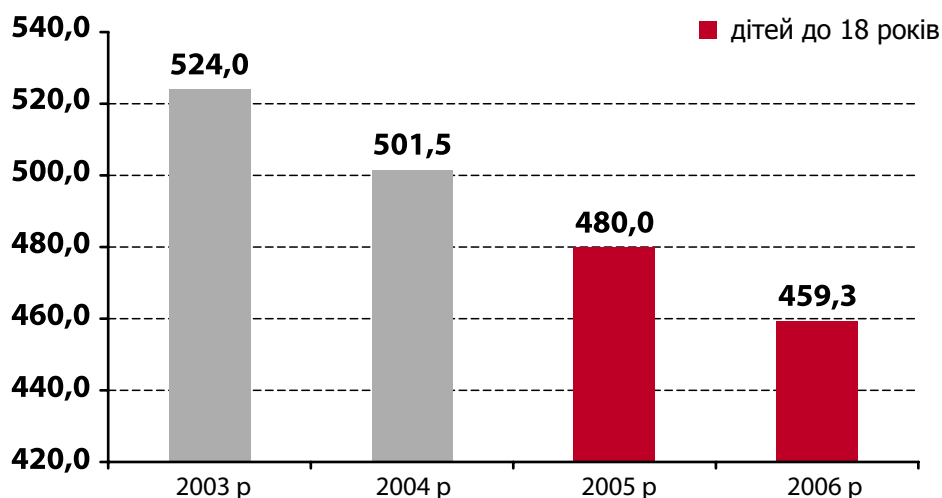

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ

Основні дані та характеристики дитинства повною мірою несуть на собі відбиток сучасних соціально-економічних перетворень в Україні і зумовлюють створення системи, яка б складалася не лише з гарантованих державою соціальних пільг і допомог, а стимулювала участь у вирішенні проблем дитинства усіх громадян, незалежно від матеріального достатку і соціального становища.

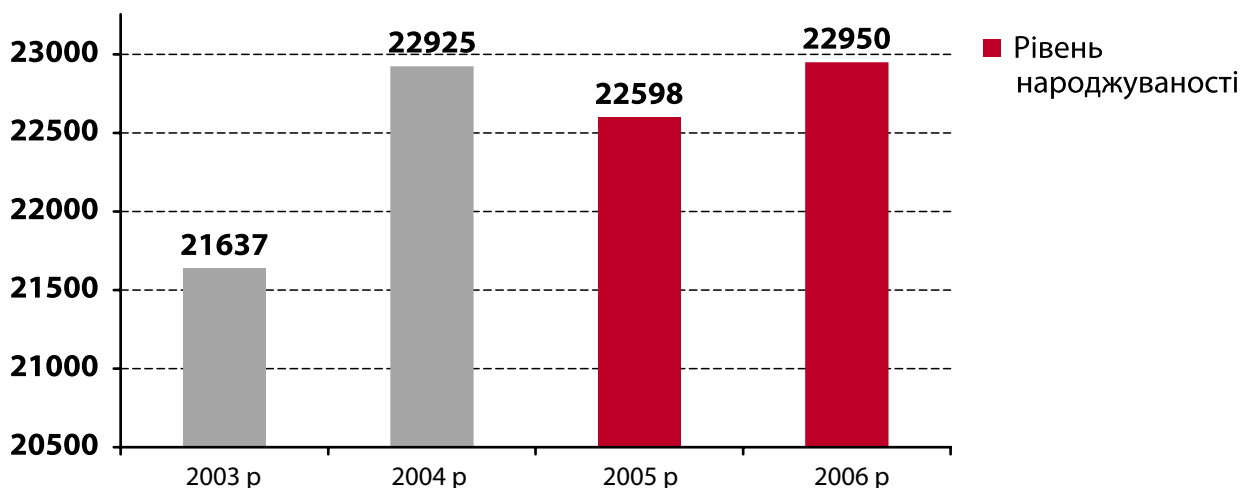
Демографічна ситуація на Харківщині в дитячому сегменті характеризувалася процесом природного зменшення населення. За підсумками перепису населення кількість дітей віком до 18 років станом на 1 січня 2003 року склала 523967 осіб. Простежується постійна динаміка його зменшення.

Динаміка кількості дитячого населення (тис. чол.)

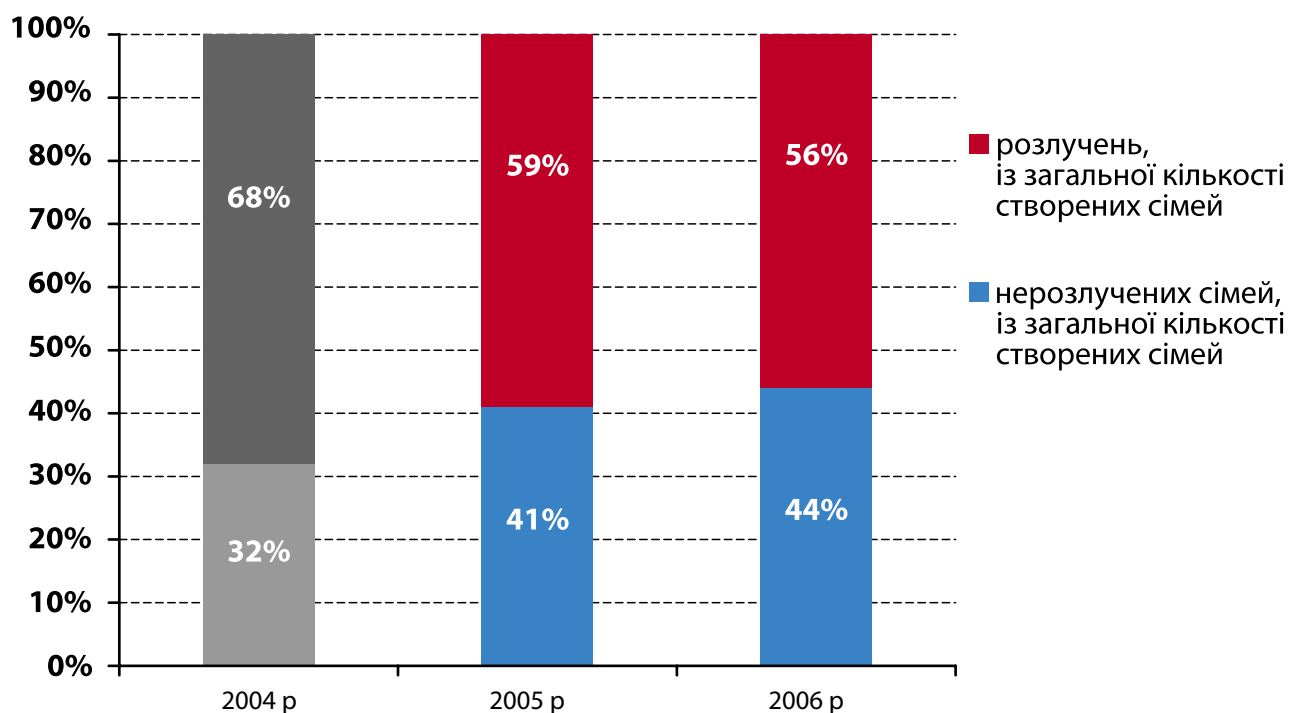
Однак природний спад населення стабілізувався і навіть має тенденцію до зменшення.

Динаміка народжуваності дітей Харківської області

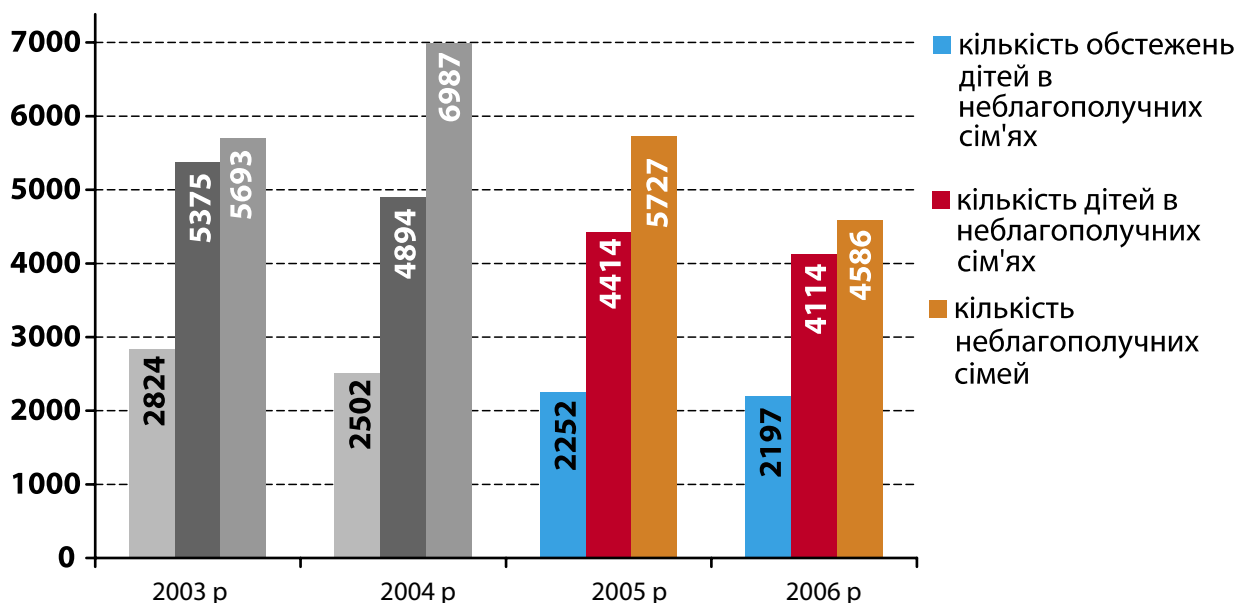
Суттєвий вплив на відтворення населення має кількість шлюбів та розлучень серед населення. На 1 липня 2006 року в області зареєстровано 20507 шлюбів і сталося 11454 розлучення, що складає 70,5%, що на 2,4% більше, ніж у 2004 році (56%). Ця ситуація негативно впливає як на загальну кількість дітей, так і на умови, в яких вони ростуть та виховуються.

Динаміка щодо створення сімей та розірвання шлюбів

Кількість неблагополучних сімей залишається протягом останніх років стабільно високою і тривожною.

Динаміка стану неблагополучних сімей

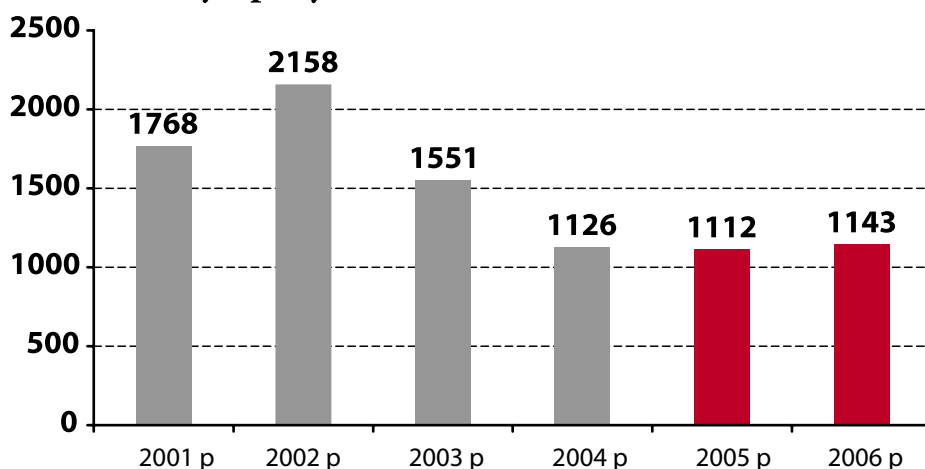

Харківська область має найповніший, порівняно з іншими областями, набір навчальних закладів, які здатні виконувати соціальне замовлення стосовно навчання дітей практично з усіма видами фізичних чи психічних вад, соціального становища.

На Харківщині функціонує 46 інтернатних установ різних типів: у 16 закладах виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування; 14 спеціальних інтернатів для дітей з вадами фізичного та розумового розвитку, 4 санаторні школи-інтернати.

Із загальної кількості 6787 дітей, що виховуються у зазначених закладах, 2233 – є діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Кількість дітей, які отримали соціальний захист у притулках для неповнолітніх

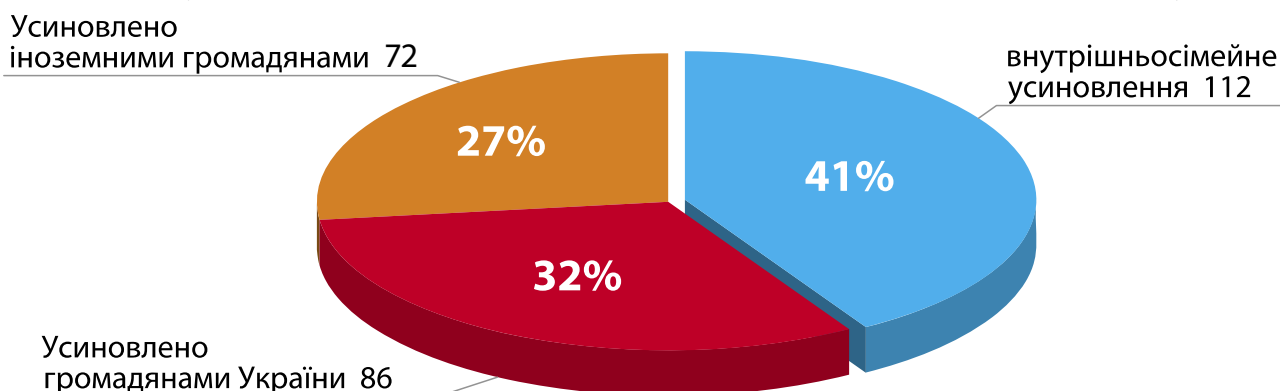

Для надання всебічної допомоги дітям, батьки яких не виконують своїх обов'язків з виховання та утримання дітей, працюють заклади для тимчасового утримання дітей:

- 3 притулки для неповнолітніх, розраховані на 165 дітей;
- 3 центри соціально-психологічної реабілітації дітей у Балаклійському, Красноградському районах, місті Чугуєві, які здатні щодобово надати допомогу 50 дітям. Протягом 2006 року у зазначених закладах перебувало 1143 дитини.

Другий рік поспіль обласний притулок для неповнолітніх «Гармонія» посідає перше місце у Всеукраїнському конкурсі притулків.

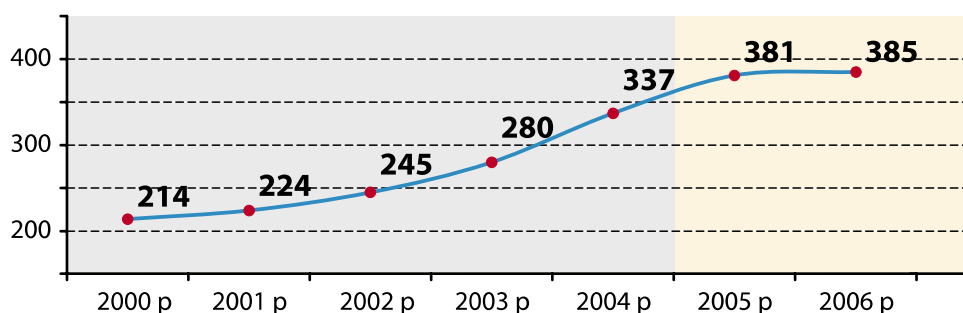
Стан усиновлення дітей в Харківській області протягом 2006 року

Щорічно збільшується прийом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до вищих навчальних закладів.

З метою матеріальної підтримки та соціальної адаптації сиріт-першокурсників до умов студентського життя студенти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, додатково до основної стипендії отримують стипендію облдержадміністрації у розмірі 50 грн. Стипендію облдержадміністрації отримують 385 дітей.

Прийняття до вищих навчальних закладів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (чол.)

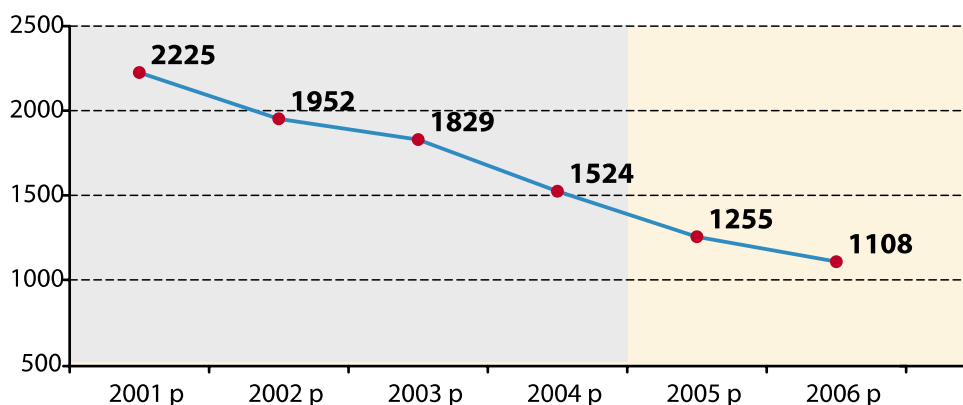
Спільно з обласним центром зайнятості забезпечено бронювання першого робочого місця для дітей-сиріт. Так, з професійно-технічних та вищих навчальних закладів у 2005–2006 році було випущено і працевлаштовано 520 таких дітей.

На виконання заходів Державної та обласної програм подолання дитячої бездоглядності на 2006–2010 роки протягом 2006 року проведено 1861 профілактичний рейд «Діти вулиці», під час яких з вулиці вилучено 3081 дитину:

- 1933 – повернуті у біологічні сім'ї;
- 601 – влаштовані до притулків для неповнолітніх;
- 46 – повернуті в сім'ї опікунів та піклувальників;
- 175 – до інтернатних закладів;
- 326 – влаштовано до закладів охорони здоров'я.

В області наявне зниження росту злочинності серед неповнолітніх.

Кількість злочинів, скоєних неповнолітніми

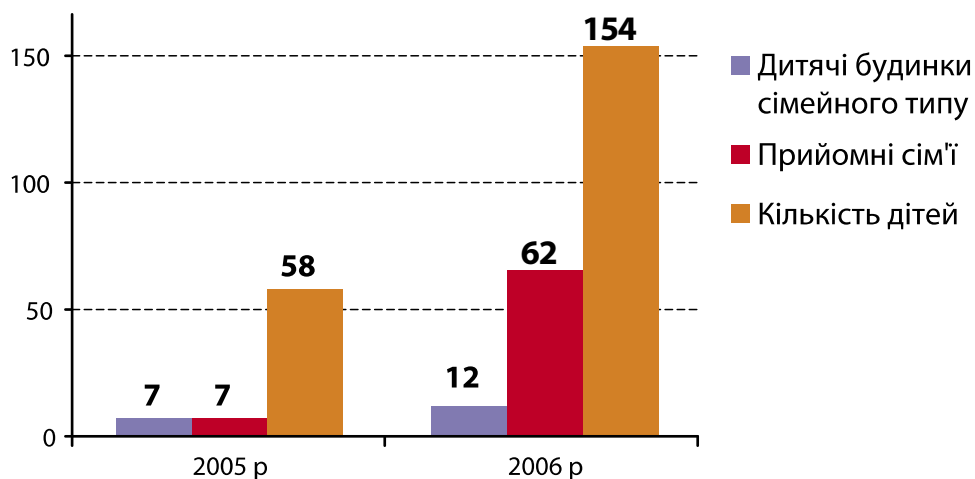
У Харківській області працюють 2 заклади, створені благодійними фондами: приватний дитячий будинок «Отчий дім» та приватний навчально-виховний комплекс «Карітас – Харків». У цих закладах створені сприятливі умови для утримання дітей.

Основними засадами державної політики щодо соціального захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, є створення умов для реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї, утримання дітей за принципом родинності. Там, де дитина посиротіла, там вона і повинна бути влаштована.

На початок 2006 року в області працювало 7 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховувалася 51 дитина, та 7 прийомних сімей, в яких виховувалося 7 дітей.

На даний час у 12 дитячих будинках сімейного типу та 62 прийомних сім'ях виховується 154 дитини.

Динаміка розвитку сімейних форм виховання

До 2006 року фінансування дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей здійснювалося із місцевих бюджетів і складало в середньому 4,6 тис. грн. на одну дитину на рік.

У 2006 році виплати на дитину віком від 0 до 6 років та відповідна грошова винагорода батькам склали 13349 грн. на рік. З урахуванням віку дитини від 6 до 18 (до 23 років, якщо дитина навчається) сума на дитину та грошова винагорода батькам склали 17148 грн.

Роботу щодо створення сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, буде продовжено і в подальшому. За перспективними планами місцевих адміністрацій у 2007 році до сімейних форм виховання буде влаштовано понад 200 дітей, які знайдуть тепло і турботу, захист і підтримку, сімейне тепло і затишок.

ЕКОЛОГІЯ

Харківська область розташована на північному сході України на території двох природних зон Лівобережної України – Лісостепу і Степу в межах водорозділу, що відокремлює басейни Дону і Дніпра.

На півночі Харківщина межує з Белгородською областю Росії, на сході – з Луганською, на північному сході – з Донецькою, на півдні – з Дніпропетровською, на заході – з Полтавською та на північному заході – з Сумською областями України. **Площа території Харківщини складає 31,4 тис. кв. км, що становить 5,2% території України**, відстань із сходу на захід – 225 км, з півночі на південь – 200 км.

Рельєф Харківщини – хвиляста рівнина, яка розмежована річковими долинами, ярами та балками. Основні його риси визначаються приуроченістю території до басейнів рік Дону та Дніпра. Басейн Дону складає 75% території області, басейн Дніпра – 25%.

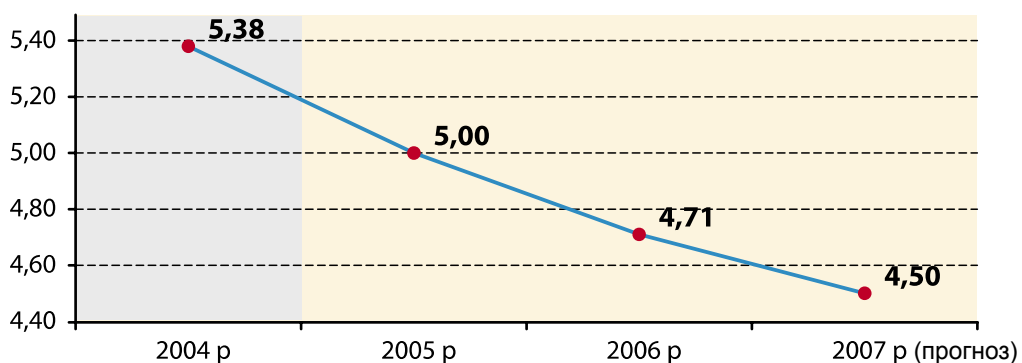
Ріка Сіверський Донець – головна водна артерія Харківщини – є притокою Дону, на території області ця річка несе свої води протяжністю 370 км (загальна її довжина 1053 км). Її основні притоки на території області – ріки Оскіл, Уди, Берека, Харків, Лопань, Сухий Торець, Балаклейка, Вовча, Великий Бурлук та ін.

Клімат області помірно континентальний. Оскільки протяжність території області з заходу на схід і коливання висот незначні, то варіації клімату в межах області досить несуттєві.

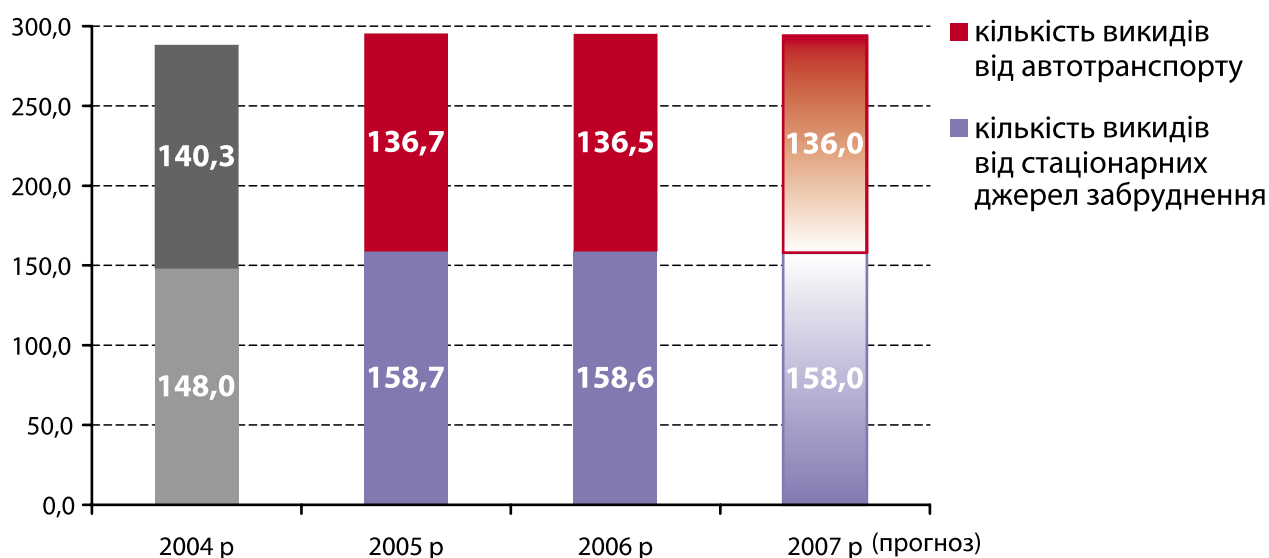
За загальним природно-ресурсним потенціалом Харківська область посідає 5-те місце в Україні, її мінерально-сировинна база складається на 37,6% з паливно-енергетичних корисних копалин (нафта, газ, конденсат, кам'яне та буре вугілля), на 50,7% — із сировини для виробництва будівельних матеріалів, решту становить сировина кольорових металів, прісні мінеральні підземні води. На території області налічується 267 родовищ корисних копалин, з них експлуатується 135.

На Харківщині намітилась тенденція покращення якості атмосферного повітря. Індекс забруднення атмосфери міста за останні роки має тенденцію до зниження. Зменшились викиди в атмосферу таких забруднюючих речовин, як пил та сажа. Прогноз на 2007 рік складає 4,5.

Динаміка індексу забруднення атмосфери

Динаміка викидів в атмосферне повітря (тис. тонн)

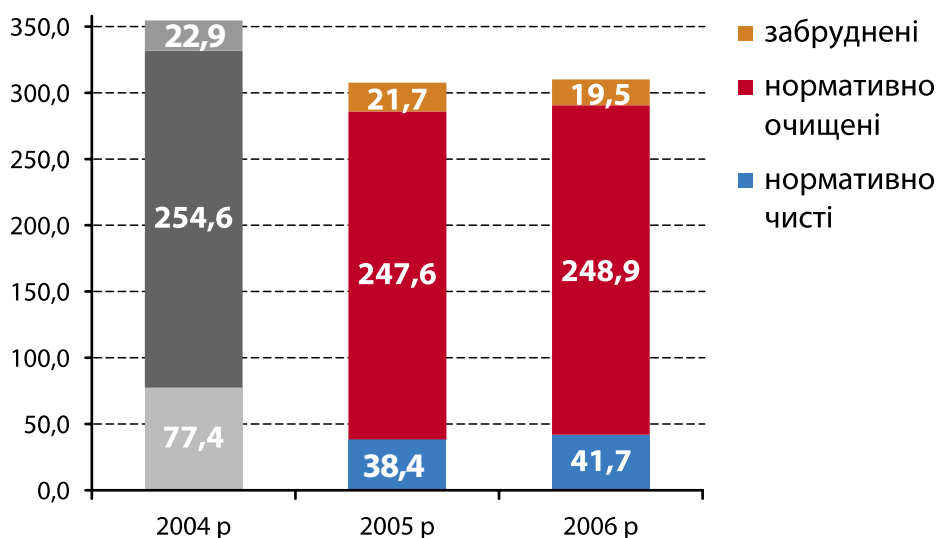
Автотранспорт завжди був одним з найзначніших джерел забруднення атмосферного повітря. Його внесок в загальний викид великих промислових міст і мегаполісів України з року в рік коливається від 40 до 60 відсотків.

Область має надзвичайно низьку забезпеченість водними ресурсами і посідає 24 місце серед областей України (1,8% від загальних водних ресурсів України з урахуванням припливу від суміжних територій).

Водозабезпеченість населення області місцевим стоком характеризується як надзвичайно низька (менше 1 тис. куб. м на 1 людину).

Причинами забруднення поверхневих вод Харківської області є скид недостатньо очищених та неочищених комунально-побутових і промислових стічних вод безпосередньо у водні об'єкти та через каналізацію; надходження до водних об'єктів забруднюючих речовин з поверхневого стоку води з забудованих територій та сільгоспугідь.

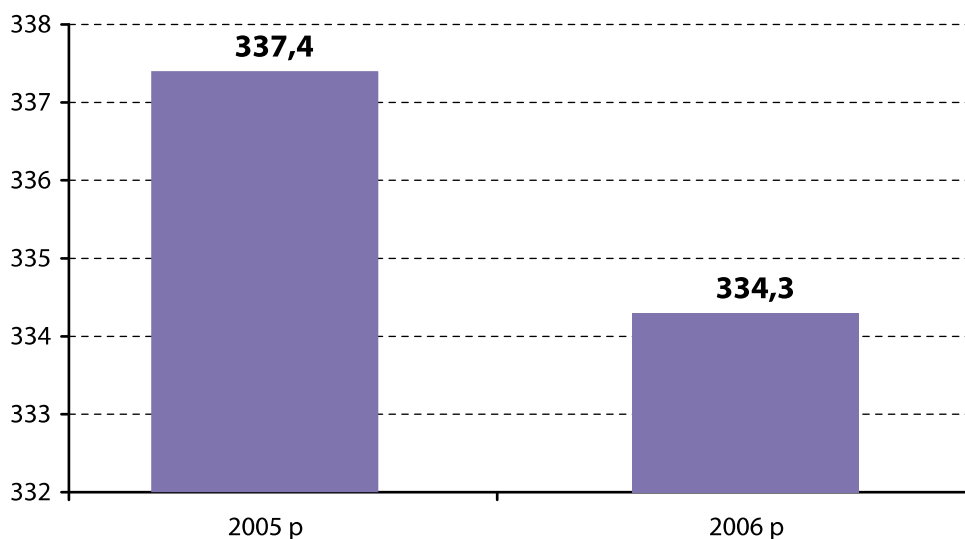
Динаміка скиду стічних вод у поверхневі водойми (млн. м куб.)

Кількість забруднюючих речовин, скинутих у водні об'єкти в складі стічних вод в 2006 році складає 334,3 тис. т. В порівнянні з 2005 роком спостерігається зменшення скидання забруднюючих речовин у поверхневі водойми.

Обсяг скидів забруднених стічних вод (категорій «без очистки» та «недостатньо очищені») у поверхневі водойми у 2004 році становив 22,9 млн. м³, у 2005 році – 21,7 млн. м³, в 2006 – 19,5 млн. м³.

Загальна кількість забруднюючих речовин, скинутих у водні об'єкти (тис. тонн)

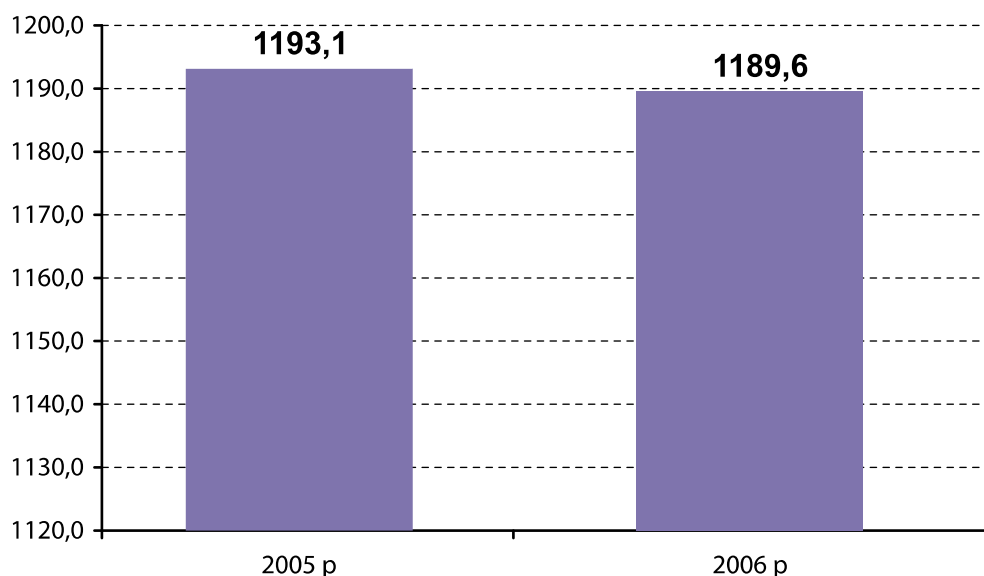
Зменшення обсягів скидання забруднених стічних вод та кількості забруднюючих речовин в складі стічних вод всіх категорій пояснюється проведенням в області природоохоронних заходів, направлених на покращення якості стічних вод, що скидаються у водні об'єкти.

Так, у 2006 році проведено:

- модернізацію мулової насосної станції КБО «Диканівський» ДКП «Харківкомуночиствод», на яку з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища виділено 2,539 млн. грн.;
- за кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища здійснювалося будівництво очисних споруд по типу «біоплато» в селищах Солоницівка та Мала Данилівка Дергачівського району, на які виділено відповідно 200,0 та 300,0 тис. грн.;
- проводилася реконструкція очисних споруд та каналізаційного колектора в м. Дергачі, на які з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища виділено 1,0 млн. грн.;
- на очисних спорудах в містах Красноград, Ізюм, Чугуїв та в інших районах області проведені поточні ремонтні та налагоджувальні роботи.

За кошти Державного фонду охорони навколишнього природного середовища Інститутом машин і систем Мінпромполітики та НАН України створено дослідно-промисловий зразок пересувної модульної установки для знешкодження непридатних хімічних засобів захисту рослин. Загальна вартість робіт складала 998,845 тис. грн. В 2007 році плануються налагоджувальні роботи та дослідна експлуатація зазначеної установки.

Обсяги непридатних пестицидів (тонн)

У Харківській області налічується 68 основних звалищ твердих побутових відходів загальною площею 2,2 тис. га, з них 31 експлуатується комунальними підприємствами.

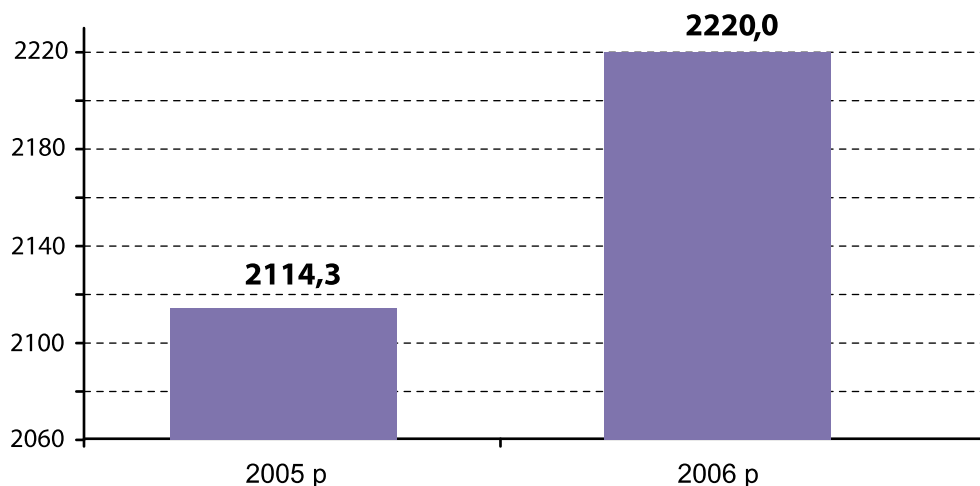
Централізованими послугами зі збирання та вивезення ТПВ охоплено 65–95 % населення, що мешкає в містах обласного підпорядкування, та 40–70% населення районних центрів.

Наповненість звалищ по районах Харківської області складає переважно 60–85%.

У Харківській області зменшується кількість твердих побутових відходів, що захороняються на звалищах та полігонах твердих побутових відходів, зростає кількість відходів, які утилізуються.

Зазначене стало можливим завдяки впровадженню у Ленінському, Московському, Фрунзенському, Червонозаводському районах м. Харкова технології роздільного збирання сміття (паперу, пластику, скла, харчових відходів). У регіоні впроваджується система управління промисловими відходами на обласному рівні. Особлива увага приділяється питанню забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення і псування відходів, для утилізації яких в Україні існує відповідна технологія. В області діє понад 70 суб'єктів господарювання, які здійснюють збір відходів, як вторинної сировини та 14 суб'єктів господарювання, які здійснюють збір небезпечних відходів.

Кількість відходів, які утилізуються (тис. тонн)

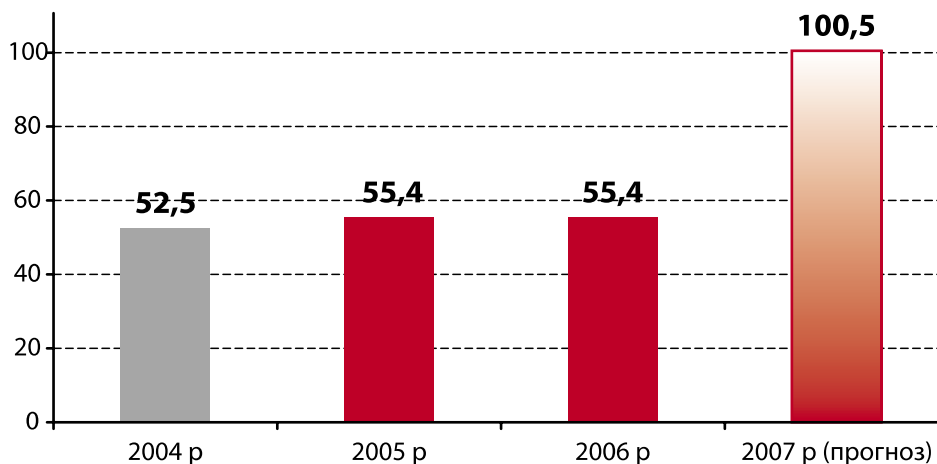
Відповідно до Програми формування національної екологічної мережі в області введено:

- перший Національний природний парк «Гомільшанські ліси» площею 14314,8 га;
- 5 об'єктів місцевого значення – лісовий заказник «Старосалтівський» загальною площею 347,4 га, заповідне урочище «Холодноярське» загальною площею 10,0 га в Вовчанському районі, ландшафтний заказник «Піщаний» загальною площею 124,7 га в Чугуївському районі, орнітологічний заказник «Пташиний» загальною площею 2 га в Лозівському районі, гідрологічний заказник «Крюківський» загальною площею 39,3 га на території м. Харкова;
- розширені межі регіонального ландшафтного парку «Ізюмська лука» на 2442,0 га в Ізюмському районі та змінені межі ландшафтного заказника «Кочетоцька лісова дача».

В 2006 році проводилась робота із введення до природно-заповідного фонду цінних природних територій заповідного урочища «Тюндик» площею 988,0 га, ботанічного заказника «Аркадівський» площею 22,9 га, які затверджені сесією обласної ради 8 лютого 2007 року.

Станом на 01.01.2007 р. природно-заповідний фонд області налічує 220 територій і об'єктів загальною площею 55,4 тис. га, відсоток заповідності становить 1,76 від загальної площі області.

Природно-заповідний фонд області, тис. га

ПРАВОПОРЯДОК

Забезпечення належного правопорядку було визначено одним з пріоритетних напрямків діяльності обласної державної адміністрації у 2005–2006 роках. Необхідність покращання рівня громадської безпеки, забезпечення конституційних прав і свобод громадян вимагали запровадження системного підходу, який би забезпечував належний рівень взаємодії всіх гілок виконавчої влади та правоохоронних органів у сфері боротьби зі злочинністю, забезпечення належного громадського порядку.

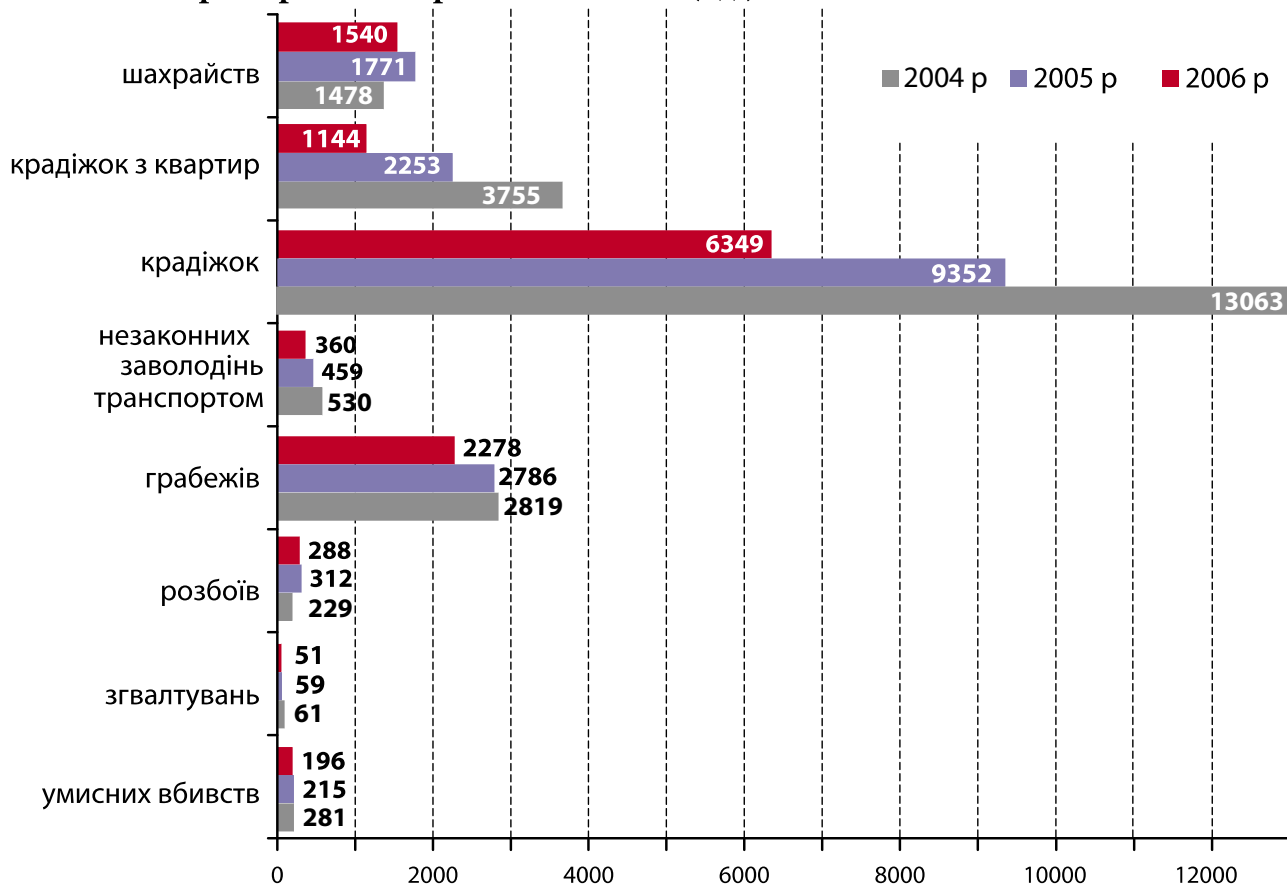
Реалізація розроблених обласною державною адміністрацією Програми протидії злочинності і корупції в Харківській області на 2005–2006 роки та Комплексної програми профілактики злочинності в Харківській області на 2006–2010 роки, а також створення і діяльність Ради протидії злочинності і корупції при облдержадміністрації забезпечила такий системний підхід у правоохоронній діяльності.

Наслідком стало те, що у 2005–2006 роках набуло стійкої тенденції зниження рівня як загальної злочинності, так і окремих її видів. Загальна кількість злочинів зменшилась у 2005 році на 14,7%, у 2006 році – на 16,6%. Менше зареєстровано тяжких та особливо тяжких злочинів (-22,9% та -24,5% відповідно), при середньому зниженні цього показника в цілому по Україні на 20,7%. Питома вага тяжких та особливо тяжких злочинів в загальній кількості злочинів є найменшою серед регіонів України і складає 35,6% (по Україні 41,6%).

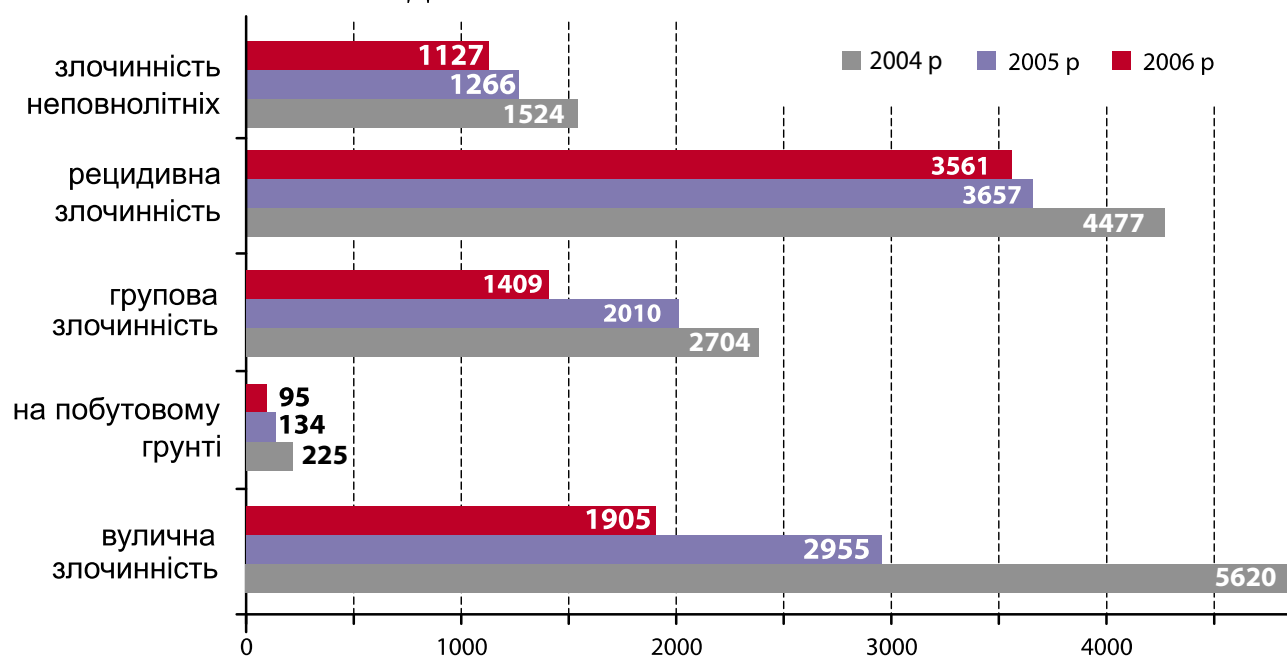
Зменшилась кількість скоєних вбивств, зґвалтувань, розбоїв, грабежів, крадіжок, в т. ч. з квартир та домоволодінь громадян, незаконних заволодінь транспортними засобами та інших.

Зареєстровано окремих злочинів (од.)

Досягнуто зниження вуличної (-35,5%), групової (-29,9%) та рецидивної злочинності (-2,6%). Менше вчинено злочинів особами у стані алкогольного сп'яніння (-21,4%) та неповнолітніми (-11%).

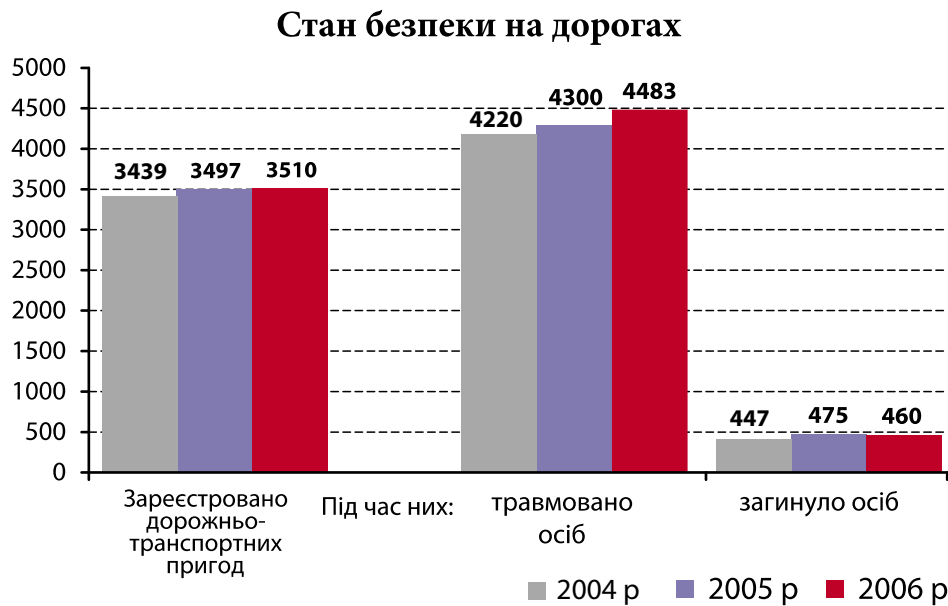
Динаміка злочинності

ЩО ЗРОБЛЕНО

Підвищився рівень боротьби з економічними злочинами, особливо на пріоритетних напрямках. Більше виявлено та припинено злочинів у бюджетній сфері, у сфері банківської діяльності, паливно-енергетичному комплексі.

В той же час на фоні позитивних змін в області залишаються невирішеними окремі проблемні питання. Достатньо високим залишається рівень корисливих злочинів у структурі загальної злочинності, на які припадає майже 56% всіх зареєстрованих злочинів. Складною залишається ситуація на автошляхах області. Зберігається високий рівень дорожньо-транспортних пригод, які призвели до травмування та загибелі громадян.

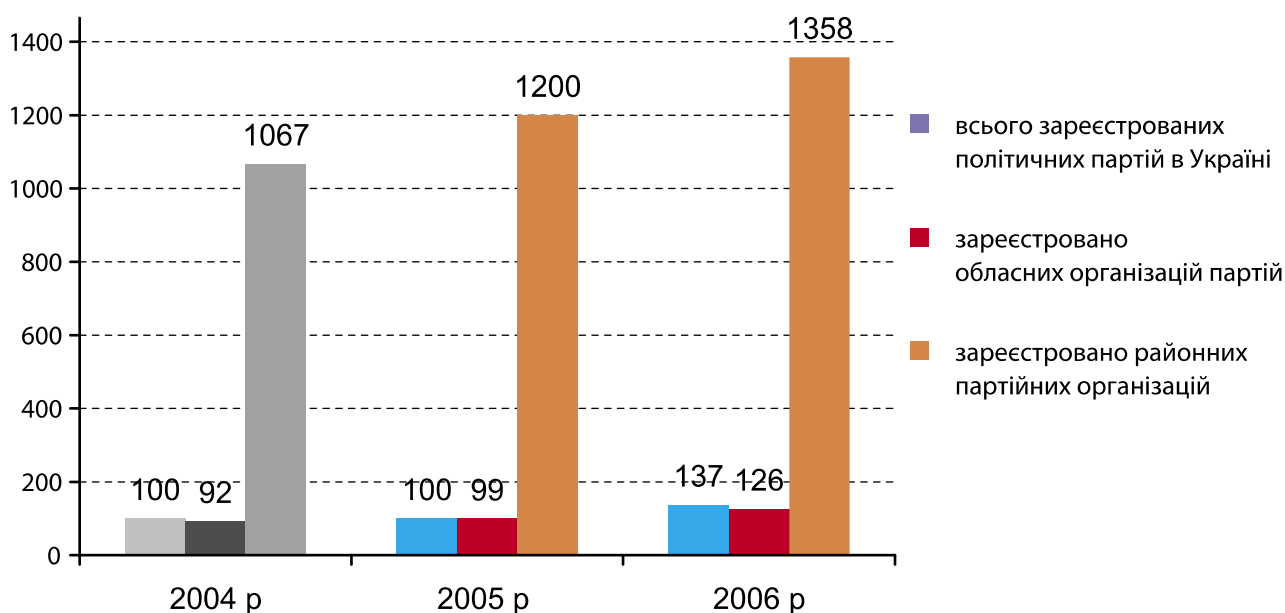

Виходячи з аналізу, у 2007 році в області прогнозується подальше поліпшення стану криміногенної ситуації: скорочення як загальної злочинності, так і окремих видів (при збереженні достатньо високої питомої ваги злочинів корисливої спрямованості), зниження вуличної та рецидивної злочинності, правопорушень серед неповнолітніх, посилення боротьби з економічними злочинами.

ГРОМАДСЬКІ ЗВ'ЯЗКИ

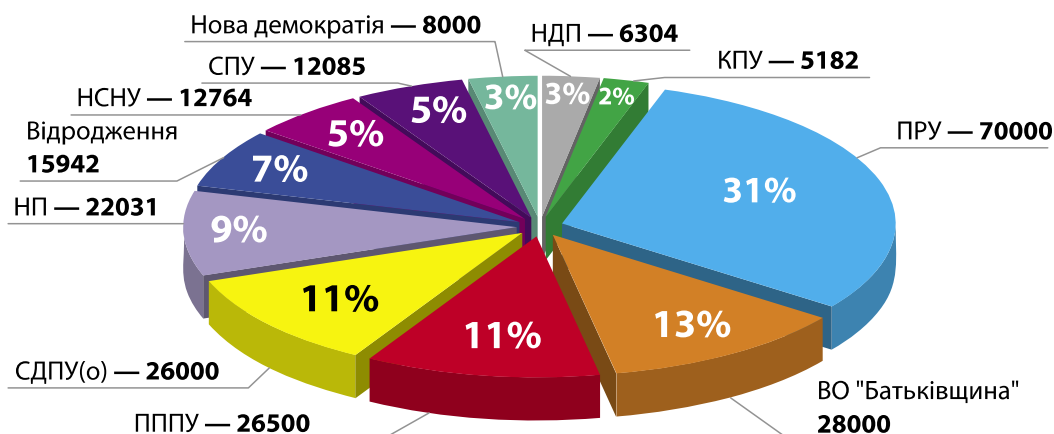
Харківська область відзначається великою кількістю зареєстрованих місцевих партійних організацій. В області зареєстровано 126 обласних організацій політичних партій та 10075 місцевих організацій нижчого рівня. Загалом у членах партії перебувають 296 тис. чол. (13% від кількості виборців).

Динаміка реєстрацій партій в Україні та їх районних організацій в Харківській області

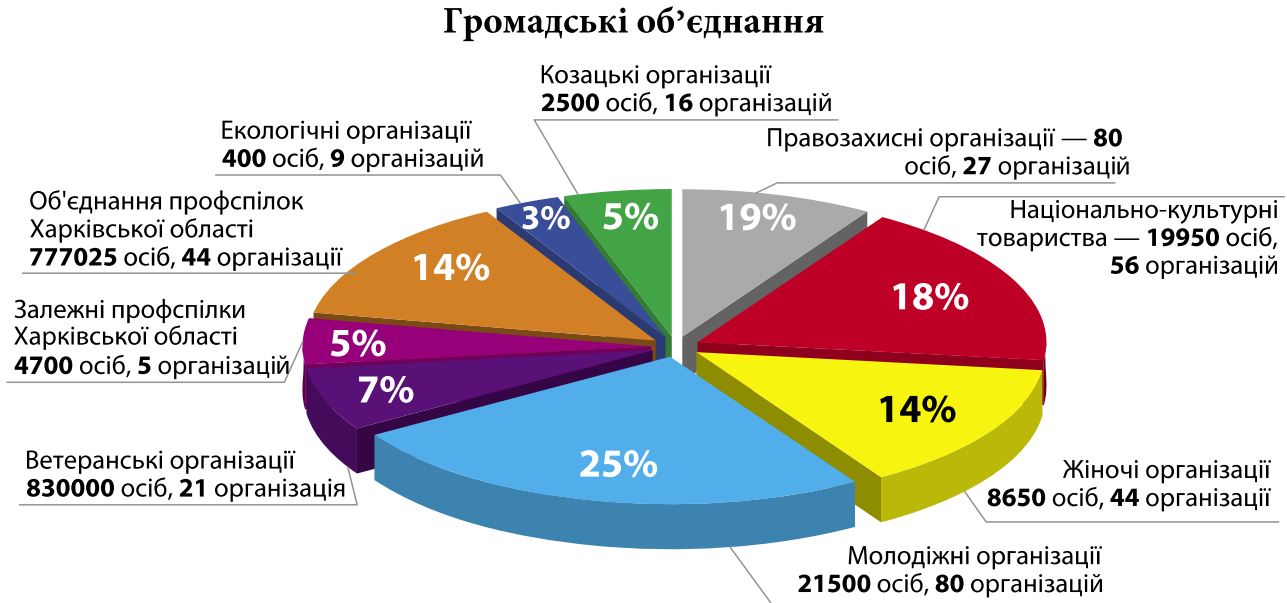

Кількість членів найбільш впливових обласних партійних організацій, за інформацією обласного управління юстиції, районних державних адміністрацій, а також на підставі заяв їх лідерів наведено нижче.

Чисельність найвпливовіших партій в Харківській області (за офіційними даними)

Конституцією та законами встановлено право громадян брати участь в управлінні державними справами. Думка громадськості є важливою при прийнятті остаточних рішень. В обласному управлінні юстиції на 1.01.2007 р. зареєстровано понад 956 громадських організацій різних напрямків діяльності.

Існують різноманітні форми співпраці з громадськістю в області:

- особисті зустрічі;
- засідання за «круглим столом»;
- семінари;
- консультації з актуальних питань державного управління;
- участь громадськості у консультативно-дорадчих органах, які створені при обласній державній адміністрації;
- участь громадян у заходах, що проводяться адміністрацією тощо.

Об'єднання громадян входять до консультативно-дорадчих органів при обласній державній адміністрації:

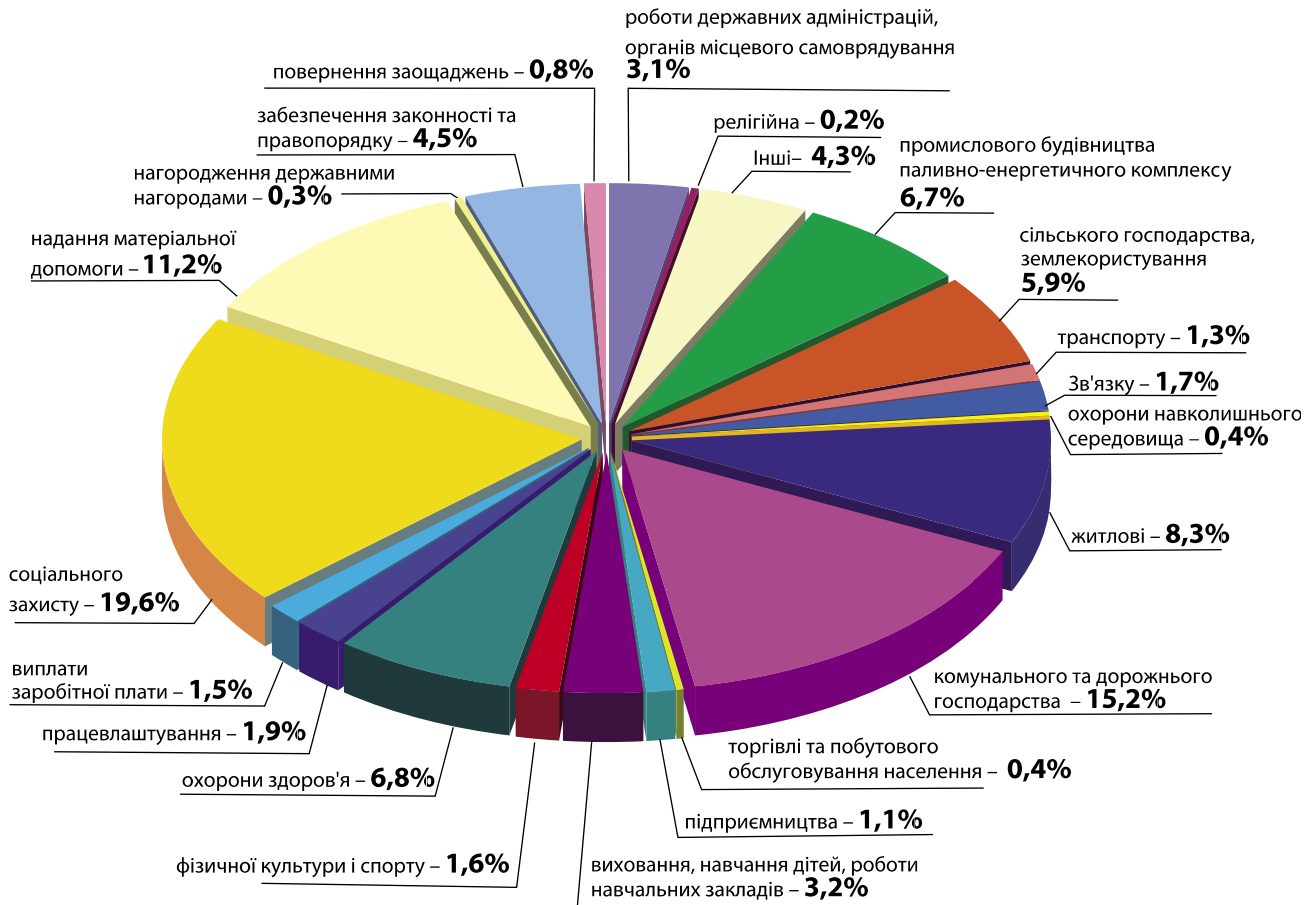
- Координаційної ради представників обласних осередків політичних партій (26 представників);
- Громадської ради (88);
- Ради представників громадських організацій національних меншин Харківської області (27);
- Ради українського козацтва (15).

Представники громадських організацій національних меншин допомагають у розвитку культури своїх народів та пропагують її серед жителів області, громадська рада шляхом консультацій з відповідними підрозділами облдержадміністрації виступає координатором між владою та громадськістю.

РОБОТА ІЗ ЗВЕРНЕННЯМИ ГРОМАДЯН

До обласної державної адміністрації в 2006 році надійшло 10277 звернень, у яких порушено 11186 різноманітних питань.

Тематика звернень громадян

Якщо у 2005 році найгострішими були питання соціального захисту, то у 2006 році на першому місці є питання роботи комунального та дорожнього господарства.

Серед авторів листів кожний третій – інваліди та учасники війни; 51,6% звернень надійшло від найменш соціально захищених категорій населення, тому значна увага приділялася розгляду звернень цих верств населення, вишукувалися можливості надання їм консультативної та матеріальної допомоги.

397 звернень (3,9%) надійшло від Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці та інвалідів Великої Вітчизняної війни, розгляд яких здійснює безпосередньо голова обласної державної адміністрації і які, в основному, порушують питання щодо повернення заощаджень, санаторно-курортного забезпечення, придбання спецавтотранспорту.

5054 звернення (49,2%) надійшло від ветеранів війни та праці, інвалідів, непрацездатних громадян, а також осіб, що постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, багатодітних сімей, одиноких матерів та інших громадян, які потребують соціального захисту та підтримки.

Радою обласної державної адміністрації з питань надання допомоги малозахищеним верствам населення у 2006 році надана матеріальна допомога 3535 громадянам на суму 655 тис. грн.

Головою обласної державної адміністрації та його заступниками прийнято 1225 громадян, 2,5 тис. громадян – працівниками приймальні облдержадміністрації; практикувалися виїзні прийоми громадян за місцем їх проживання.

РЕЛІГІЯ

Стан релігійного середовища в області свідчить про розширення соціально значущої ролі церковних організацій.

Станом на 1 січня 2007 року в області в межах 54 конфесій, церков та релігійних напрямів діє 785 релігійних організацій, у т. ч. 659 з правом юридичної особи.

До їх складу входять: 10 духовних управлінь – Української Православної Церкви (УПЦ), Української Православної Церкви Київського патріархату (УПЦ-КП), 2 – Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ), євангельських християн-баптистів (ЄХБ), християн віри євангельської (ХВЕ), об'єднання хасидів ХаБаД Любавич іудейських релігійних громад та організацій Харківського регіону, Української Християнської Євангельської церкви, Римсько-Католицької церкви (РКЦ), Об'єднаної церкви християн віри євангельської;

- 752 релігійні громади, у т. ч.: 626 зареєстрували статuti в облдержадміністрації, 126 діють поза реєстрацією статутів;
- 7 монастирів (3 – УПЦ, 4 – РКЦ);
- 7 місій (1 – УПЦ-КП, 1 – УАПЦ, 2 – РКЦ, 1 – ЄХБ, 1 – ХВЕ, 1 – Міжконфесійне Східне регіональне Біблійне товариство);
- 1 братство (РКЦ);
- 8 духовних навчальних закладів (УПЦ – 2, УАПЦ – 1, ЄХБ – 3, ХВЕ – 1, іудеї -1), у тому числі 2 духовних семінарії (УПЦ та УАПЦ).

Значну роль у поповненні чисельності віруючих відіграють недільні школи при релігійних громадах. В області діє 527 недільних шкіл для дітей та дорослих.

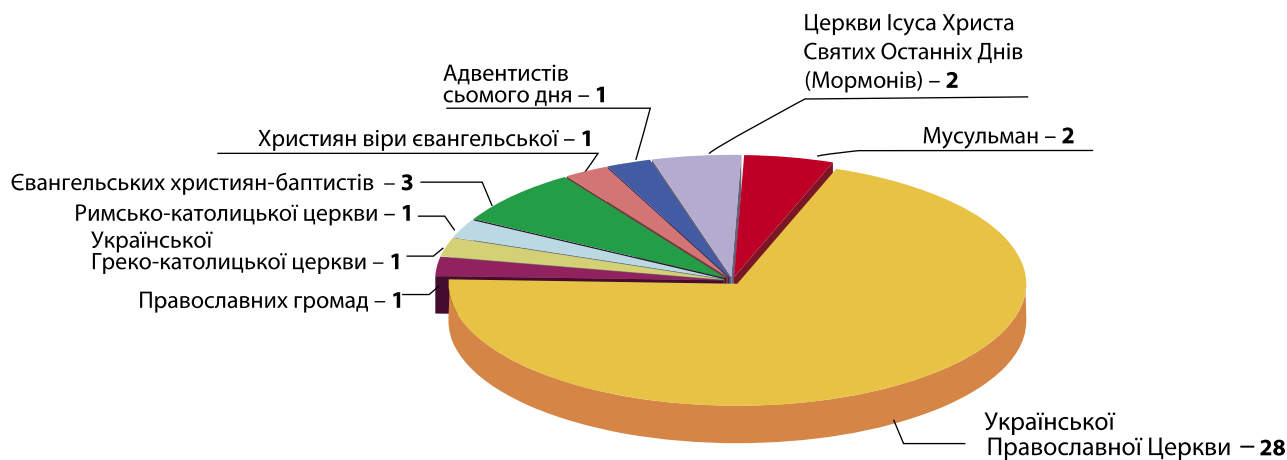

В області за даними релігійних організацій у дні великих церковних свят відвідують храми понад 650 тис. чоловік.

У 2005 році в Харківській області збудовано 9 культових споруд, з них 5 храмів належить до Української Православної Церкви, 4 Зали Царств Свідків Єгови.

У 2006 році завершено будівництво церкви Марії Магдалини, Петро-Павлівської церкви і нижнього храму Володимирської церкви у м. Харкові та Христо-Воздвиженської церкви у селищі Лиман Зміївського району, церкви Дмитра Солунського у с. Єфремівка Первомайського району, Казанської церкви в с. Лигівка Сахновщинського району Харківської області.

Будівництво та реставрація культових споруд у Харківській області на початок 2007 р.

У Харківській області ведеться реставрація 19 культових споруд:

- Української Православної Церкви – 14;
- Української Автокефальної Православної Церкви – 2;
- євангельських християн-баптистів – 1;
- Римсько-католицької церкви – 1;
- іудеїв – 1.

В області створюється Регіональна програма зі збереження культових споруд дерев'яного сакрального зодчества.

Обласна державна адміністрація надає всебічне сприяння релігійним організаціям у реалізації ними соціальних проектів, зокрема залучаючи їх представників до вирішення проблем, пов'язаних з дитячою безпритульністю.

Усі релігійні організації м. Харкова та області здійснюють велику соціальну роботу. Соціальна діяльність релігійних організацій за останні роки набула систематичного, а не епізодичного характеру – релігійні організації протягом років співпрацюють з одними й тими ж закладами (дитячими будинками, притулками, будинками інвалідів, будинками престарілих), мають певні наробітки (робота з сліпими дітьми, робота з глухими дітьми, робота з безпритульними, робота з дітьми-інвалідами, робота в закладах пенітенціарної системи тощо).

Релігійні організації Української Православної Церкви, Римсько-католицької церкви, євангельських християн-баптистів, християн віри євангельської, іудейські громади постійно надають благодійні обіди для безпритульних, малозабезпечених тощо.

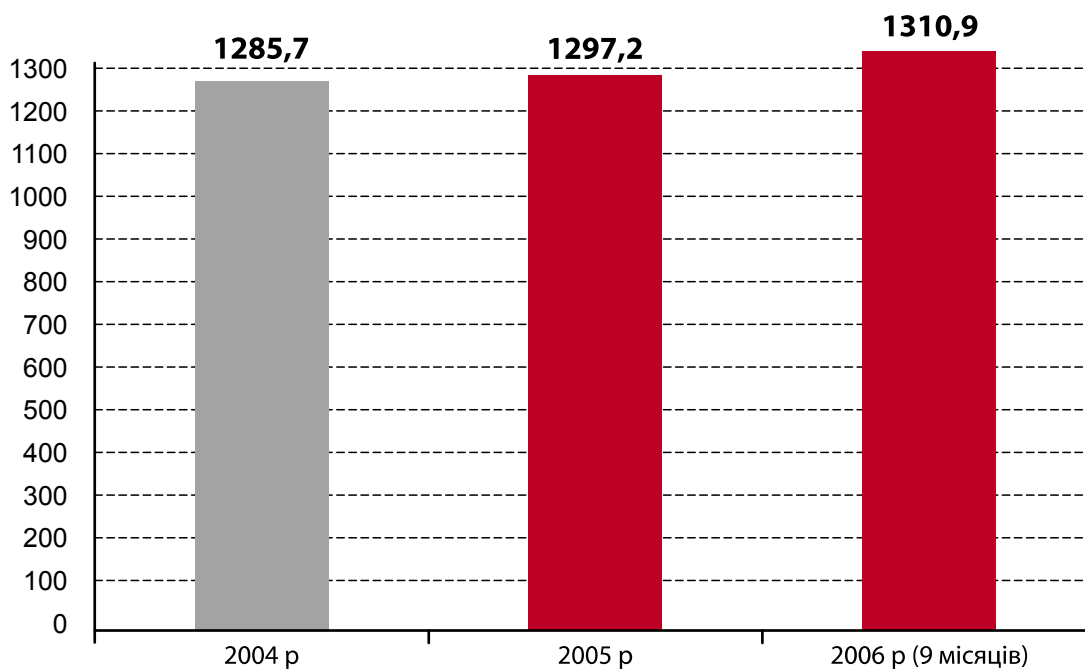
В області працює Хоспіс, якому постійно надають допомогу священство та віруючі, сестри милосердя Української Православної Церкви. У 2005 році на його території збудовано та освячено храм на честь Сповідника Луки.

ТРУДОВІ РЕСУРСИ

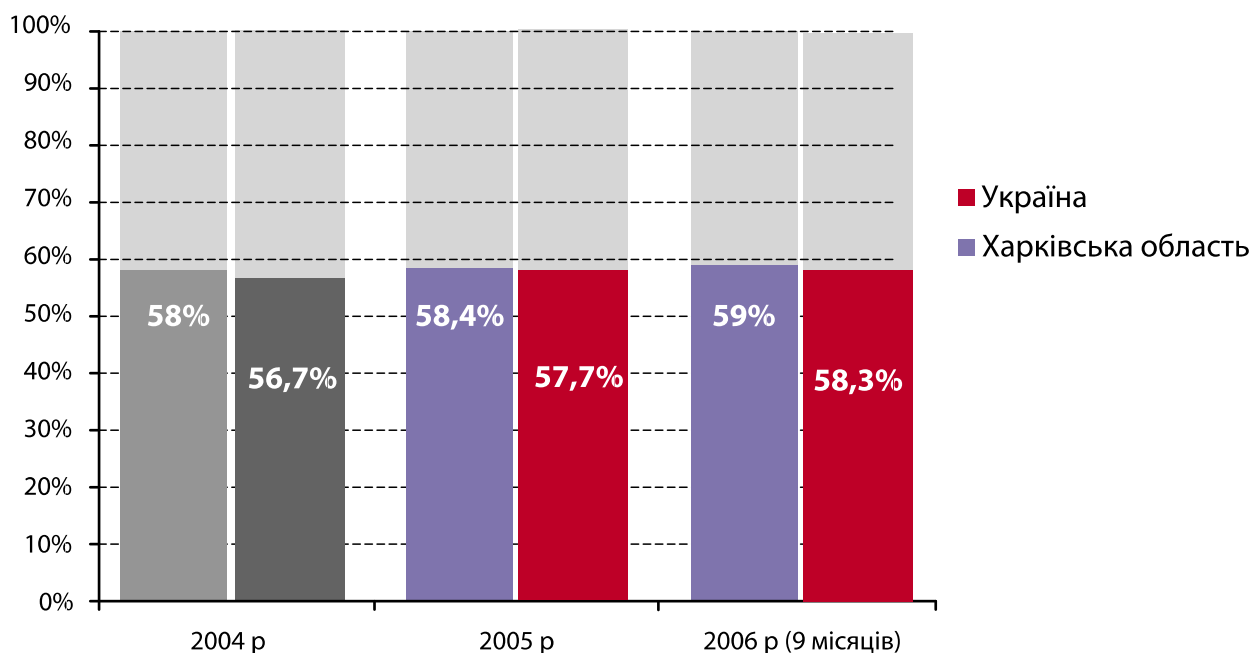
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РИНКУ ПРАЦІ

У 2006 році на ринку праці області закріпилися позитивні тенденції щодо збільшення зайнятості і скорочення безробіття населення.

Кількість зайнятого населення віком від 15 до 70 років (тис. чол.)

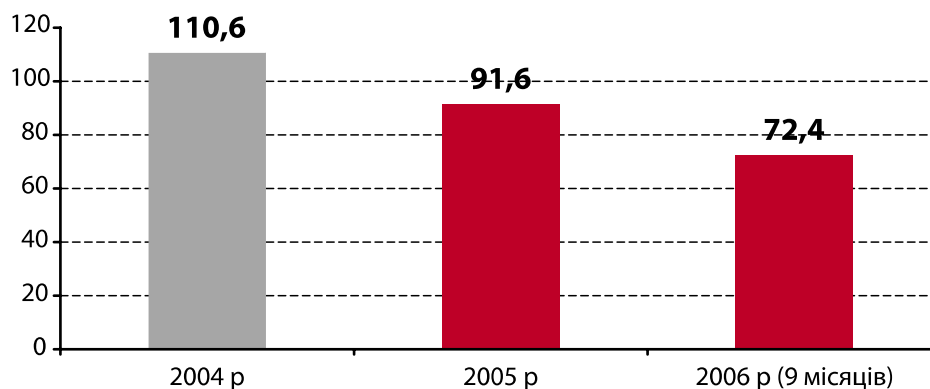

Рівень зайнятості населення у віці від 15 до 70 років

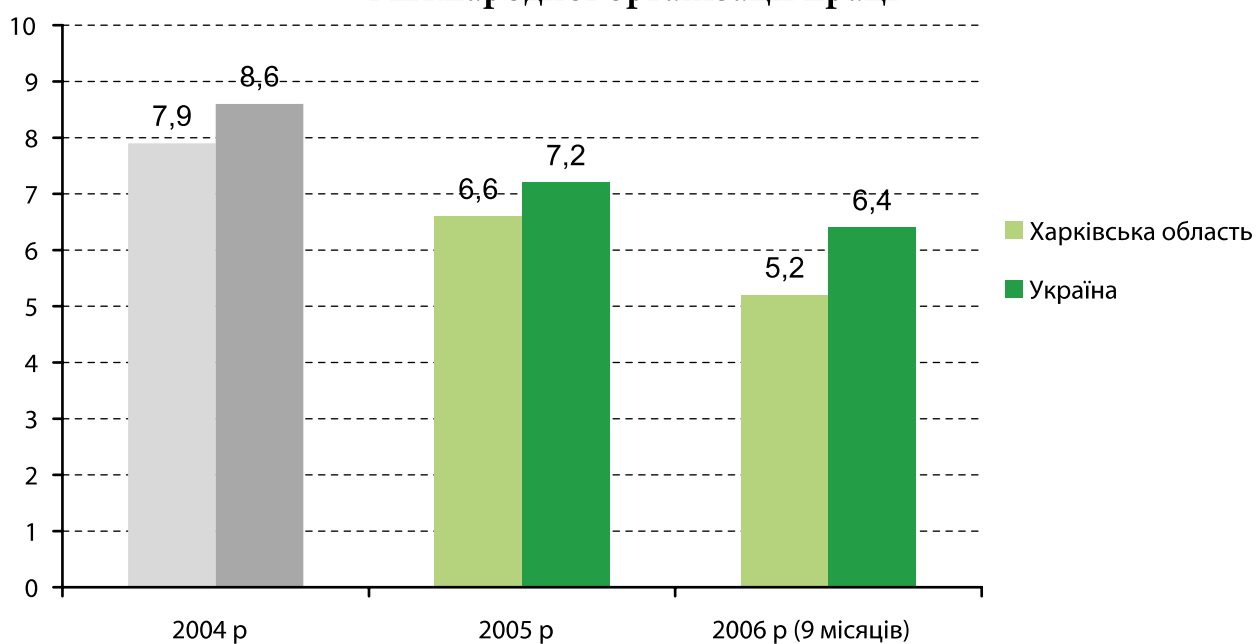

За кількістю зайнятого населення Харківська область посідає 4 місце в країні, поступаючи Дніпропетровській, Донецькій областям та м. Київ.

Кількість безробітного населення віком від 15 до 70 років (тис. чол.)

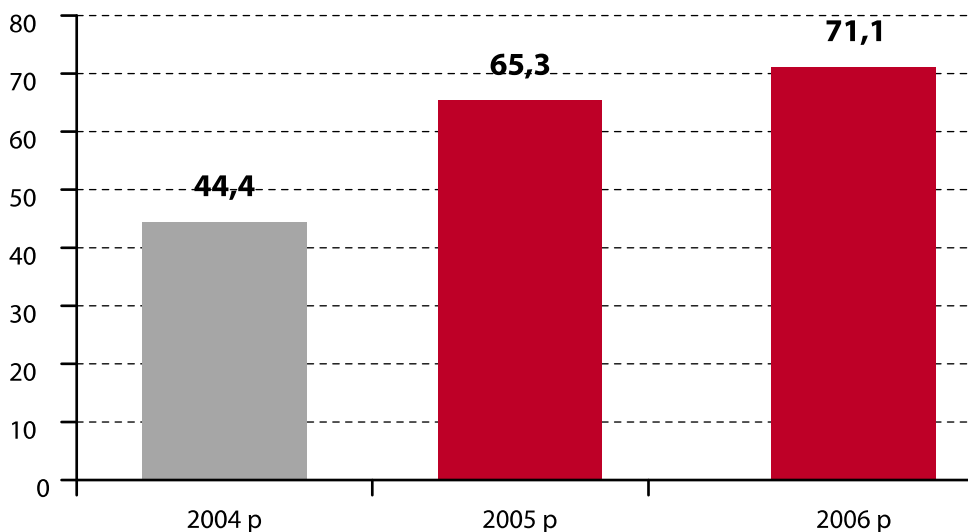

Рівень безробіття, визначений за методологією Міжнародної організації праці

Результати економічного розвитку області позитивно вплинули на збереження та розвиток сфери застосування праці. Щорічно в області збільшується кількість новостворених робочих місць.

Обсяги створення робочих місць у Харківській області (тис. од.)

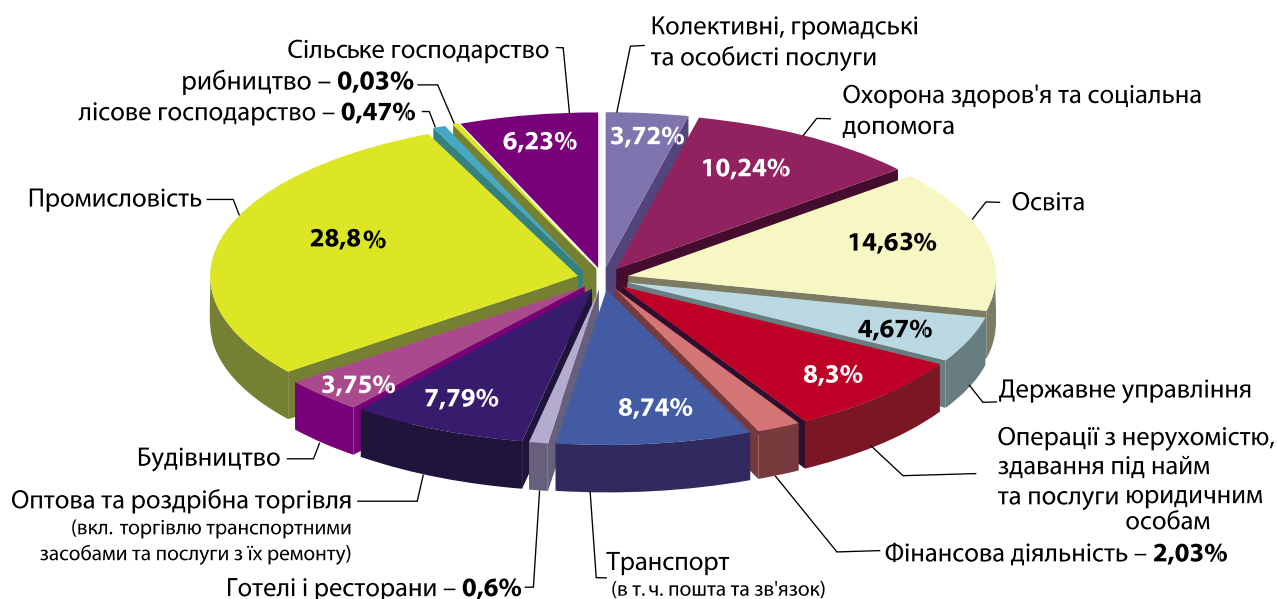
На підприємствах та в організаціях створено майже 20 тис. робочих місць, за рахунок розвитку підприємницької діяльності населення – понад 51 тис. **При цьому ці обсяги в 1,7 разу перевищують кількість ліквідованих робочих місць.** Річне завдання Програми зайнятості населення Харківської області на 2006–2007 роки в цілому виконано на 108,3%.

За 2006 рік чисельність працівників, зайнятих в економіці області, збільшилася на 3,7% у порівнянні з 2004 роком та становила 723,3 тис. чоловік. Відповідна динаміка відстежується у половині районів області.

Порівняльні дані чисельності працівників за видами економічної діяльності

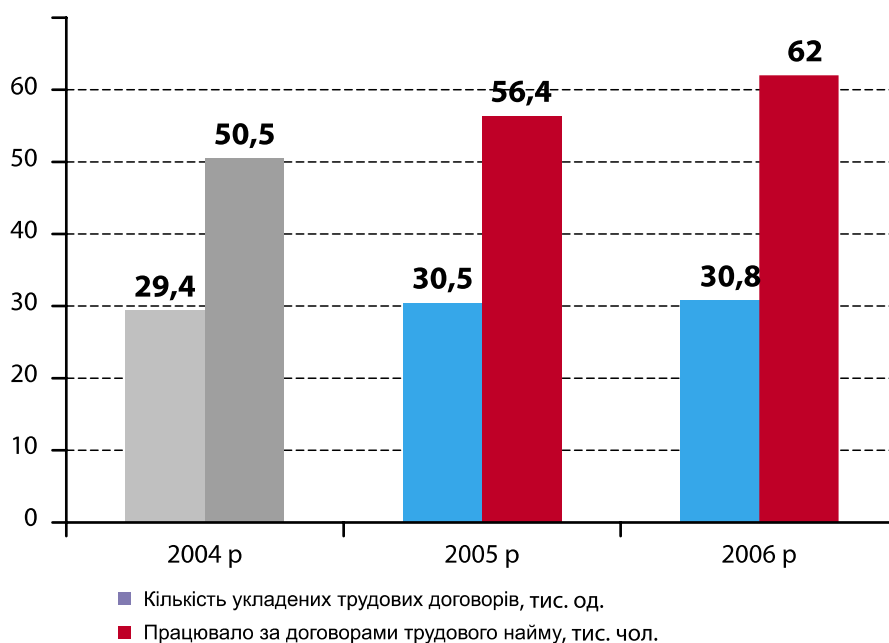
	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Всього по області	697531	708626	723332
в т. ч. за видами економічної діяльності:			
- сільське господарство	57250	50130	45028
- лісове господарство	4098	3996	3397
- рибне господарство	339	282	256
- промисловість	205637	208065	208353
- будівництво	23300	25756	27132
- оптова та роздрібна торгівля (вкл. торгівлю транспортними засобами та послуги з їх ремонту)	39381	48523	56388
- готелі і ресторани	3176	3581	4347
- транспорт (в т. ч. пошта і зв'язок)	63082	63316	63215
- фінансова діяльність	11306	13019	14660
- операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	54571	54086	60006
- державне управління	32354	33398	33750
- освіта	102983	103902	105819
- охорона здоров'я та соціальна допомога	74548	74047	74033
- колективні, громадські та особисті послуги	25471	26492	26928

Структура зайнятих за видами економічної діяльності у 2006 році (%)

- ▶ З метою підвищення соціального захисту працівників, що працюють у підприємств з числа фізичних осіб, в області проводиться постійна робота з врегулювання трудових відносин.

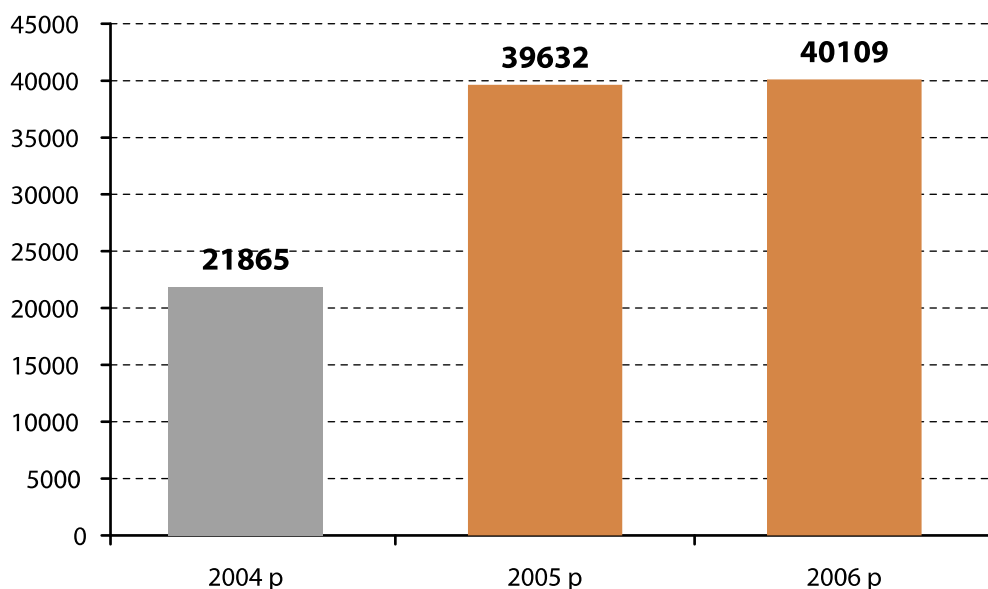
Динаміка реєстрації трудових договорів між працівниками та фізичними особами

- ▶ В Харківській області створені та діють комісії з подолання тіньової зайнятості. З початку 2006 року було перевірено 4,8 тис. суб'єктів господарювання. Встановлено, що без оформлення трудових відносин працювало більше 2 тис. осіб. Після виявлення цих фактів 1,5 тис. чоловік, що у 3,5 рази більше, ніж у 2005 році, отримали можливість працювати на постійній основі та набули відповідного соціального та пенсійного забезпечення.

- ▶ Переможцями обласного конкурсу на звання «Кращий роботодавець року» за 2005 рік стали керівники 23 підприємств області. Серед них: ДП «Електроважмаш» (директор Чередник В. Г.), Державне науково-виробниче об'єднання «Комунар» (генеральний директор Асмолов О. О.), ТОВ «Харківський завод підйомно-транспортного устаткування» (генеральний директор Янов Л. І.) та інші.
- ▶ В області вживаються постійні заходи щодо активізації життєвої позиції молодих громадян, які зареєстровані в службі зайнятості.

Залучення молоді до активних форм зайнятості
(працевлаштування, професійне навчання, громадські роботи)

- ▶ Допомогу у працевлаштуванні отримали 28,2 тис. чол. (45,1%), що на 12,8 тис. більше проти 2004 року.
- ▶ Перепідготовка та професійне навчання молоді в області здійснюється за 152 спеціальностями та напрямками підвищення кваліфікації, що в 2 рази більше ніж у 2004 році. Найбільшим попитом серед молоді користувались професії: «Секретар керівника», «Швачка», «Перукар», «Оператор комп'ютерного набору», «Електрогазозварник», «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» та курси підвищення кваліфікації спеціалістів: «Організація малого бізнесу», «Бухгалтерський облік та аудит», «Менеджмент організацій», «Засоби комп'ютерної графіки» та інші.
- ▶ Протягом 2006 року 58,6 тис. молодих людей у віці до 35 років скористались можливістю підвищити свій фах.

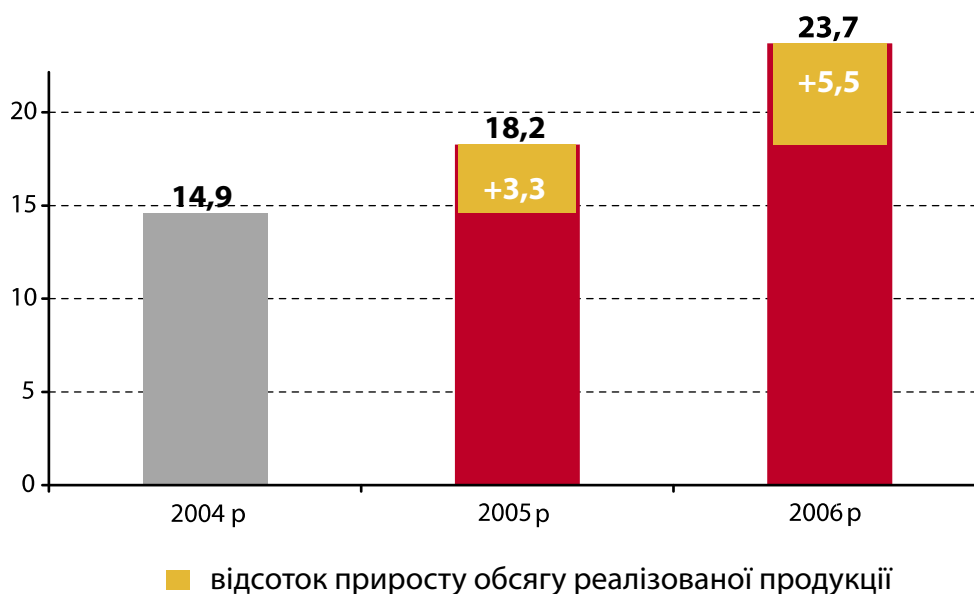
II. ПРОМИСЛОВА СФЕРА

ПРОМИСЛОВІСТЬ

Харківська область – одна з найбільш промислово розвинутих в Україні, в ній забезпечено достатньо високі темпи зростання обсягів промислового виробництва.

Останні два роки обсяги реалізованої продукції зростали синхронно з обсягами виробництва.

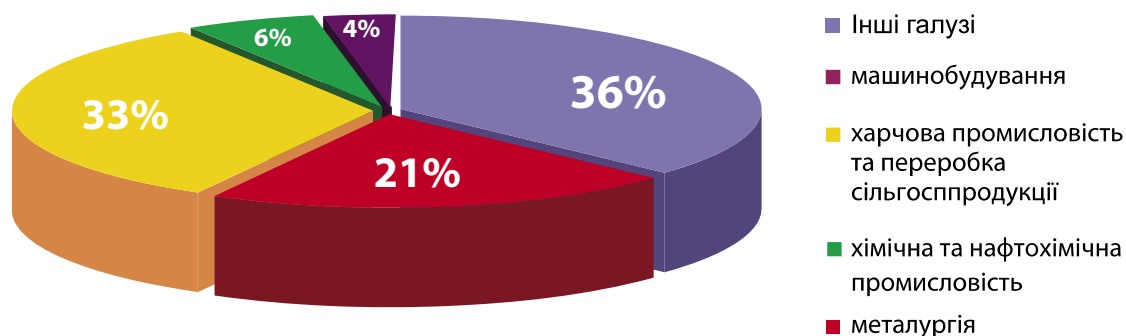
Обсяги реалізованої продукції (млрд. грн.)

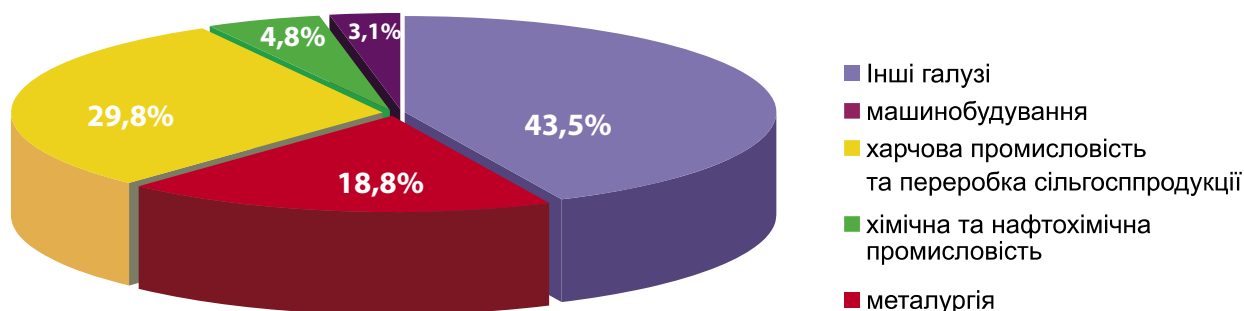
Середньорічний внесок Харківської області в обсяг реалізованої продукції країни складає 5,2%. За питомою вагою у загальному обсязі реалізованої продукції країни Харківська область посідає 7 місце серед регіонів України.

Суттєвий внесок у загальні результати промислової діяльності належить стратегічно важливим для Харківщини галузям, які мають найбільшу частку в обсягах промислового виробництва. Це у першу чергу такі галузі, як харчова промисловість та переробка сільгосппродукції, паливно-енергетичний комплекс, машинобудування, питома вага яких у зальних обсягах реалізованої продукції області становить 78,3%.

Питома вага галузей промисловості у загальному обсязі реалізації за 2005 рік, %

Питома вага галузей промисловості у загальному обсязі реалізації за 2006 рік, %

- ▶ У машинобудуванні до нових наукоємних виробів можна віднести:
 - парову турбіну для Аксуської ГЕС (Казахстан);
 - гідротурбіну радіально-осьову для Ель Кахон ГЕС (Мексика);
 - новий трактор ХТЗ-170 виробництва ВАТ «Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе»;
 - агрегат для маневрового тепловоза;
 - установку котельно-модульну;
 - електронні блоки кінцевих вимикачів електроприводів;
 - агрегат управління реверсом тяги авіадвигунів;
 - нові типи підшипників;
 - нові моделі електродвигунів та насосів;
 - обладнання для телефонної мережі.
- ▶ У фармацевтичній промисловості – нові види ліків та лікарських препаратів. У харчовій та переробній промисловості – кондитерські та хлібобулочні вироби та багато інших.
- ▶ Найбільш активно у напрямку освоєння нових видів продукції, приведення якості продукції у відповідність до міжнародних стандартів працювали ВАТ «Автрамат», ВАТ «Електромашина», ЗАТ «Завод «Південкабель», Харківське державне авіаційне виробниче підприємство, ВАТ ХМЗ «Світло Шахтаря», ВАТ «Харківський підшипниковий завод», ЗАТ «Харківський завод транспортного устаткування» та інші.
- ▶ Результати роботи промислового комплексу області достойно оцінені на національному рівні. Нам є чим пишатися. **За підсумками конкурсу «Барвіста Україна», який щорічно проходить в Національному комплексі «Експоцентр України», Харківська область другий рік поспіль одержує звання «Регіон – лідер з виробництва кращих вітчизняних товарів».**

За результатами конкурсу підприємства області нагороджені 79 золотими медалями, дипломами «Кращий товар 2006 року». 18 підприємств нагороджені «Золотими символами конкурсу».

Серед переможців та лауреатів конкурсу – виробників кращих вітчизняних товарів – слід відзначити:

- ТОВ УРП «Лозівський комбайновий завод» за виробництво зернозбирального комбайна «Єнісей»;
- ТОВ «ВЕЗА-Україна» за виробництво кондиціонерів центральних каркасно-панельних КЦКП;

- АТЗТ НВП «Українські телекомунікаційні системи» за виробництво цифрової системи комутації «Восток»;
- ВАТ «ХЕЛІЗ «Укрелектромаш» за виробництво побутових цівково-відцентрованих електронасосів БСЦЧ 0,5-30;
- ЗАТ «Завод «Південкабель» за виробництво подовжувача на котушці відкритого типу УХ;
- ДНВП «Об'єднання «Комунар» за виробництво універсального комплексу для напівавтоматичного та ручного дугового зварювання випрямлячем ВДУЧ-500 УЗ;
- ДП «Завод ім. В. О. Малишева» за виробництво комбайна самохідного зернозбирального КСЗ-7 «Обрій»;
- ВАТ «Турбогаз» за виробництво комплексу обладнання утилізаційної детандерної енергетичної установки УДЕУ-2500;
- ВАТ «Харківметропроект» за проект станції «23 Серпня» третьої черги метрополітену в м. Харкові;
- Газопромислове управління «Шебелинкагазвидобування» за впровадження процесу низькотемпературної сепарації на установці централізованої підготовки газу;
- АТЗТ «Харківська бісквітна фабрика» за виробництво наборів печива та крекерів;
- Харківське відділення ВАТ «САН Інтербрю Україна» за виробництво пива «Рогань безалкогольне світле» та інших.

Системна робота виконавчої влади області усіх рівнів у напрямку підвищення ефективності роботи усіх галузей промисловості, безпосередня робота з підприємствами усіх форм власності, в першу чергу – державної, щодо підвищення їх прибутковості дозволила забезпечити за підсумками 2006 року загальні темпи промислового виробництва 105,88%, а на підприємствах:

- з виробництва та розподілення електроенергії – 109,8%;
- легкої промисловості – 112,95%;
- харчової і переробної промисловості та перероблення сільгосппродуктів – 111,51%.

МАШИНОБУДУВАННЯ

Машинобудування – одна з провідних галузей економіки області, де сформовано потужний машинобудівний комплекс, який охоплює широкий спектр унікальних виробництв від точного приладобудування до виробництва турбін, сільськогосподарських машин, літаків, продукції військово-промислового комплексу. Машинобудівниками Харківщини виробляється 100% загальнодержавного обсягу парових турбін, більше 75% підшипників, понад половину кранів (козлових і мостових), більше третини тракторів для сільського та лісового господарства, електродвигуни та генератори змінного струму, насоси відцентровані та інше.

Провідні підприємства області мають загальнодержавне значення:

- ДП «Завод «Електроважмаш» – найбільший виробник генераторів для електроенергетики та рухомого складу Укрзалізниці. За останні роки обсяги виробництва на підприємстві зросли майже у 4 рази. Підприємство забезпечено портфелем замовлень до 2012 року;
- ВАТ «Турбоатом» – єдиний в Україні виробник турбін для атомних, теплових та гідроелектростанцій. Стабільна робота підприємства обумовлена високою якістю продукції, наявністю портфелю замовлень на найближчі роки;
- **Харківське державне авіаційне виробниче підприємство** – сучасний високотехнологічний комплекс, що займає одне з провідних місць у авіаційній промисловості країни. Підприємство залучене до виконання Державної комплексної програми розвитку

авіаційної промисловості України на період до 2010 року. Основна продукція авіабудівників – це вітчизняні літаки розробки АНТК ім. Антонова: Ан-140, Ан-74 та їх модифікації, а також агрегати для літаків Ан-72П та Ан-148. Літаки, що виготовляються підприємством, мають значний експортний потенціал. Замовниками заводу є такі країни як Єгипет, Лівія, Азербайджан, Російська Федерація, Іран;

- ДП «Завод ім. В. О. Малишева», крім бронетанкової техніки, активно впроваджує на зовнішній ринок такі вироби, як машини для робіт на будівництві та обслуговування нафто- та газотрубопроводів (МП, МПР-1, МВТ, МПРГ). Для гірничодобувної промисловості завод виготовляє бурошнековий комплекс БШК-2ДМ. Разом з тим обласна державна адміністрація, занепокоєна зниженням обсягів виробництва на ДП «Завод ім. В. О. Малишева», виступила з ініціативою щодо розробки та реалізації комплексу заходів з виходу підприємства з кризового стану, в тому числі Програми реструктуризації заводу. В результаті проведеної роботи та особистого втручання голови облдержадміністрації восени 2006 року було відновлено державне фінансування Програми виробництва та модернізації бронетехніки;
- ВАТ «Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе» активно працює у напрямку виробництва нових моделей тракторів великої потужності та техніки, обладнаної сучасними двигунами імпортного виробництва.

ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Спеціалізація області в хімічній та нафтохімічній промисловості – це, насамперед, фармацевтичне виробництво та випуск товарів широкого вжитку (виробів із пластмас, товарів побутової хімії, емалей і фарб), хімічних засобів захисту рослин.

В області зосереджено унікальний фармацевтичний науковий та промисловий потенціал, спрямований на дослідження, розробку та виробництво лікарських препаратів. Фармацевтичним підприємствами Харківської області виробляється понад 40% усього асортименту лікарських засобів вітчизняного виробництва, а деякі з них (вакцини, сироватки) випускаються виключно на території області. Щорічно фармацевтичними підприємствами освоюється випуск близько 50 нових лікарських препаратів.

Найбільший вплив на розвиток та стабільну роботу підгалузі мають ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», ЗАТ «Стома», ЗАТ «Біолік», Харківське державне фармацевтичне підприємство «Здоров'я народу».

Обласна державна адміністрація і далі буде робити все, щоб зберегти комунальну аптечну мережу, а також щоб ліки для харків'ян були дешевшими і доступними.

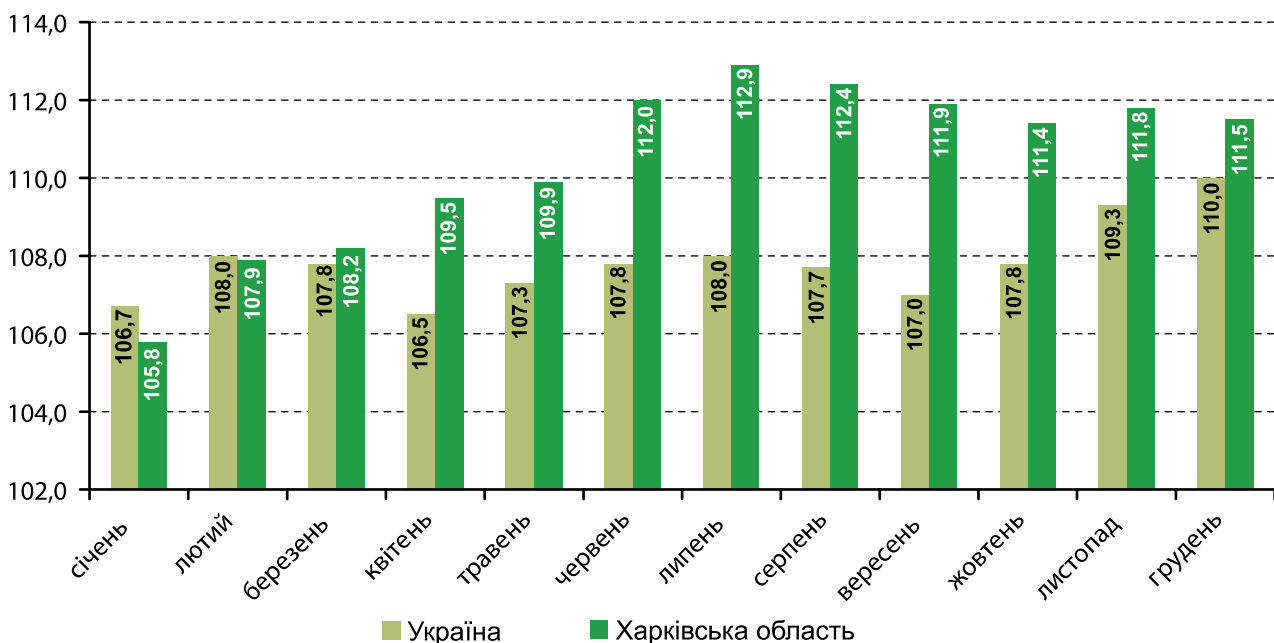
Обласна державна адміністрація занепокоєна станом на ДП «Хімпром» (м. Первомайський), яке належить до сфери управління Міністерства промислової політики України і має стратегічне значення для економіки та безпеки держави. ДП «Хімпром» є містоутворюючим підприємством.

На жаль, відсутність ефективної державної промислової політики, зношеність основних виробничих фондів, зростання цін на природний газ привели до того, що підприємство не працює з квітня 2006 року. Облдержадміністрація надала центральним органам виконавчої влади держави конкретні пропозиції щодо виходу ДП «Хімпром» із критичної ситуації. За цими пропозиціями поставлені питання з відновлення виробництва на підприємстві, забезпечення фінансування, технічного переозброєння виробництва, створення необхідних умов для залучення ефективного інвестора, а для забезпечення постачання теплоносіїв для населення м. Первомайського – будівництво квартальних котельень у місті. Результатом має стати збереження містоутворюючого підприємства ДП «Хімпром», створення нових робочих місць.

ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ ТА ПЕРЕРобКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Протягом 2005 та 2006 року харчова промисловість та переробка сільгосппродукції інтенсивно розвиваються та стабільно працюють, забезпечуючи темпи зростання обсягів виробництва – 119,8% і 111,5% відповідно. За 2006 р. обсяг продукції, реалізованої підприємствами галузі, становить 7,1 млрд. грн. у фактичних цінах, що становить 29,8% від загального обсягу промислової реалізації області.

Темпи росту обсягів промислового виробництва харчової промисловості та переробки сільськогосподарської продукції у 2006 р. (%)

Необхідно відзначити: якщо за останні роки темпи росту в харчовій промисловості забезпечували АТ «Філіп Морріс Україна» і Харківське відділення ВАТ «САН Інтербрю Україна», то сьогодні підтяглися й інші, як за темпами розвитку, так і за обсягами, а саме ЗАТ «Хлібзавод «Салтівський», ТОВ «ХК «Кулиничі», ТОВ «Компанія «СЕСА», ЗАТ «Харківський жировий комбінат», ТОВ «Техноком», ЗАТ «Харківська бісквітна фабрика», ЗАТ «Кондитерська фабрика «Харків'янка».

Підвищення конкурентоспроможності продуктів харчування виробництва харківських підприємств забезпечило ріст попиту на них з одночасним витисненням із внутрішнього ринку більшої частини іноземних продуктів.

На сьогодні в торговій мережі майже 90% продовольчої групи – це товари українського виробника, з яких більше половини – харківські.

- Вийшли на новий рівень харківські кондитери. Продукція з маркою «Бісквіт-Шоколад» користується заслуженою любов'ю і попитом не тільки в нашій країні, а й у десятках країн близького і далекого зарубіжжя, насамперед, кондитерські вироби прийшлися до смаку в Ізраїлі, Німеччині, Канаді, Америці.

- ▶ ТОВ «Компанія «СЕСА» нині є одним із найбільших виробників безалкогольних напоїв в Україні. За останні роки на підприємстві введено в дію нове обладнання, завершено освоєння виробничих потужностей.
- ▶ За останні роки на ТОВ «Харківський лікєро-горілочний завод» проведена повна реконструкція, введені в дію нові лінії. Загальна сума інвестицій складає 18 млн. грн.
- ▶ У 2006 році відбулося офіційне відкриття двох нових сучасних підприємств:
 - Лікєро-горілочний завод «PRIME» компанії «Олімп» у селищі Малинівка Чугуївського району з загальним обсягом інвестицій на будівництво та обладнання 180 млн. грн., створено 300 нових робочих місць.
 - Тютюнова фабрика «Філіп Морріс Україна» з проектною потужністю 30 млрд. штук сигарет на рік.

Виробництво хлібобулочних виробів є важливою складовою харчової промисловості – провідного виду діяльності промисловості регіону. У минулому році підприємствами – виробниками хлібобулочної продукції випущено 124,4 тис. тонн виробів. Переважна більшість – 84,4% загального обсягу хліба та хлібобулочної продукції – виробляють ЗАТ «Хлібозавод «Салтівський», ТОВ «Хлібокомбінат «Кулиничі».

Вже зараз відроджуються підприємства харчової промисловості у райцентрах Красноградського, Сахновщинського, Балаклійського, Богодухівського, Валківського районів області. На цих підприємствах відбувається закупівля технічної бази, закупівля сучасного імпортного устаткування, організуються нові виробничі дільниці. І як наслідок – створення нових робочих місць. Основна сировина – сільськогосподарські культури, які вирощуються в області, завдяки цьому споживачі отримують якісні натуральні продукти без використання хімічних домішок.

ЛЕГКА ТА ДЕРЕВООБРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Підприємства легкої промисловості Харківської області, що належать як до середнього, так і до малого бізнесу, виробляють широкий асортимент продукції: верхній одяг, тканини, взуття, головні убори, трикотажні, панчішно-шкарпеткові, швейні, килимові вироби, ковдри, вироби зі шкіри та інше. На сьогодні легка промисловість – це важливий для області багатогалузевий промисловий комплекс, який об'єднує понад 500 підприємств.

У 2006 році обсяги виробництва збільшились на 12,95%.

Зростання відбулося за рахунок високих показників роботи підприємств, які випускають швейні вироби технічного призначення, та стабільно працюючих підприємств-виробників товарів народного споживання.

Більшість підприємств легкої промисловості Харківщини працюють над розширенням виробничих потужностей, розробкою нових видів виробів та створенням нових робочих місць.

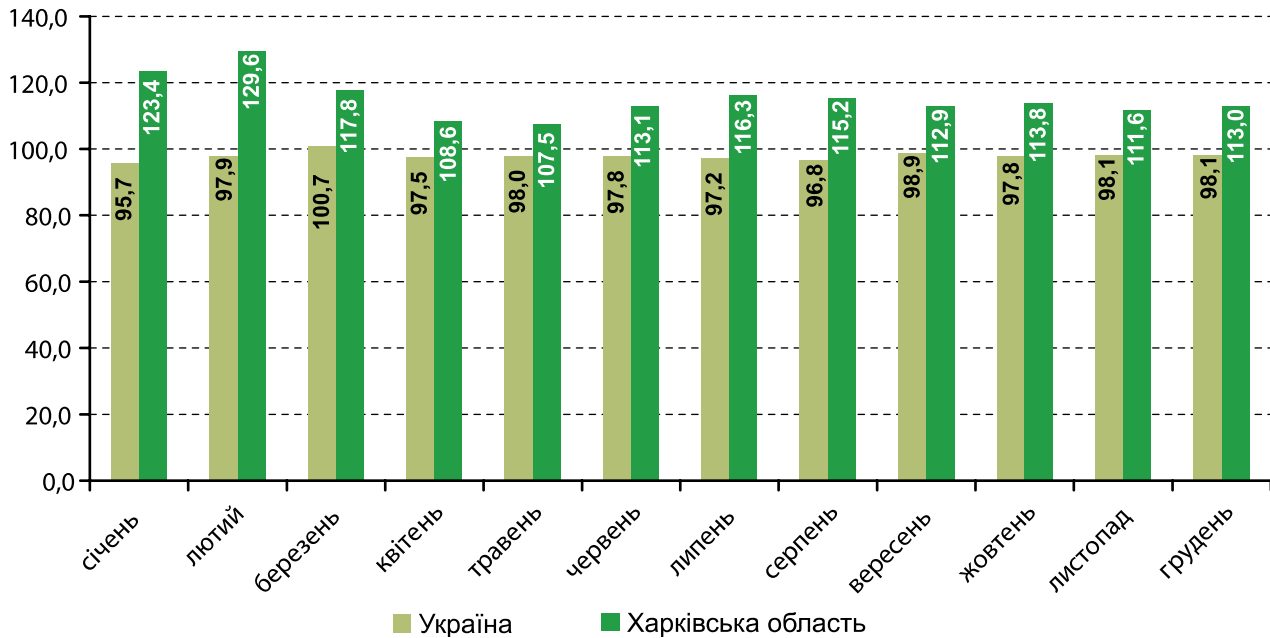
ВАТ «Фабрика театрального реквізиту» у поточному році розроблено та впроваджено 15 нових видів продукції, в рамках реалізації інвестиційного проекту впроваджено 5 технологічних процесів, створено 30 нових робочих місць.

ТОВ «Харківська швейна фабрика «Еліта» проведено модернізацію виробництва, модельний ряд щомісяця оновлюється на 15–20 моделей; за рахунок запуску нової виробничої дільниці створено 12 нових робочих місць.

Крім того, такі підприємства, як ТОВ «Харбел» з виробництва рекламно-сувенірної продукції, ТОВ «Аеліта» та ТОВ «Сван» з виробництва спеціального та робочого одягу, розробки

яких допомагають фірмам різних галузей ефективно рекламувати свою продукцію, підвищувати імідж та корпоративну культуру, постійно оновлюють асортимент.

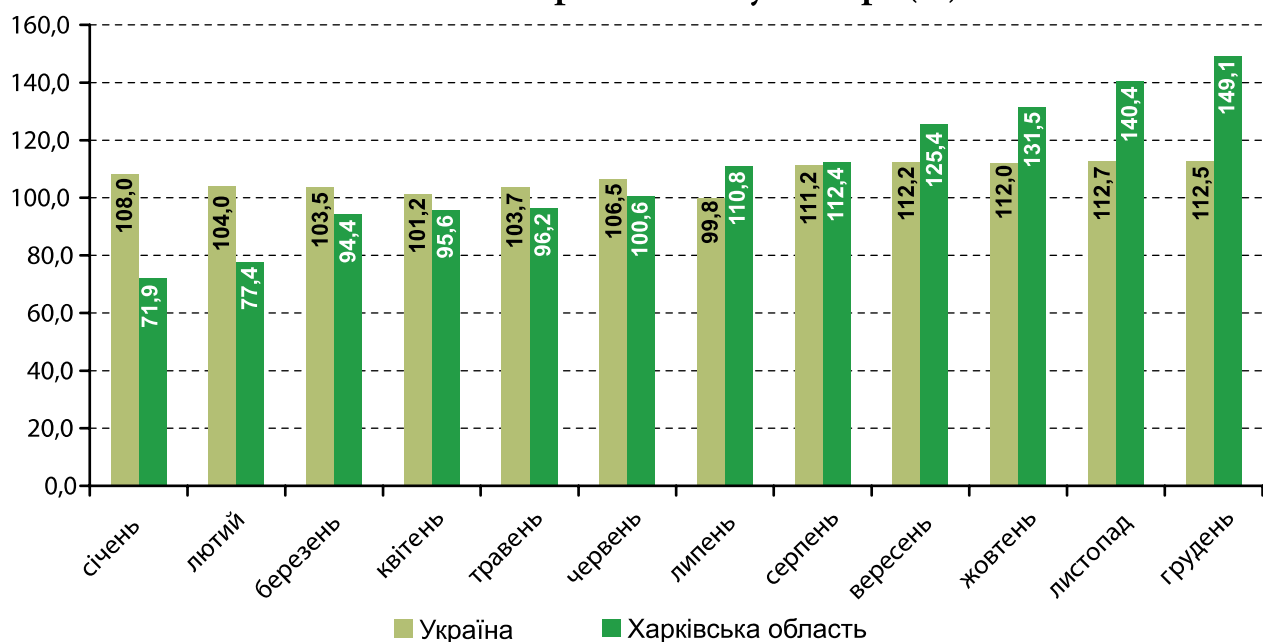
Темпи росту обсягів промислового виробництва галузі легкої промисловості у 2006 р. (%)

На деревообробних підприємствах області за підсумками 2006 року обсяги виробництва збільшилися на 49,1%.

Збільшення обсягів виробництва в галузі відбувається в основному за рахунок виробництва плит деревостружкових на ЗАТ «Солоницівський комбінат меблевих деталей». За результатами 2006 року, питома вага його обсягів виробництва становить 70,5%.

Темпи росту обсягів виробництва деревини та виробів з неї у 2006 р. (%)

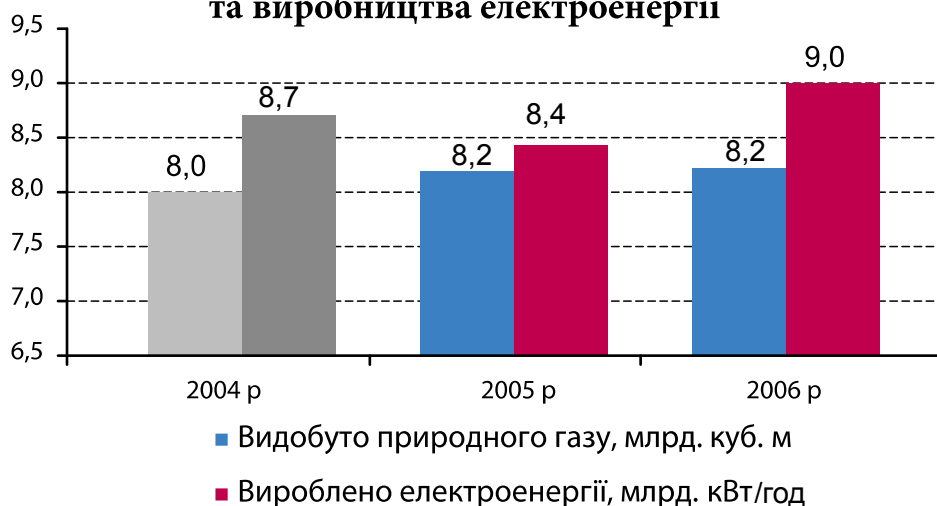
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ КОМПЛЕКС

За два останні роки підприємства комплексу забезпечили стаке енергопостачання всіх галузей економіки та населення області.

У 2005–2006 рр. темпи росту обсягів промислового виробництва по підприємствах комплексу перевищили 100%, в тому числі виробництво та розподілення електроенергії – 110% у 2006 році проти 97% в 2004 році та 96,8% у 2005 році.

За 2005–2006 рр. газовидобувні підприємства області видобули понад 16 млрд. куб. м природного газу. Підприємствами електроенергетики вироблено понад 17 млрд. кВт електроенергії.

**Динаміка видобування енергетичних матеріалів
та виробництва електроенергії**

Для вирішення актуальних питань, пов'язаних з надійною роботою електричної системи міста і області та безперебійним електрозабезпеченням споживачів, тільки в 2005–2006 роках АК «Харківобленерго» витратила більше 147 млн. грн. власних коштів на реалізацію інвестиційної програми розвитку компанії, затвердженої НКРЕ України. Для порівняння: капітальні вкладення на виконання інвестиційної програми АК «Харківобленерго» у 2004 році були в 2,5 менше за рівень 2006 р.

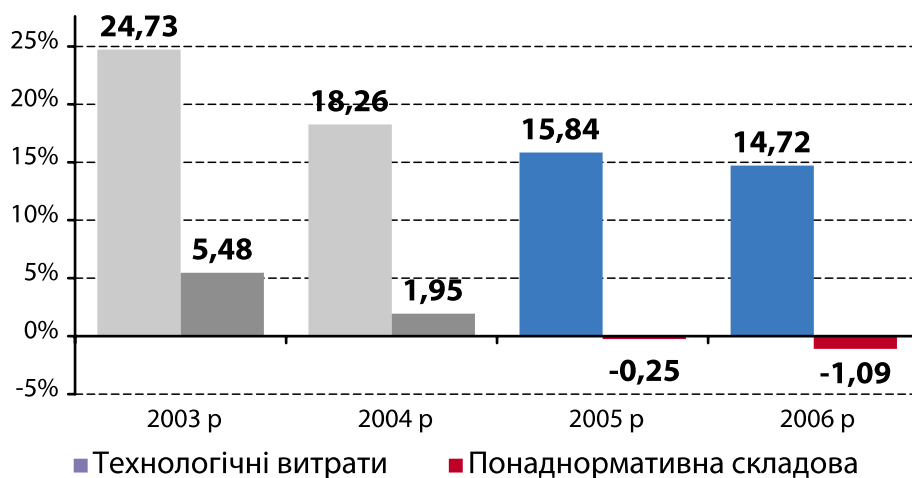
У результаті в цілому по АК «Харківобленерго» вдалося ліквідувати понаднормативні втрати електроенергії.

У 2006 році для підвищення надійності електропостачання споживачів північно-західних районів м. Харкова і наміченого на 2007 рік пуску другої ділянки третьої черги Олексіївської лінії метрополітену ведеться будівництво ПС-110 кВ «Перемога». Обсяг інвестування на будівництво ПС «Перемога» вже склав понад 30 млн. грн.

За сприяння обласної комісії з контролю за розрахунками за спожиті енергоносії в останні роки досягнуто стабільності як в розрахунках споживачів області, так і підприємств енергопостачання.

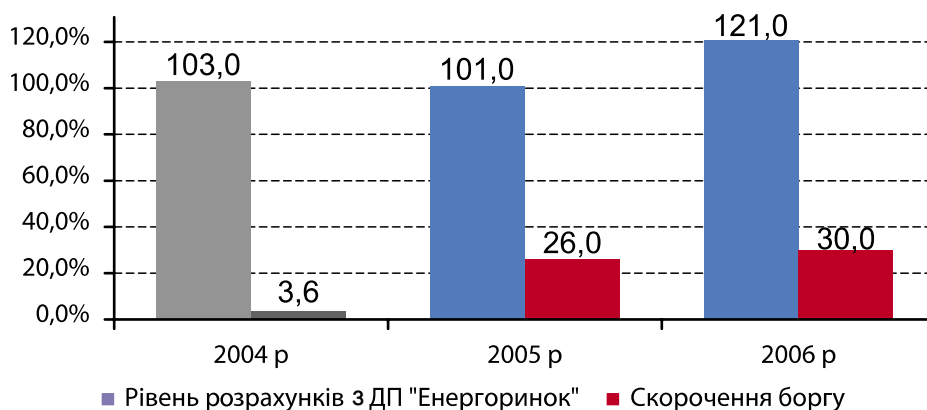
Це дозволило споживачам області уникнути обмежень в енергопостачанні – фактичне споживання електроенергії в області менше від встановлених граничних рівнів споживання електроенергії та потужності.

Динаміка технологічних витрат електроенергії в мережах АК "Харківобленерго"

У рамках забезпечення споживачів міста енергоносіями у 2005–2006 рр. зберігається тенденція повних розрахунків споживачів і, відповідно, «Харківобленерго» з ДП «Енергоринок», досягнуто значного скорочення заборгованості.

Динаміка розрахунків з ДП "Енергоринок" та погашення заборгованості

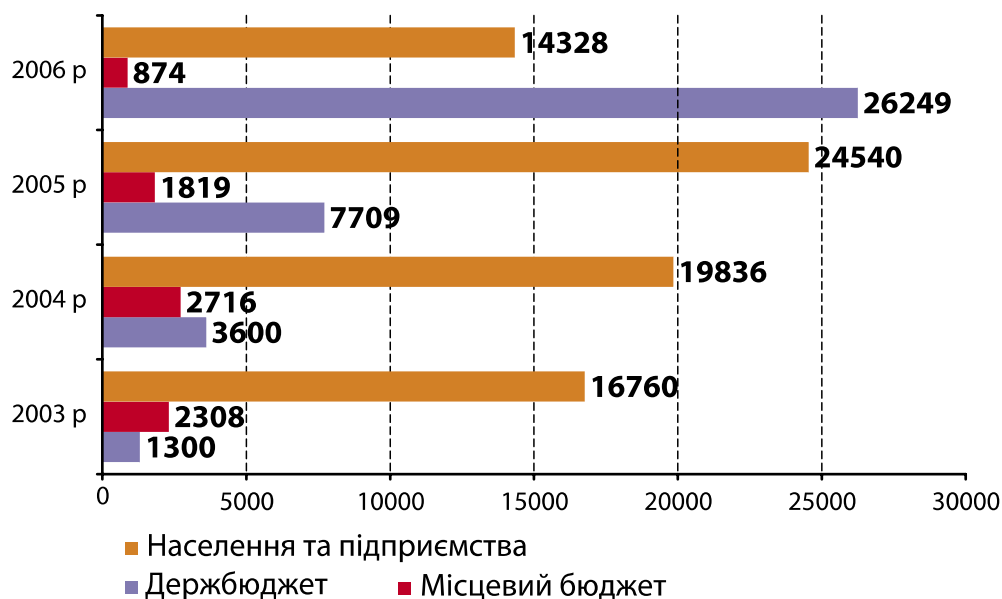

Протягом останніх двох років розрахунки споживачів області з підприємствами газопостачання за природний газ перевищили 100%, заборгованість зменшена на 16%. За рівнем оплати за спожиту електроенергію Харківська область посідає друге місце по Україні.

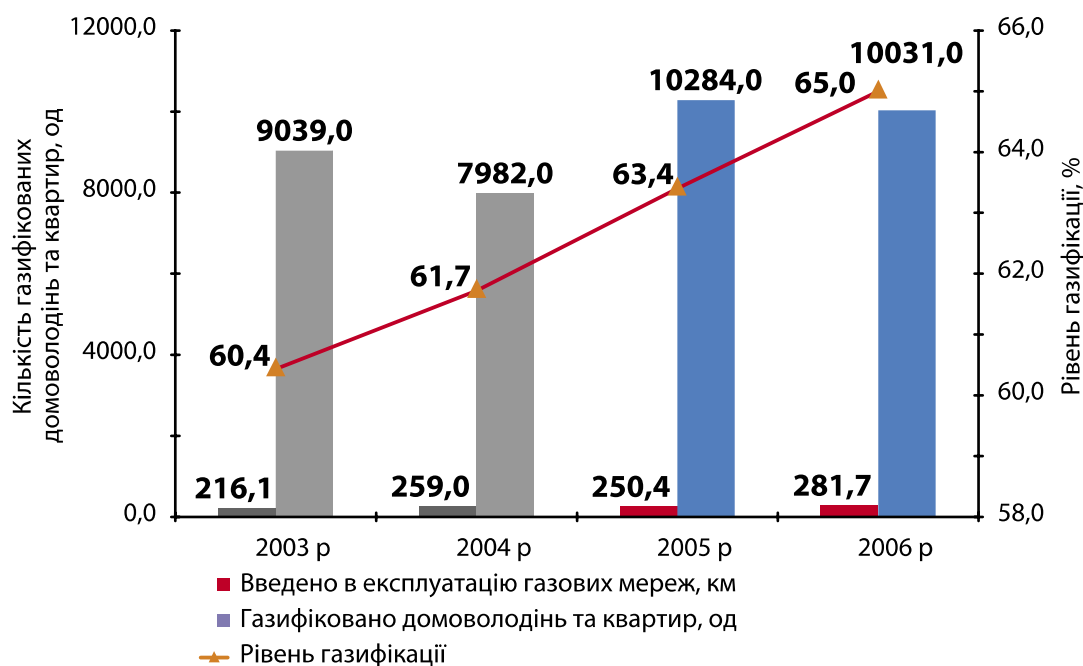
За підсумками 2005–2006 рр., в газифікацію вкладено майже 100 млн. грн., побудовано понад 600 км газопроводів, газифіковано більше 20 тис. квартир та домоволодінь. Це обумовило зростання за два останні роки рівня газифікації з 61,7 до 65%. До 25 населених пунктів області газ був поданий вперше.

Значний внесок у виконання зазначеної Програми зробили підприємства НАК «Нафтогаз України». За 2005–2006 роки ними вкладено більше 19 млн. грн. в будівництво об'єктів соціальної інфраструктури області, побудовані школи в м. Красноград та с. Кирилівка Красноградського району, м. Валки, м. Лозова, смт Краснокутськ, смт Печеніги, с. Губарівка Богодухівського району, проведені ремонтні роботи у Харківській обласній дитячо-юнацькій спортивній школі, в гімназії смт Червоний Донець, лікарнях в м. Краснограді та смт Краснокутськ, виконані роботи з газифікації 17 населених пунктів області.

Використання коштів на реалізацію програм газифікації за роками та джерелами фінансування (тис. грн.)

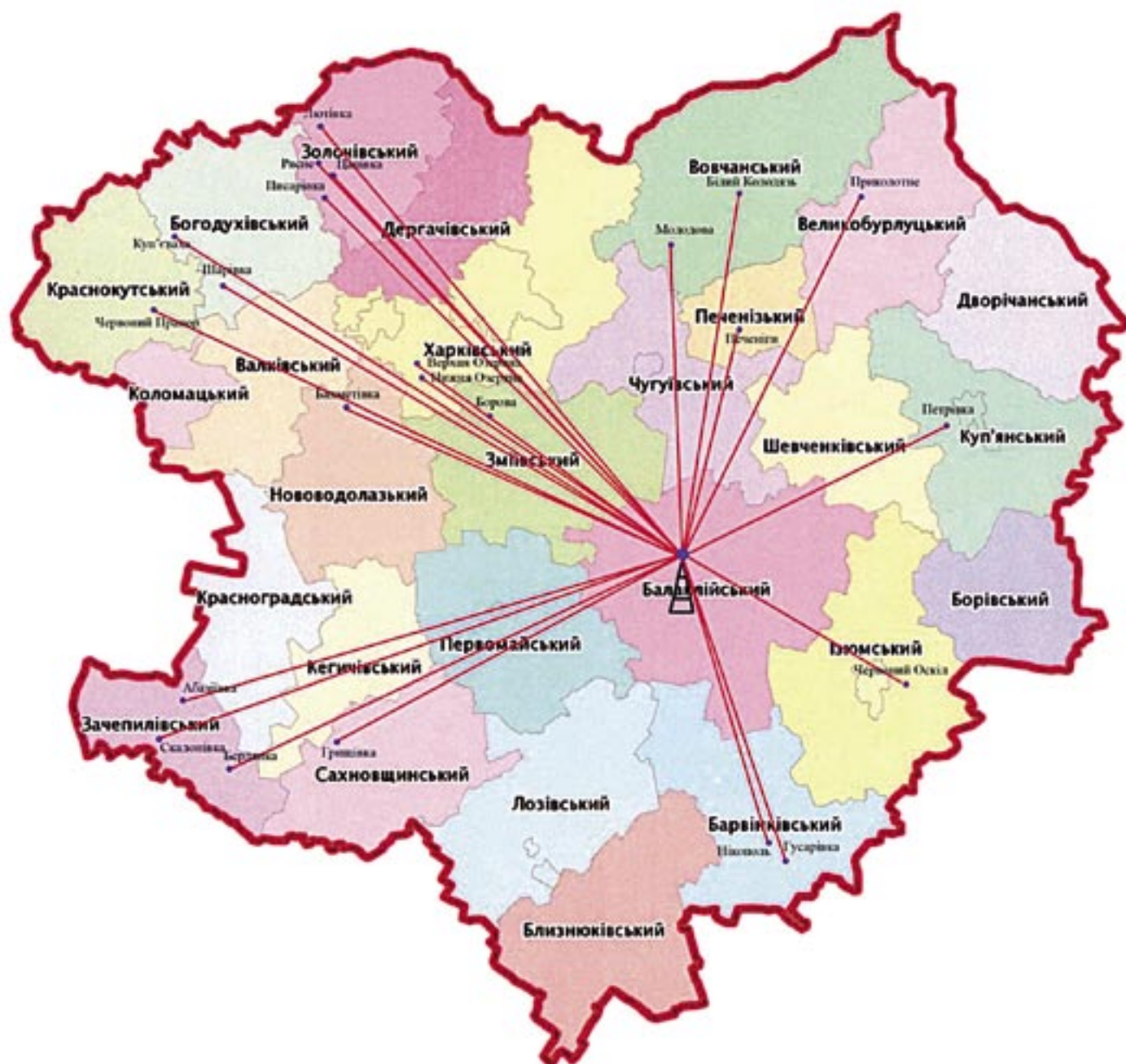

Динаміка показників виконання обласних програм газифікації за роками

У 2007 році буде продовжено реалізацію основних напрямів розвитку паливно-енергетичного комплексу регіону: забезпечення споживачів енергоносіями і контроль за розрахунками, енергозбереження, виконання Програми розвитку паливної галузі Харківської області до 2010 року та розробка і контроль за виконанням щорічних програм із газифікації населених пунктів Харківської області.

Схема розташування населених пунктів, газифікація яких запланована на 2007 рік за рахунок субвенції Державного бюджету

У 2007 році за рахунок субвенції з Державного бюджету планується виділення коштів загальною сумою 10000,0 тис. грн. для газифікації 19 об'єктів області.

ТРАНСПОРТ І ЗВ'ЯЗОК

Транспортний комплекс – одна з найважливіших складових виробничої й соціальної інфраструктури Харківської області – досить розвинений і займає помітне місце у транспортному комплексі України.

Він повністю й вчасно забезпечує потреби народного господарства та населення у перевезеннях, забезпечує господарські зв'язки між різними територіально-адміністративними одиницями, має істотний вплив на всі сфери життя суспільства – економічну, соціальну, екологічну та інші.

Єдиний транспортний комплекс Харківської області представлений такими складовими, як залізничний, автомобільний, авіаційний, міський наземний електричний транспорт та метрополітен.

- ▶ **Залізничний транспорт Харківської області**, представлений Південною залізницею, залишається одним з основних елементів транспортної мережі області. Довжина колій в регіоні перевищує 1,5 тис. км. За цим показником Харківська область посідає третє місце в Україні (після Донецької та Дніпропетровської областей).

Транспортне обслуговування підприємств та населення області здійснюється Харківською та Куп'янською дирекціями залізничних перевезень.

У 2006 році станціями вказаних дирекцій навантажено та відправлено на адресу вантажотримувачів більше ніж 7 млн. тонн вантажів, серед яких нафта і нафтопродукти, будівельні матеріали, зерно та продукти перемолу, хімічні та мінеральні добрива, брухт чорних металів та інші. Обсяг навантаження у порівнянні з 2005 роком збільшився на 10,2%, до рівня 2004 року зростання даного показника склало 19%.

- ▶ Щодобово з вокзалів залізниці, розташованих в обласному центрі, відправляються більш ніж 100 пасажирських та приміських поїздів. У 2006 році загальний обсяг відправлених пасажирів склав 69,4 млн. чоловік, що на 1,7% перевищує рівень цього показника за 2005 рік.

Багато зусиль докладають залізничники області для того, щоб поїздка стала для пасажирів більш приємною та комфортною як у поїздах дальнього, так і місцевого та приміського сполучення.

Зокрема, у 2006 році на коліях залізниці з'явився принципово новий для України вид рухомого складу – рейковий автобус. Один із двох закуплених залізницею рейкових автобусів забезпечує нині надійне транспортне сполучення Харкова з віддаленими населеними пунктами області і користується великим попитом у приміських пасажирів.

- ▶ У 2006 році в обіг також були введені нові пасажирські денні експреси, які задовольняють потреби у міжміському сполученні, з'єднуючи обласний центр з містами Кременчук та Донецьк.

Не лишилися поза увагою і пасажирів дальнього сполучення – у 2006 р. оновлені два состави міжнародного фірмового поїзду Харків – Москва за рахунок нових комфортабельних вагонів виробництва Крюківського вагонобудівного заводу.

- ▶ Нарешті, до стану діючих увійшов новий суперсучасний приміський термінал на ст. Харків-Пасажирський, пропускна спроможність якого складає п'ять тисяч пасажирів на добу. Це дозволило розвантажити головний вокзал від пасажиропотоку з поїздів дальнього та місцевого сполучення північного напрямку.

Важливе значення для населення та гостей Харкова має **міський електричний транспорт – метрополітен, трамвай, тролейбус.**

Саме ці види транспорту забезпечують майже 90% пасажирських перевезень в обласному центрі. Щодня послугами всіх видів електротранспорту в місті користуються більше 1,5 млн. пасажирів – харків'ян і гостей міста.

- ▶ **Харківський метрополітен посідає друге місце в Україні** за довжиною ліній та чисельністю пасажироперевезень. На сьогодні діють три лінії метрополітену загальною довжиною 35,59 км, на яких розміщено 28 станцій.

За 2006 рік загальна кількість пасажирів, перевезених метрополітеном, склала 293,1 мільйона, у порівнянні з минулим роком ці обсяги зросли на 4,4 мільйона пасажирів, або на 1,5%.

Обласна державна адміністрація вживає заходів щодо продовження будівництва Олексіївської лінії метрополітену (дільниці від станції «23 Серпня» до станції «Інтернаціональна»). Для безперервного гарантованого енергозабезпечення Олексіївського житлового масиву та 2 станцій, що будуються, в 2006 році розпочато будівництво високовольтної підстанції «Перемога».

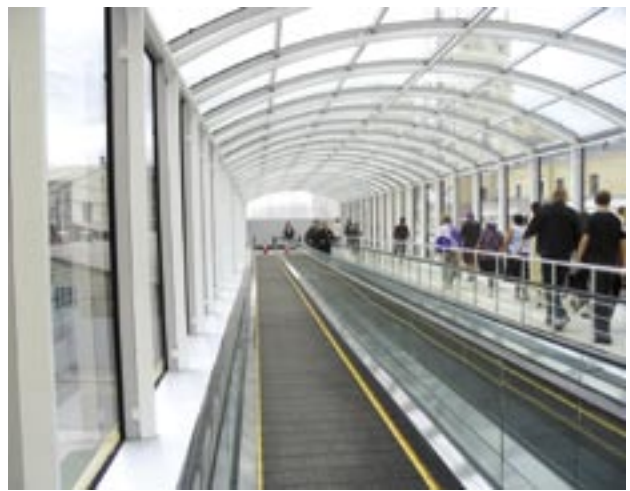
- ▶ **З аеропорту Харків**, що з 1995 року має статус міжнародного, кількість відправлених пасажирів в 2006 році зросла на 44,9% до рівня 2005 року й склала 100,7 тис. чол.

Надзвичайно важливу роль у суспільному житті області відіграє **автомобільний транспорт.**

До складу пасажирського транспорту Харкова й Харківської області на сьогоднішній день входять 282 автоперевізники різних форм власності, які обслуговують 778 автобусних маршрутів.

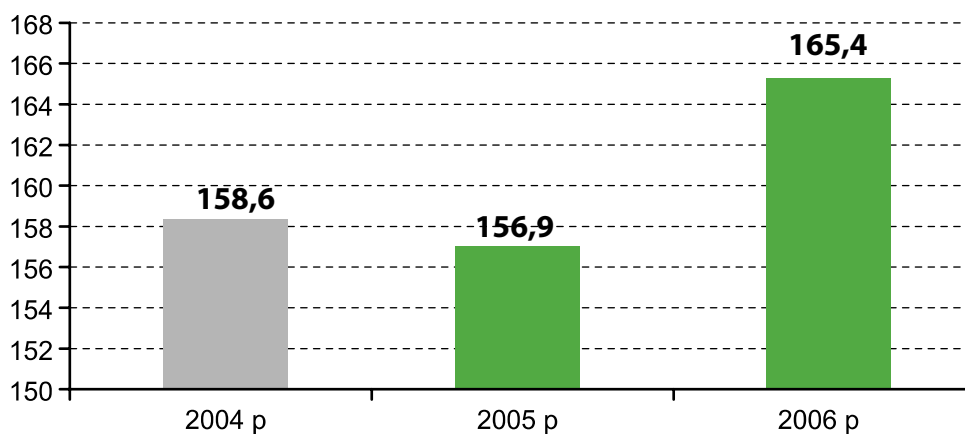
- ▶ Кількість рухомого складу, який працює на маршрутах загального користування становить 3170 автобусів. У 2006 році на ринку транспортних послуг зареєстровано 409 нових автобусів різної місткості. Щодня на маршрутах міста й області працює в середньому на лінії 2108 одиниць транспорту.

За 2006 рік автоперевізниками всіх форм власності перевезено 165,4 млн. пасажирів, пасажирооборот склав 1875 млн. пас./км. Перевезення пасажирів у порівнянні з 2005 роком зросли на 5,3%, а пасажирооборот – на 10,9%.

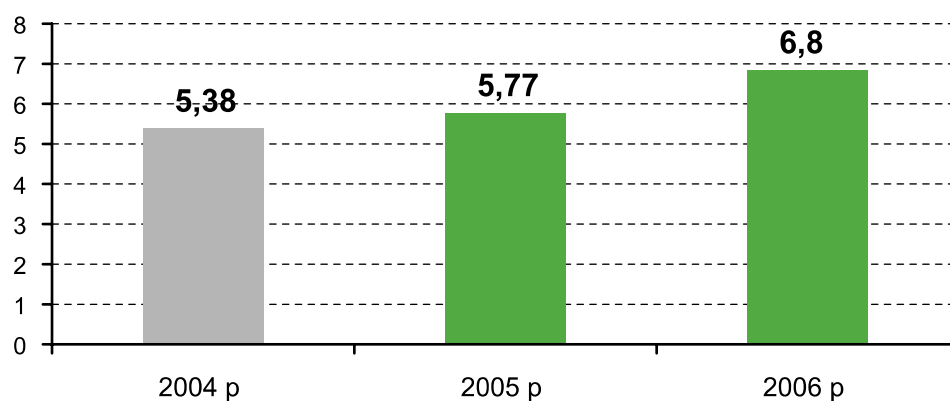

Кількість пасажирів, перевезених автомобільним транспортом у Харківській області (млн. чол.)

Кількість вантажів, перевезених автомобільним транспортом у Харківській області (млн. тонн)

Зберігається тенденція зростання перевезення вантажів.

Продовжено розширення маршрутної мережі Харківської області.

Протягом 2006 року було відкрито 6 приміських і 4 міжміські автобусні маршрути:

- Дергачі – Руська Лозова, через окружну дорогу;
 - Харків – Башкирівка;
 - Харків – Нескучне;
 - Краснокутськ – Ковалівка, через Колонтаїв;
 - Мерефа – Буди;
 - Богодухів – Шарівка, через Гути.
-
- Харків – Шарівка, через Старий Мерчик;
 - Харків (ст. м. «Академіка Барабашова») – Нова Водолага;
 - Ізюм – Розсохувате;
 - Ізюм – Петрівське.

Це дало змогу мешканцям вказаних населених пунктів скористатися регулярним автобусним сполученням.

Також у 2007 році планується поліпшити транспортне забезпечення 19 населених пунктів Харківської області.

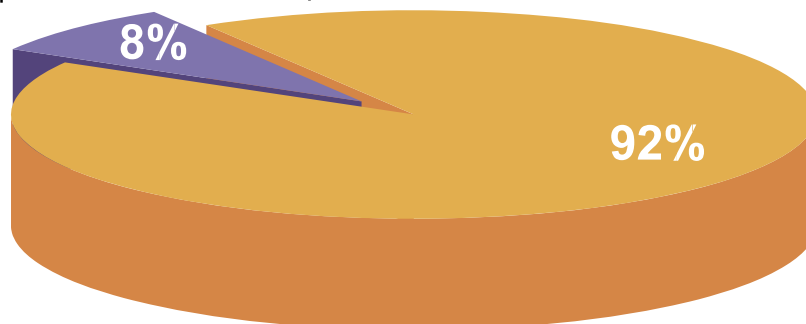
Для сталої роботи цього виду транспорту поряд з удосконаленням і ростом кількості автотранспортних засобів на перший план виходить створення й розвиток у регіоні мережі сучасних автодоріг.

Територію Харківської області перетинають автомобільні дороги загального користування, через які є виходи до Донбасу, Криму, Кавказу, до портів Чорного, Азовського й Балтійського морів, до багатьох індустріальних центрів за межами України. У межах Харківської області проходять міжнародний транспортний коридор Європа – Азія, що сполучається з автодорогою державного значення Е-40 (М-03) Київ–Харків–Довжанський, і міжнародний напрямок Північ–Південь, що збігається з автодорогами державного значення М-20 Харків–Щербаківка й М-18 Харків–Сімферополь–Севастополь та відноситься до міжнародної магістралі Е-105.

Станом на 01.01.2007 р. мережа автомобільних доріг загального користування в Харківській області становить 9563,3 км (97% – це дороги із твердим покриттям).

Питома вага доріг місцевого та державного значення у загальній довжині мережі автомобільних доріг Харківської області у 2006 році

Дороги державного значення — 766,6 км

Дороги місцевого значення — 8796,7 км

За довжиною доріг область займає перше місце в Україні.

При площі території області 31418,5 кв. км щільність мережі доріг становить 304 км / 1000 кв. км.

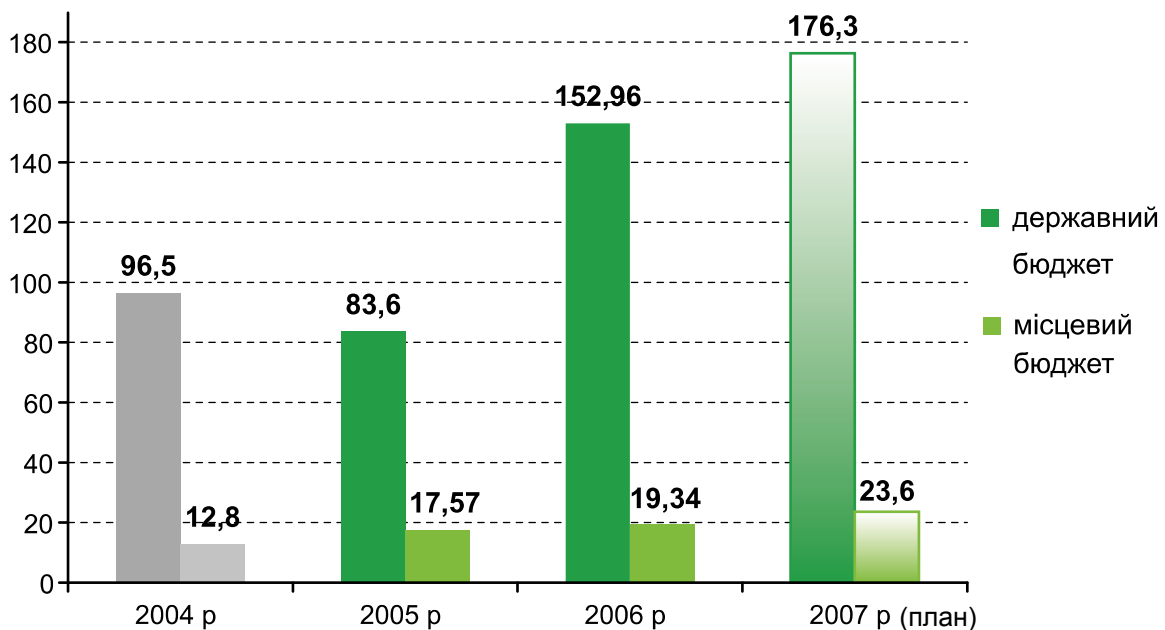
На автомобільних дорогах розташовано 795 мостових споруд загальною довжиною 24,94 км. За їх протяжністю Харківська область займає 3 місце по Україні.

Протягом 2006 року дорожніми організаціями області збільшено об'єм виконаних робіт на 51,4%.

За рахунок Державного та місцевого бюджетів виконано дорожніх робіт на суму 163,7 млн. грн

На будівництво та проведення ремонтів доріг, на дороги загального користування проектом на 2007 рік передбачено коштів у сумі 199,9 млн. грн., у тому числі з Державного бюджету 176,3 млн. грн., з місцевого бюджету – 23,6 млн. грн.

Виділення коштів на дорожнє господарство, млн. грн.

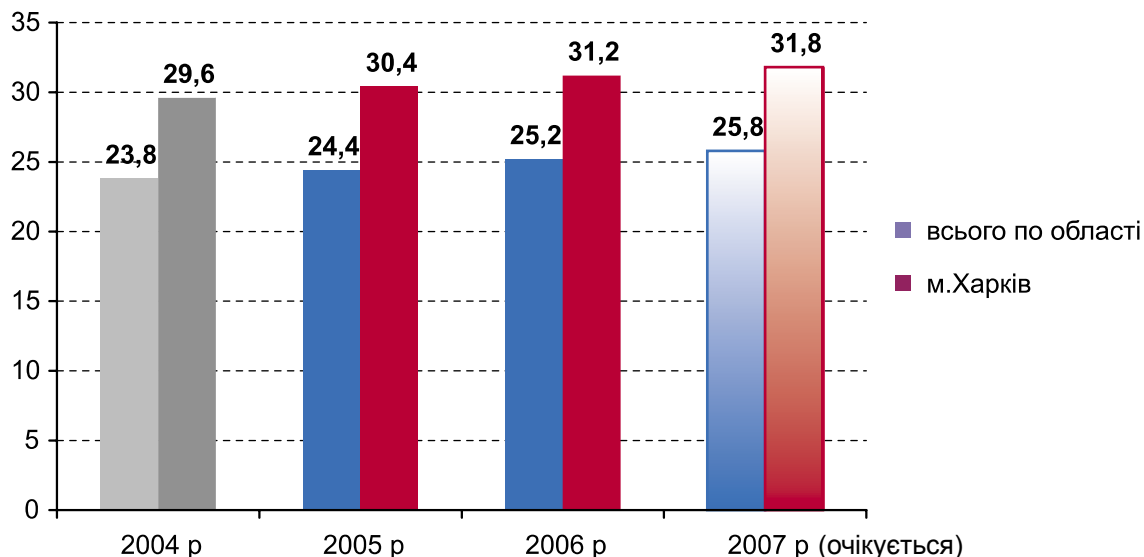

У планах держави та області – роботи по завершенню у 2008 році 30-річного будівництва автомагістралі Харків–Сімферополь–Севастополь. Дорога має взяти на себе значну частину міжнародного транзитного транспорту, що прямує на південь країни. Це буде сприяти також і розвитку сервісної інфраструктури вздовж магістралі, і як наслідок – збільшенню надходжень до бюджетів усіх рівнів.

ЗВ'ЯЗОК

Харків посідає 4 місце серед областей (Донецька, Київська з м. Києвом, Дніпропетровська) за кількістю населення і 3 – за рівнем телефонізації мережею Відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» на 100 мешканців.

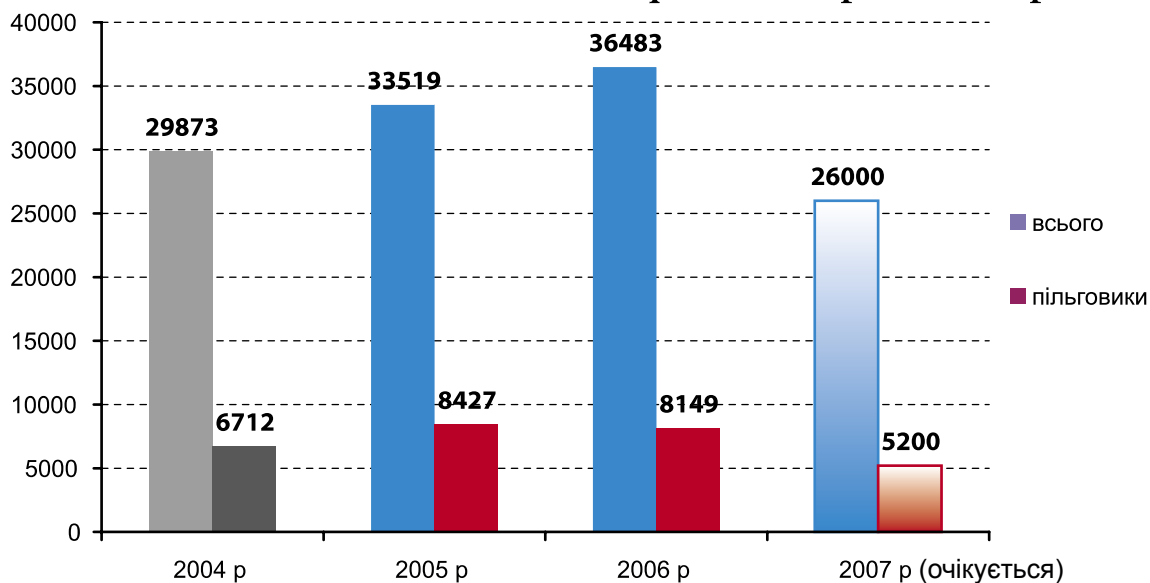
Основні телефонні апарати на 100 мешканців (шт.)

На початок 2007 року в черзі на встановлення телефону по місту Харкову перебуває 43607 чоловік, в тому числі пільговиків – 7005 чоловік, а по області загальна черга становить 76669 чол., в тому числі 13379 пільговиків.

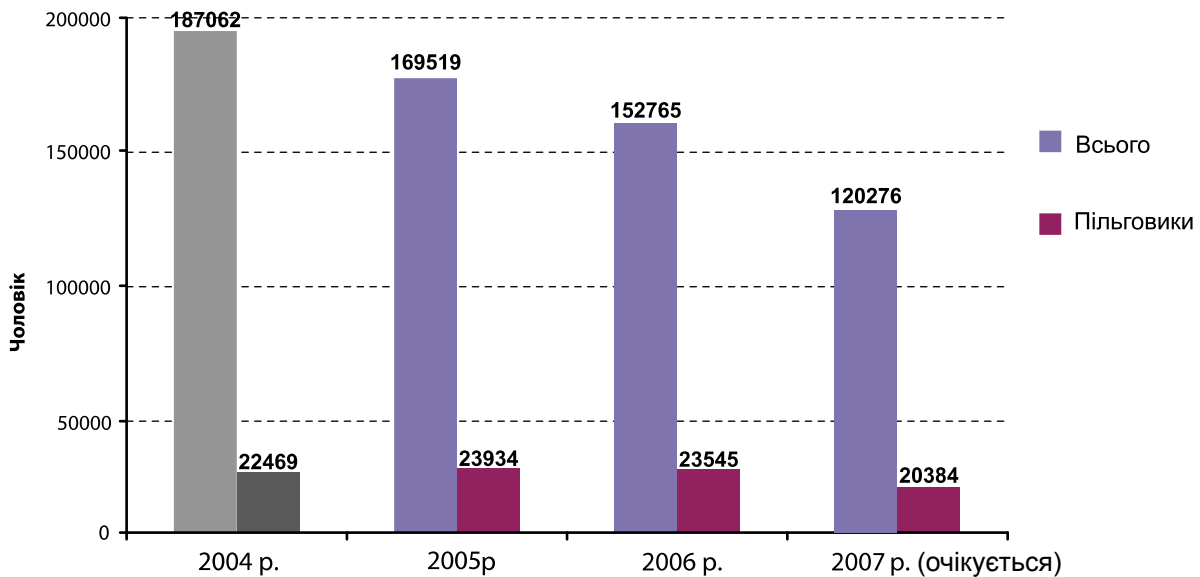
Встановлення стаціонарних телефонних апаратів мешканцям області і міста Харкова відбувалося такими темпами:

Встановлення основних телефонних апаратів, номерів

За цей час черга на встановлення телефонів змінювалась наступним чином:

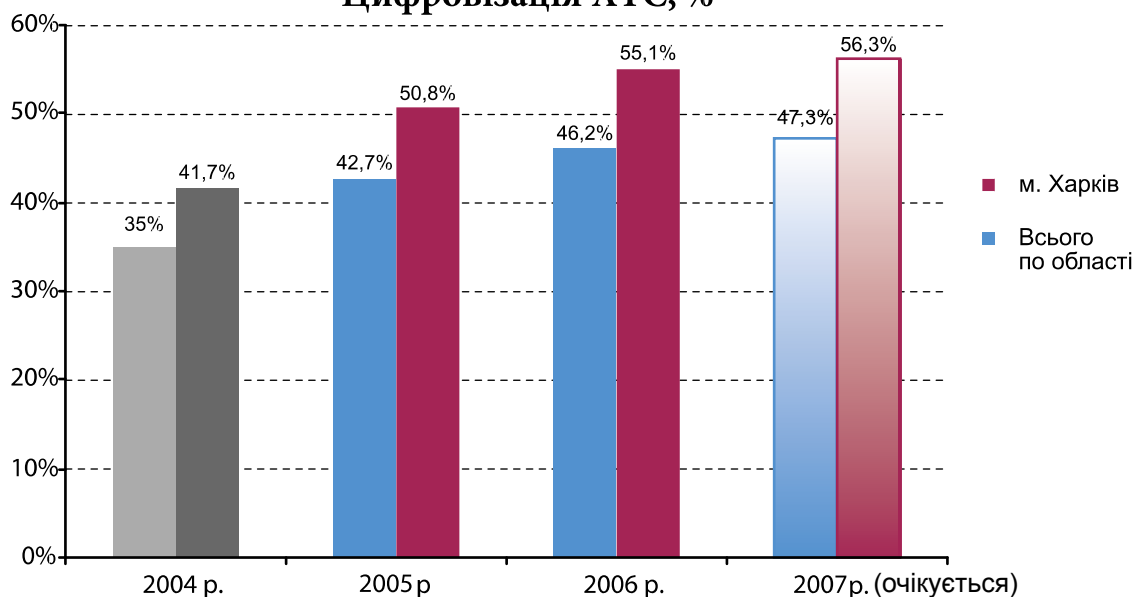
Черга на встановлення телефонів (чол.)

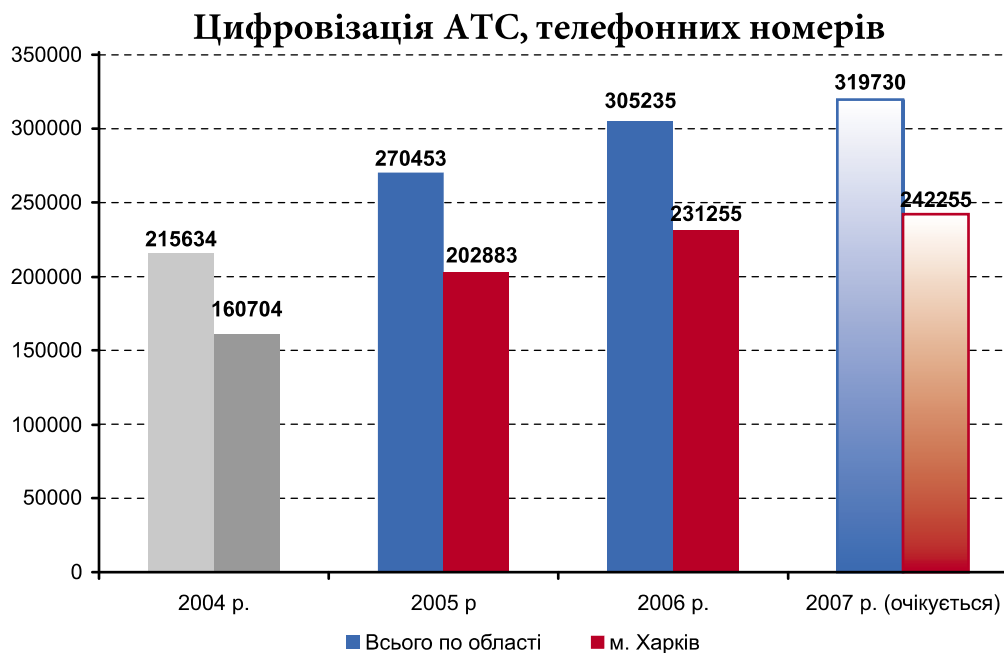

Харківська філія ВАТ «Укртелеком» є найбільшим оператором з надання телекомунікаційних послуг в області та м. Харкові. До її структури входять 11 Центрів електрозв'язку у районних центрах області, Центр технічної експлуатації міжміського телеграфно-телефонного зв'язку, Центр телекомунікаційних послуг м. Харкова, Центр інформаційних технологій і програмного забезпечення, Центр технічної експлуатації технічних даних, Центр будівництва та ремонту засобів зв'язку, Центр механізації.

Цифровізація АТС проводилася наступним чином:

Цифровізація АТС, %

У м. Харкові працюють близько 20 компаній, що надають послуги телефонного, мобільного, транкінгового зв'язку та телекомунікаційні послуги.

Кількість абонентів мобільного зв'язку за попередніми підсумками на початок 2007 року становить більше 2,7 млн. користувачів. Лідерами мобільного зв'язку в області є УМС, «Київстар Дж. Ес. Ем.», «Билайн», «Лайф».

У місті Харкові існує та постійно розвивається локальна комп'ютерна мережа, що задовольняє потреби мешканців міст, сільських населених пунктів області у послугах Інтернет. Провідними Інтернет-провайдерами в області є Харківська філія ВАТ «Укртелеком», ЗАТ «Датагруп», ЗАТ «Восток», компанія «МКС». Кількість користувачів Інтернет на початок 2007 року становить близько 84,3 тисяч абонентів.

У 2004–2005 роках до 60-річчя Перемоги над німецько-фашистськими загарбниками обласною державною адміністрацією спільно з Харківською філією ВАТ «Укртелеком» та спонсорами проводилась акція із забезпечення інвалідів Великої Вітчизняної війни стаціонарними телефонами та мобільними терміналами. Під час акції телефонним зв'язком було забезпечено більше 1500 чол. Питання телефонізації помешкань інвалідів Великої Вітчизняної війни залишається на контролі обласної державної адміністрації.

СПОЖИВЧИЙ РИНОК ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

За останні два роки значного розвитку набув споживчий ринок товарів і послуг. Цей безперечний факт підтверджує тезу, що торгівля завжди вважалась «дзеркалом» стану економіки.

Сьогодні торговельне обслуговування здійснюють 13807 підприємств, у тому числі 138 ринків різного профілю, більше 5000 дрібнороздрібних об'єктів.

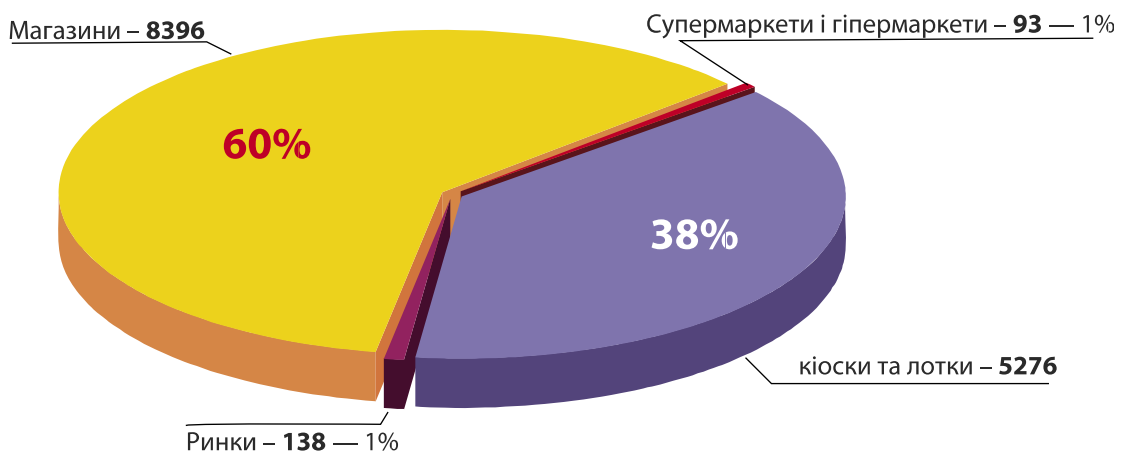
В області активно розвиваються сучасні форми торгівлі: гіпер-, супер-, міні-маркети, в яких покупцям пропонується не тільки різноманітний асортимент товарів за доступними цінами, а й висока якість обслуговування.

Розширюється практика розвитку альтернативних і супутніх форм торгівлі: продаж за дисконтними картками, у кредит, за каталогами і зразками, з безкоштовною доставкою додому та установкою придбаних товарів. У маркетах покупців зацікавлюють шляхом введення накопичувальних систем знижок, усіляких акцій, конкурсів, призів та ін.

На сьогоднішній день в області функціонує вже 89 підприємств типу «маркет», 30 з них – у районах області.

У місті Харкові відкрито 4 нових торговельних комплекси, в яких об'єднано мережу магазинів, об'єкти пошти, зв'язку, банки та торговельні павільйони.

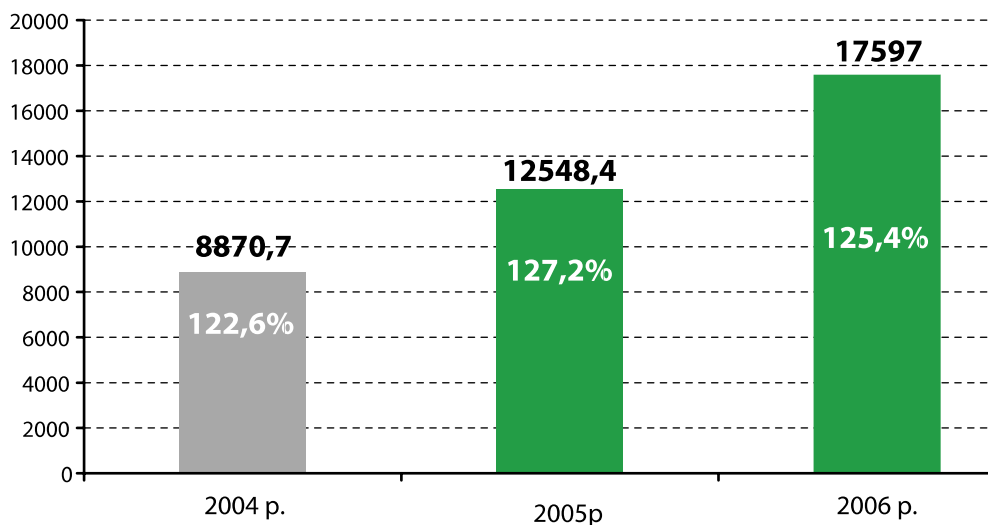
Мережа підприємств торгівлі області

Позитивна динаміка розвитку основних сфер економіки області, розвиток підприємницької діяльності, зростання заробітної плати, пенсій і, як наслідок, підвищення платоспроможності населення – все це обумовлює збільшення обсягів продажу товарів і послуг. Це підтверджується основними показниками, які характеризують стан споживчого ринку області.

► Оборот роздрібної торгівлі в 2006 році склав 17597 млн. грн., темпи його зростання в порівнянні з 2005 роком склали 125,4%.

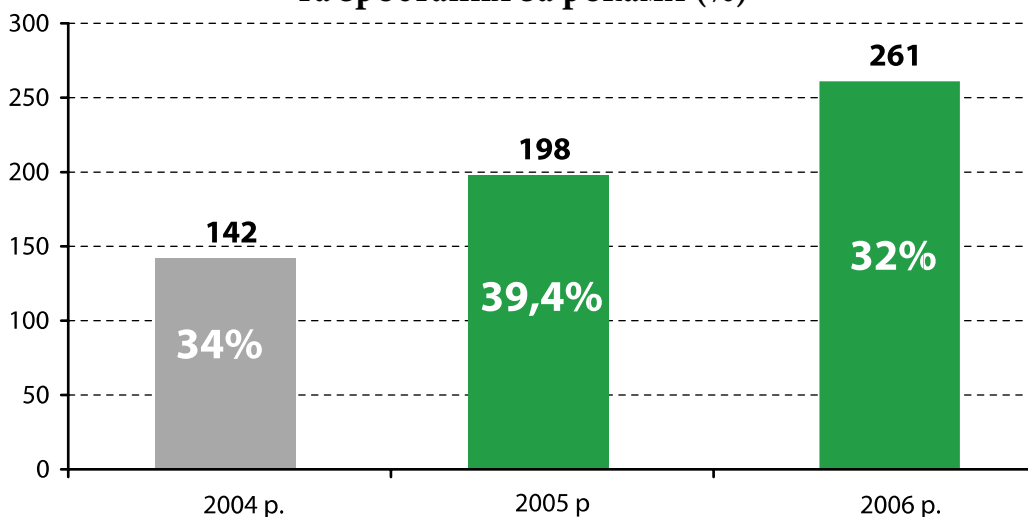
Оборот роздрібної торгівлі (млн. грн.) та темпи зростання (%)

Це четвертий показник серед областей України після міста Києва, Донецької та Дніпропетровської областей, а за приростом обсягу товарообігу роздрібної торгівлі на одну особу займає друге місце по Україні.

- ▶ В області у 2005–2006 роках спостерігалась позитивна динаміка росту купівельної спроможності населення. Так, у 2006 році одному мешканцю області, у середньому за місяць, реалізовано товарів на 261 грн., що на 32% більше ніж у 2005 році (це 3-й показник серед областей України після міста Києва та Дніпропетровської області).

Обсяг реалізації товарів одному мешканцю області за місяць (купівельна спроможність, грн.) та зростання за роками (%)

Харківщина історично була і залишається торговим центром Слобожанщини.

- ▶ З метою розвитку внутрішньої торгівлі, просування на внутрішній та зовнішній ринок України товарів харківських товаровиробників, підтримки ярмаркових традицій у районах і містах області за 2005–2006 роки було проведено понад 300 ярмарків різного масштабу.

Найбільші й найзначніші з них були проведені:

- у вересні 2005 року – у максимальному за останні роки форматі міжнародний Великий Слобожанський ярмарок, у якому взяли участь 650 суб'єктів господарювання, 150 майстрів народної творчості та 1500 артистів і діячів культури; обсяг продажу товарів склав 8,5 млн. грн.;
- у вересні 2006 року – міжнародний **Великий Слобожанський ярмарок у місті Чугуєві** Харківської області, в якому взяли участь 258 суб'єктів господарювання, 150 майстрів народної творчості та 1500 артистів і діячів культури; обсяг продажу товарів склав 1,8 млн. грн.

Крім того, в 2005–2006 роках підприємства Харківщини взяли активну участь у Національному Сорочинському ярмарку та в загальнодержавній виставковій акції «Барвіста Україна».

За результатами цієї акції:

- у листопаді 2005 року 27 підприємствам області присвоєно звання «Виробник кращих вітчизняних товарів у 2005 році» зі врученням 30 вищих нагород – «Золотий символ конкурсу», а область вперше серед областей України була визнана гідною звання «Регіон – лідер з виробництва кращих вітчизняних товарів 2005 року» зі врученням їй «Золотого символу»;
- у серпні 2006 року 18 підприємств області отримали звання «Виробник кращих вітчизняних товарів 2006 року» зі врученням вищої нагороди – «Золотого символу конкурсу», 79 товарів та розробок 42 підприємств області були відзначені золотими медалями конкурсу, а область другий рік поспіль була визнана гідною звання «Регіон – лідер з виробництва кращих вітчизняних товарів 2006 року» зі врученням їй «Золотого символу».

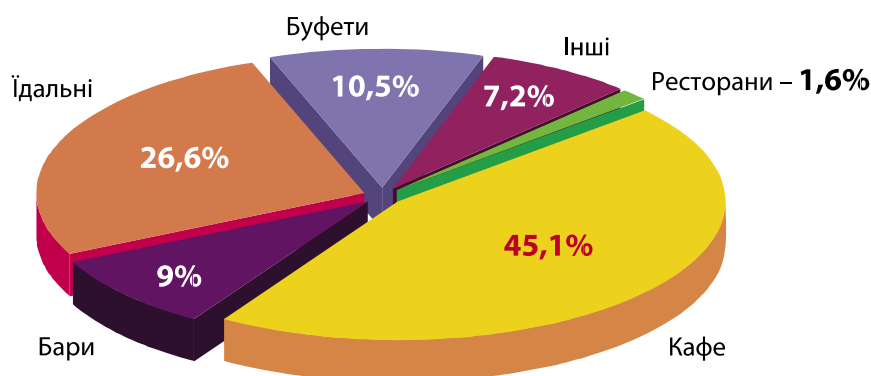
На споживчому ринку області у сфері ресторанного господарства за останні два роки відбулись не тільки кількісні, а й якісні зміни. Починаючи з 2005 року кількість підприємств харчування збільшилась на 191 одиницю.

При цьому створено суттєву кількість закладів, які пропонують відвідувачам послуги на будь-який смак. Близько п'ятдесяти ресторанів та кафе пропонують споживачу українську кухню, приблизно така ж кількість підприємств – кавказьку та азіатську, 15 – французьку та німецьку. Тільки у 2006 році відкрилися нові підприємства, які представляють італійську, японську, китайську, турецьку, в'єтнамську, узбецьку, грузинську кухню.

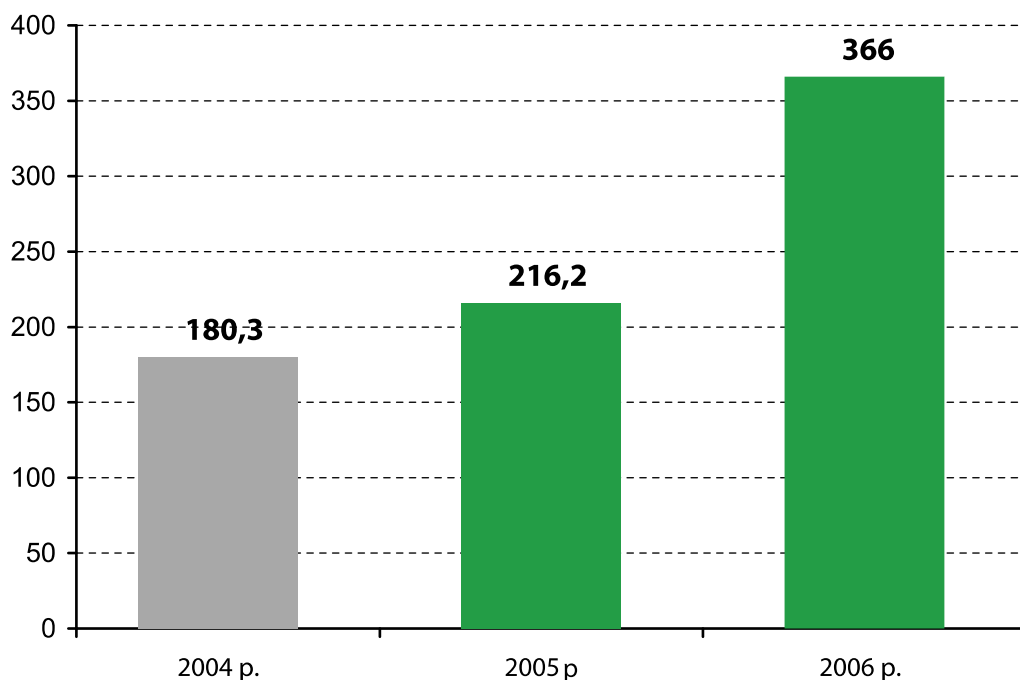
Сьогодні у сфері ресторанного господарства області працюють 4233 підприємства харчування.

В області велика увага приділяється розвитку мережі підприємств ресторанного господарства, розташованих у місцях великого скупчення людей (вокзали, центральні частини міст області) та вздовж основних автомагістралей області.

Мережа підприємств ресторанного господарства

Оборот ресторанного господарства, млн. грн.

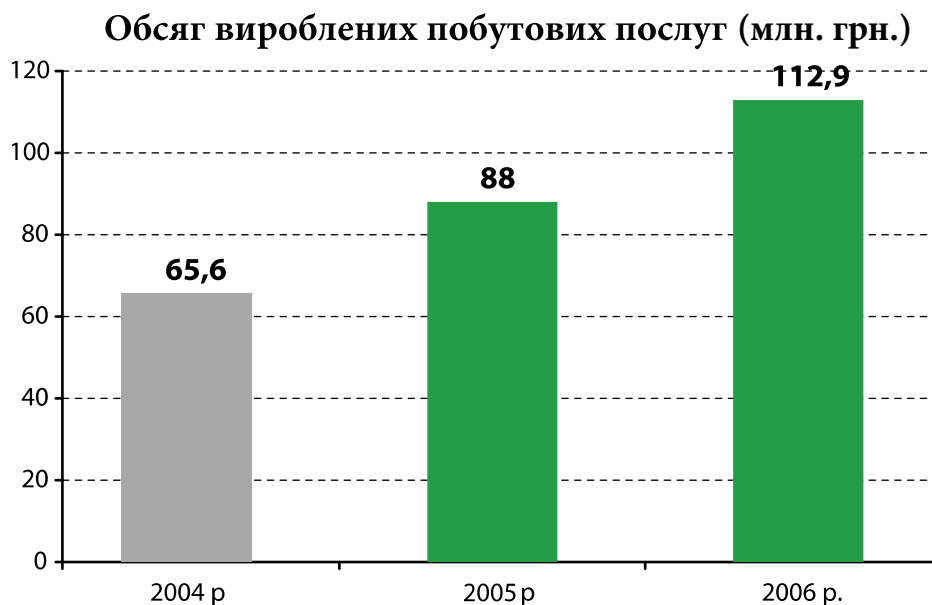
Побутове обслуговування – одна з найважливіших соціально значущих галузей споживчого ринку області. На сьогодні у цій сфері функціонує 6143 підприємства. З них найбільшу кількість складають перукарні, майстерні з ремонту взуття, з ремонту та пошиття одягу, хімчистки, фотоательє, сервісні центри з ремонту телерадіоапаратури та складної побутової техніки.

Зростання кількості підприємств побуту за 2005–2006 роки склало 26,5%, або 1286 одиниць.

Мережа підприємств побутового обслуговування населення за основними видами діяльності на 01.01.2007

Обсяг побутового обслуговування населення у 2005 році зріс на 8,8% у порівнянні з 2004 роком і склав 71,4 млн. грн., у 2006 році – зростання склало 28,3% і обсяги – 112,9 млн. грн.

З метою більш динамічного розвитку сфери побутових послуг, особливо в сільській місцевості, головою облдержадміністрації підписане розпорядження від 7 березня 2006 року № 122 про затвердження **Концепції та Перспективного плану розвитку сфери побутового обслуговування населення на 2006–2010 роки**, які дадуть змогу:

- забезпечити щорічне збільшення обсягів побутових послуг населенню не менш ніж на 10% у порівнянні з кожним минулим роком;
- поширити мережу підприємств побутового обслуговування населення в кожному районі і місті не менш як у 1,5 разу;
- забезпечити відкриття нових об'єктів побуту в цілому по області (не менш ніж 1,5 тисячі одиниць);
- забезпечити за рахунок введення нових об'єктів побутового обслуговування та розвитку існуючих створення не менш ніж 5000 нових робочих місць.

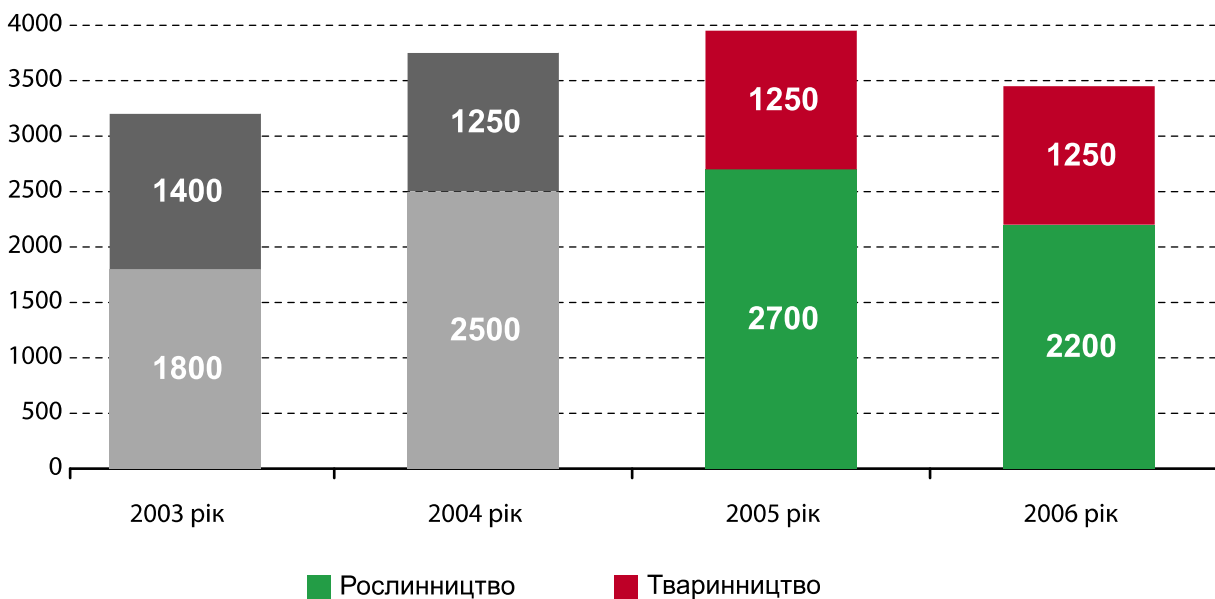
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Сільське господарство – це галузь, на яку покладене складне і відповідальне завдання – забезпечення продовольчої безпеки регіону. Вирішення його здійснюється:

- шляхом активного залучення нових інвестицій і кредитних ресурсів;
- укріплення і подальшого розвитку матеріально-технічної бази господарств;
- впровадження сучасних технологій в рослинництві і тваринництві;
- створення сприятливого ринкового середовища для агробізнесу.

У масштабі України на область припадає 3,9% сільського населення і 5,8% сільськогосподарських угідь, а питома вага області в загальному обсязі виробництва валової продукції сільського господарства України стабільно утримується на рівні 5–6%. При цьому у довгостроковому плані простежується позитивна динаміка щодо її зростання, хоча в окремі роки з несприятливими погодніми умовами мають місце коливання в обсягах її виробництва.

Виробництво валової продукції сільського господарства у порівняльних цінах за всіма категоріями господарств Харківської області (млн. грн.)

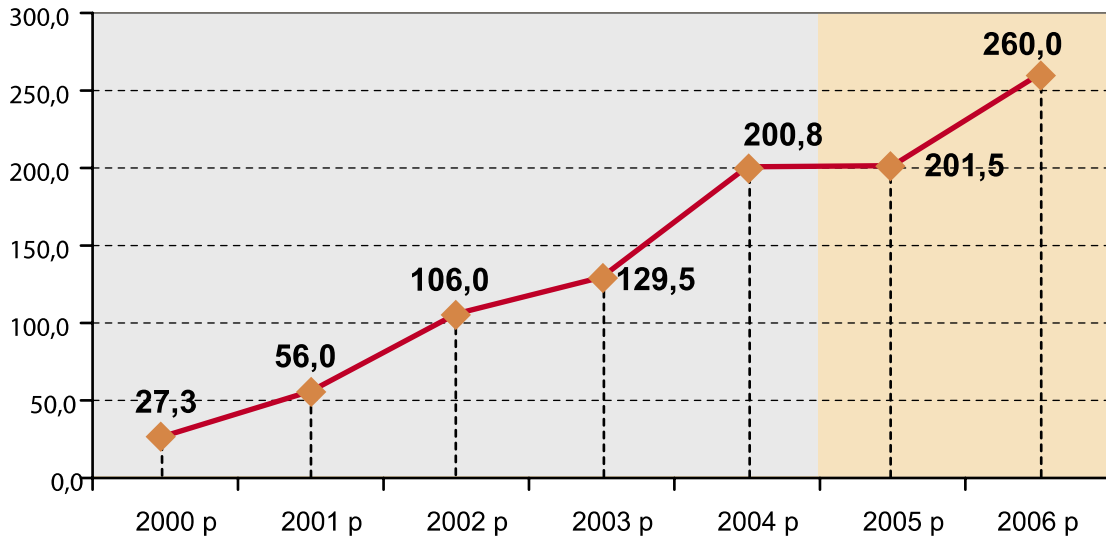

На Харківщині виробляється 4% молока, 5–6% зерна, картоплі, м'яса і яєць, 7,3% овочів і 8% цукрових буряків від усього валового виробництва цих видів сільськогосподарської продукції по Україні.

Сільськогосподарські підприємства області з кожним роком посилюють роботу щодо технічного і технологічного переоснащення виробництва, укріплення своєї матеріально-технічної бази, активно залучаючи для цього, крім власних, кредити комерційних банків і кошти інвесторів. Лише за два останні роки господарствами області використано на придбання різної сільськогосподарської техніки 461,5 млн. грн., в тому числі у 2006 році 260 млн. грн.

У 2006 році машинно-тракторний парк сільськогосподарських підприємств області поповнився 119 зернозбиральними комбайнами, 63 бурякозбиральними машинами, 10 комбайнами для кормовиробництва, значною кількістю ґрунтообробної та посівної техніки. Було придбано також 287 сучасних тракторів.

Обсяги капіталовкладень на оновлення машинно-тракторного парку (млн. грн.)

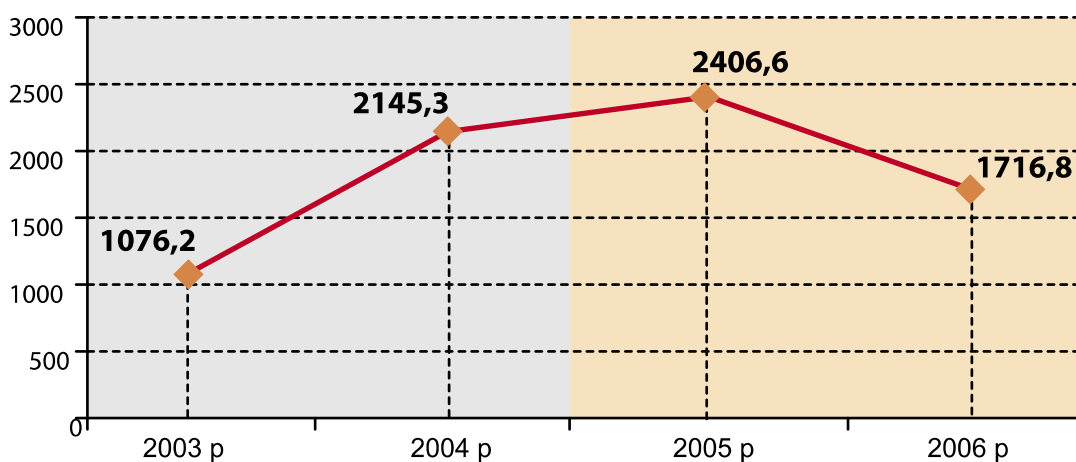
У комплексі все це дозволило покращити рівень технічного забезпечення сільського господарства області, хоча повністю це питання все ще залишається невирішеним. Потреба сільськогосподарських підприємств у придбанні сучасної сільськогосподарської техніки залишається значною.

РОСЛИННИЦТВО

Середньорічні обсяги виробництва зерна за всіма категоріями господарств за 2005–2006 роки склали 2061,7 тис. тонн проти 1610,8 тис. тонн в середньому за попередні два роки, тобто збільшились на 28%. При цьому у 2005 році був зібраний один із найкращих за останні 10 років врожай зернових – 2406,6 тис. тонн. Однак вже осінь того року виявилась посушливою, через що сходи озимих були отримані лише у жовтні і рослини озимих культур увійшли в зиму недостатньо розвиненими.

Погодні умови весни та літа 2006 року також були несприятливими для зернових культур, що в комплексі зумовило зниження врожайності і валового збору зерна до 1716,8 тис. тонн. Проте отриманого врожаю цілком достатньо для задоволення потреби області у продовольчому і фуражному зерні та реалізації частини його на експорт.

Виробництво зерна за всіма категоріями господарств (тис. тонн)

- ▶ Суттєве зростання обсягів виробництва в середньому за 2005–2006 роки забезпечене і за іншими основними видами продукції рослинництва, за винятком продукції садівництва:

Види продукції	Вироблено в середньому за		2005–2006 рр. у % до
	2003–2004	2005–2006	2003–2004
Зерно	1610,8	2061,7	128,0
Цукрові буряки	1283,5	1347,8	105,0
Соняшник	276,0	338,5	122,7
Картопля	946,5	1114,1	117,7
Овочі	477,5	530,1	111,0
Плоди і ягоди	57,7	47,8	82,9

- ▶ Цукрових буряків у 2006 році вироблено 1592,8 тис. тонн, що є найкращим показником за останні 11 років (1996–2006 рр.), а соняшнику – 376,6 тис. тонн при середній урожайності 14,0 ц/га. Валовий збір цієї культури, а також овочів, одержаний у 2006 році, найбільший за всю історію області.
- ▶ Крім традиційних культур, на полях Харківщини все більшого поширення набувають перспективні культури, попит на які зростає у всьому світі. Зокрема активно нарощується виробництво сої і ріпаку, валовий збір яких за 2005–2006 роки збільшився, відповідно у 2,0 і 4,2 разу по відношенню до середньорічного рівня за 2003–2004 роки.
- ▶ В області з'являється все більше сільськогосподарських підприємств і фермерських господарств, здатних вирощувати сільськогосподарські культури на основі самих сучасних технологій, отримуючи при цьому якісну продукцію при високому рівні урожайності. Серед них відомі на всю Україну агрофірма «Сади України» Кегичівського, ВСАТ «Агрокомбінат «Слобожанський» Чугувівського, приватне аграрно-орендне підприємство «Зоря» Красноградського районів та інші.

Колектив агрофірми «Ватал» Краснокутського району (керівник Нікітенко М. П.) у 2005 році одержав урожай ранніх зернових з 1 гектара 72,7 ц, за що був визнаний переможцем по Україні в номінації «Україна – зернова» і відзначений подарунком Міністерства аграрної політики України – легковим автомобілем «Нива».

У 2006 році високого рівня (52 і більше ц/га) врожайності зернових культур досягли ВАТ «Насінневе» Кегичівського, СФГ «Промінь» Богодухівського районів. Більше 500 ц/га цукрових буряків на площі 400 га зібрано у фермерському господарстві «Альфа» Золочівського району.

- ▶ Добру основу закладено і під урожай 2007 року. Озимих на зерно посіяно 417,1 тис. га, або на 37,5 тис. га більше, ніж під урожай 2006 року. Сходи одержані на всій площі і знаходяться в доброму та задовільному стані.

Господарства області активно проводять ремонт сільськогосподарської техніки, підготовку насінневого матеріалу, закупівлю мінеральних добрив, засобів захисту рослин та пального з метою своєчасного й організованого проведення комплексу весняно-польових робіт.

ТВАРИННИЦТВО

Важливі структурні зміни відбуваються за останні роки у тваринництві. Розвиток цієї життєво важливої галузі здійснюється в напрямку:

- удосконалення роботи діючих та створення нових спеціалізованих господарств з промисловою технологією виробництва;
- створення власної селекційно-племінної бази;
- покращання умов утримання і годівлі худоби та птиці.

▶ Вагомим результатом цієї роботи вже стало суттєве підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин. Надій молока в розрахунку на одну корову, яка була в наявності на початок року, вже зріс до 3211 кг у 2006 році.

Динаміка продуктивності сільськогосподарських тварин, кг

- ▶ Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні і відгодівлі збільшилися за останні два роки на 18%, а свиней – на 42%.
- ▶ Найвищої продуктивності дійної череди досягли у 2006 році господарства Куп'янського району – 3960 кг, Зміївського – 4079 кг, Красноградського – 4158 кг, Ізюмського – 4657 кг та Чугуївського – 5483 кг молока на одну корову.
- ▶ У птахівництві, де практично 90% продукції виробляється на сучасній промисловій основі, в середньому від однієї курки-несучки одержано за 2006 рік 281 штуку яєць проти 269 у 2004 році.
- ▶ Стабільно нарощується виробництво м'яса курей-бройлерів. У 2007 році його виробництво в області має збільшитися за рахунок введення в дію нових потужностей у Балаклійському районі.
- ▶ Активна робота щодо залучення інвесторів, реконструкції існуючих та будівництва нових комплексів, здатних забезпечити виробництво конкурентоспроможної продукції, ведеться і в свинарстві. Зокрема у Первомайському та Дворічанському районах розпочато будівництво комплексів на 40 тис. та 24 тис. голів свиней.
- ▶ У молочному скотарстві перевага надається обладнанню ферм і комплексів сучасними доїльними установками, які повністю виключають контакт молока з зовнішнім середовищем, забезпечуючи таким чином максимально високу його якість і одночасно високий

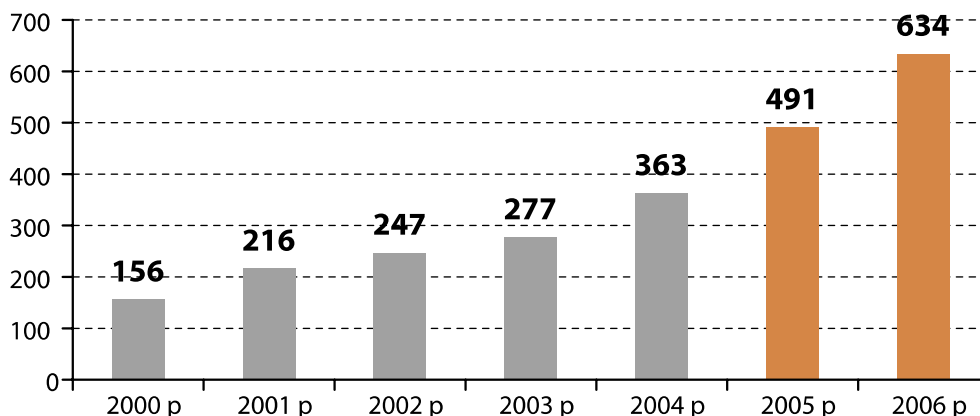
рівень продуктивності праці тваринників. Вони вже змонтовані й ефективно працюють, забезпечуючи при цьому виробництво якісного молока у кращих господарствах Красноградського, Чугуївського, Кегичівського, Дворічанського та Великобурлуцького районів. Найближчими роками подібні ферми і комплекси почнуть з'являтися і в інших районах області.

Як наслідок всіх цих процесів в останні роки все більше посилюється роль сільськогосподарських підприємств у вирішенні завдання щодо забезпечення населення області продуктами харчування тваринного походження.

Одночасно з розвитком виробництва покращується соціально-економічна ситуація на селі.

- ▶ Середній рівень заробітної плати у сільському господарстві області підвищився порівняно з 2005 роком на 29% (з 491 грн. у 2005 році до 634 грн. у 2006 році в розрахунку на 1 штатного працівника) і є вищим, ніж у сільському господарстві України, на 14%.
- ▶ Власникам переданих в оренду земельних ділянок (паїв) виплачено в грошовій і натуральній формах 122 млн. грн. – по 645 грн. в середньому на один пай.
- ▶ Державні акти на право власності на землю взамін земельних сертифікатів на початок 2007 року вже одержали 223,0 тис. громадян, або 88,3% від загальної кількості їх власників. Цим закріплюється право власності селян на земельні ділянки (паї), одержані ними в процесі розпаювання земель колишніх колективних сільськогосподарських підприємств.

Середньомісячна заробітна плата штатного працівника у сільському господарстві Харківської області, грн.

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

Основними завданнями служби ветеринарної медицини є:

- захист населення від хвороб, спільних для людей та тварин;
- контроль за безпекою та якістю сировини та продуктів тваринного походження;
- попередження та ліквідація інфекційних та незаразних хвороб тварин.

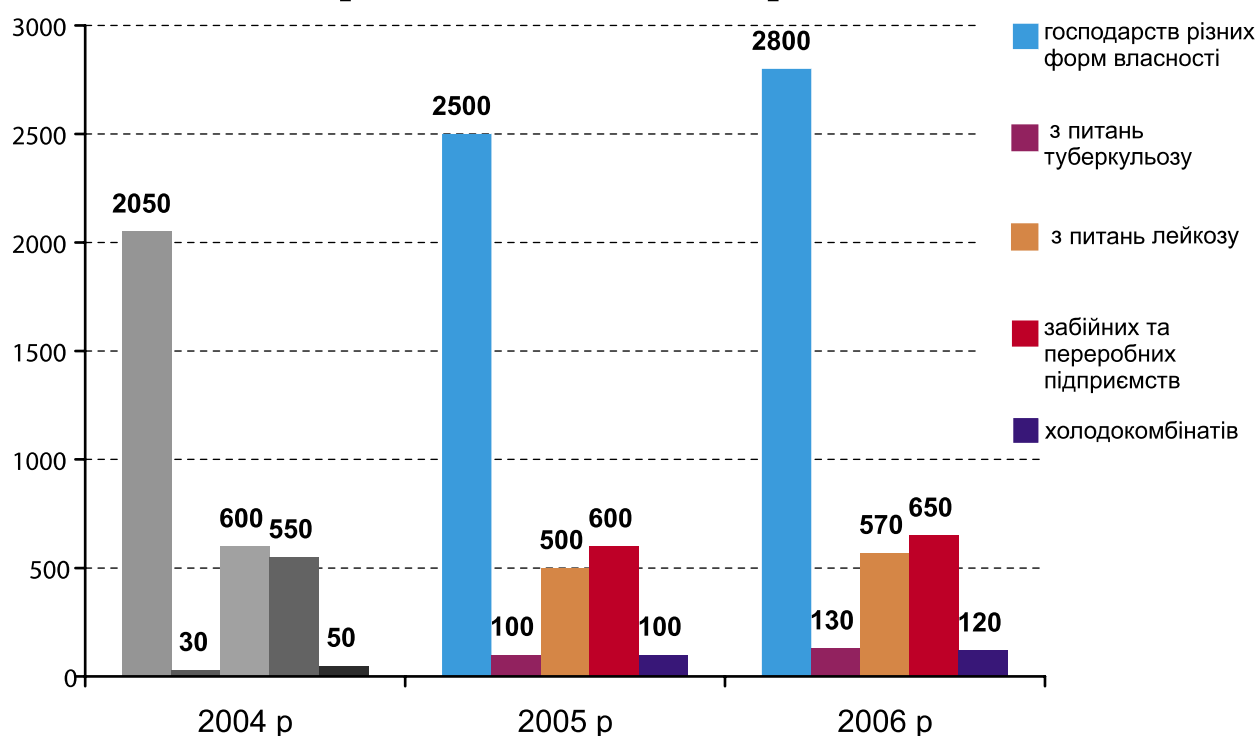
Дані щодо інфекційних захворювань тварин

	Виявлено неблагополучних пунктів		
	2004	2005	2006
Лейкоз	72	31	2
Лептоспіроз	7	4	4
Сальмонельоз	1	1	1
Сказ	58	171	36
Сибірка	2	1	-

У 2006 році службою проведено 705 тисяч серологічних, алергійних, гематологічних досліджень:

- на напруженість імунітету проти хвороби Н'юкасла досліджено 126 тис. сироваток крові від птиці;
- на грип птиці досліджено 17 тис. сироваток крові;
- щеплено проти сибірки – 323,4 тис. гол. ВРХ, свиней – 9,6 тис. гол., коней – 4,1 тис. гол.;
- щеплено проти лептоспірозу – 110 тис. голів ВРХ, 80 тис. гол. свиней, 466 гол. коней;
- проти хвороби Н'юкасла проведено 28 млн. щеплень птиці;
- оздоровлено від вірусу лейкозу 15 господарств, 11 районів області вільні від вірусу лейкозу;
- оголошено 36 неблагополучних пунктів щодо сказу тварин.

Проведено обстежень підприємств

Дані про захворювання тварин на сказ в 2004–2006 роках

	Виявлено неблагополучних пунктів		
	2004	2005	2006
ВРХ	11	10	2
Лисиці	9	74	22
Собаки	7	32	3
Кішки	28	47	8
Інші тварини	3	8	1
Всього	58	171	36

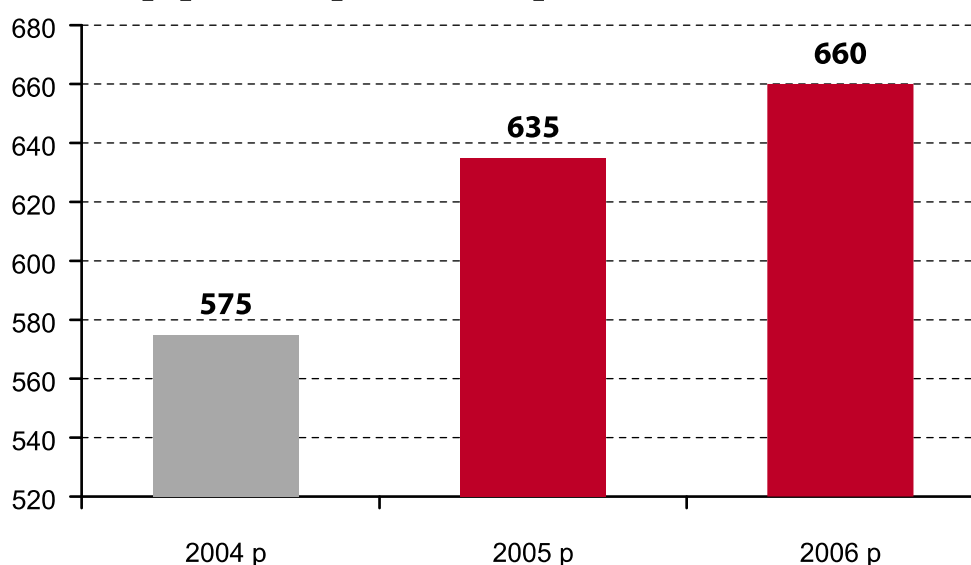
У стаціонарно неблагополучних пунктах і природних осередках щеплено проти сказу 44 тис. голів ВРХ.

У 2005 року на території області проведена пероральна вакцинація дикої фауни проти сказу. У результаті чого у 2006 році виявлено на 135 випадків сказу менше, ніж у 2005 році.

З метою забезпечення промисловості та населення якісною та безпечною сировиною тваринного походження проводяться перевірки підприємств щодо зберігання і реалізації сировини та продуктів тваринного походження.

Протягом 2006 року притягнуто до адміністративної відповідальності 10080 осіб, призупинено роботу 12 підприємств.

Кількість інспекторських перевірок щодо зберігання, переробки сировини тваринного походження

Протягом року вилучено 58,8 т продукції птахівництва, 72 т м'яса та м'ясопродуктів з яловичини, 13 т м'яса та м'ясопродуктів зі свинини, 36,6 т риби і рибопродуктів.

Лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи обслуговують 95 ринків області і м. Харкова, проведено близько 2 млн. лабораторних досліджень тварин, молока, яєць та інших харчових продуктів.

Службою вживаються всі заходи щодо забезпечення стабільної епізоотичної ситуації та забезпечення населення якісною та безпечною продукцією.

БУДІВНИЦТВО, ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

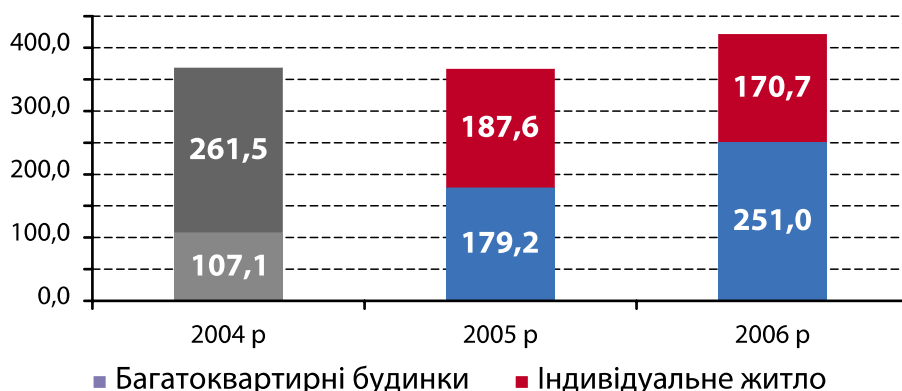
БУДІВНИЦТВО

Останні два роки відзначаються стійким зростанням обсягів виробництва у сфері будівельної індустрії – 31,4 % у 2005 році і 23,9 % – у 2006, що забезпечило додаткові умови для стабільної роботи підприємств будівельної галузі.

Річне виробництво цементу доведено до 2,6 млн. т, збірних залізобетонних конструкцій – 184,8 тис. куб. м, цегли керамічної – 60,6 млн. ум. шт., шиферу – 157,0 млн. ум. плит, рулонних покрівельних матеріалів – 15,1 млн. кв. м, керамічної плитки – 9,3 млн. кв. м.

- ▶ У 2006 році власними силами будівельних організацій області виконано будівельно-монтажних робіт на суму 1 млрд. 995 млн. грн., що на 16,7 % перевищує показник 2005 року. У результаті **Харківська область за обсягами будівництва посіла 4-те місце в Україні** після м. Києва, Донецької та Дніпропетровської областей.
- ▶ Найвагоміші внески у розвиток будівельного комплексу області вносять трудові колективи акціонерних товариств «Трест Житлобуд-1», «Житлобуд-2» і «Констракшн груп Інтернешнл».

Динаміка введення житла
у 2004–2006 роках (тис. кв. м)

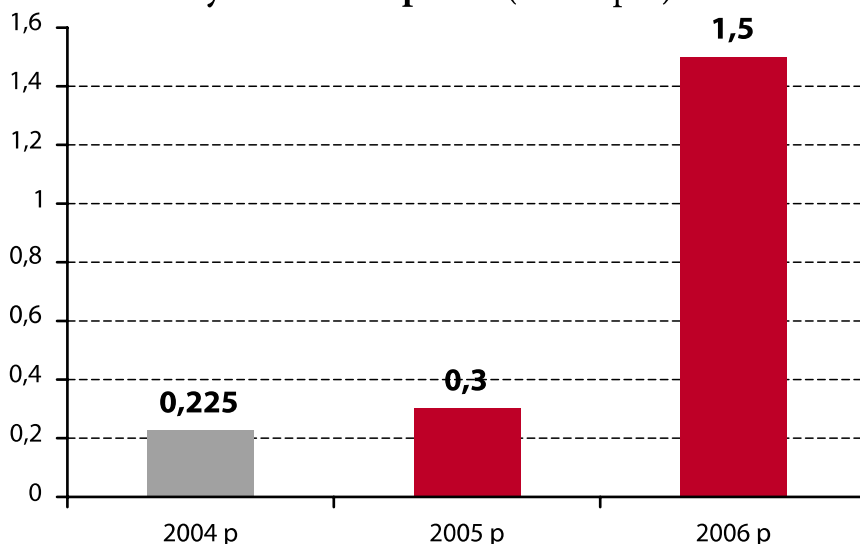
Найбільша частка введеного багатопверхового житла належить ВАТ «Трест Житлобуд-1» – 57,9 тис. кв. м (23,0%).

Частка житла, введеного індивідуальними забудовниками, складає 45,4% загального обсягу введеного по області житла.

- ▶ У 2006 році за рахунок коштів обласного та місцевих бюджетів розпочато будівництво трьох 30-квартирних житлових будинків для працівників соціальної сфери у місті Богодухові, селищах міського типу Краснокутську та Новій Водолазі.

- ▶ На виконання державної та обласної комплексних програм із забезпечення молоді житлом у 2005–2006 роках спрямовано 9,7 млн. грн. пільгових кредитних ресурсів, в тому числі 7,8 млн. грн. – з Державного бюджету і 1,8 млн. грн. – з обласного бюджету. Це дозволило укласти кредитні угоди і забезпечити житлом 112 молодих сімей та одиноких молодих громадян.

Обсяги фінансування пільгового кредитування молодіжного будівництва в обласному бюджеті у 2004-2006 роках (млн. грн.)

У 2007 році очікується подальше нарощування обсягів житлового будівництва за рахунок усіх джерел фінансування.

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

У 2005–2006 роках поглиблювалося реформування житлово-комунального господарства. Продовжувалася демонополізація ринку житлово-комунальних послуг. Сьогодні послуги теплопостачання надають підприємства різних форм власності: Закрите акціонерне товариство «ТЕЦ-3», Відкрите акціонерне товариство «ТЕЦ-5», Міжрегіональна корпорація «Теплоенергія», товариства з обмеженою відповідальністю «Котельні лікарняного комплексу», «Теплоквар», «Володар», «Теплоенергетичний центр Роганського промвузла», Державне підприємство «Енергокомплекс», комунальні теплопостачальні підприємства районів та міст області, а також новостворене обласне комунальне підприємство «Дирекція розвитку інфраструктури території», яке обслуговує споживачів 4 районів і 2 міст обласного значення.

У м. Лозувій протягом року працює комунальне підприємство «Дирекція єдиного замовника» (ДЕЗ), створення якого упорядкувало взаємовідносини споживачів та постачальників послуг, дозволило налагодити дієвий контроль за якістю житлово-комунальних послуг. На баланс підприємства передано 700 тис. кв. м загальної площі житлового фонду міста.

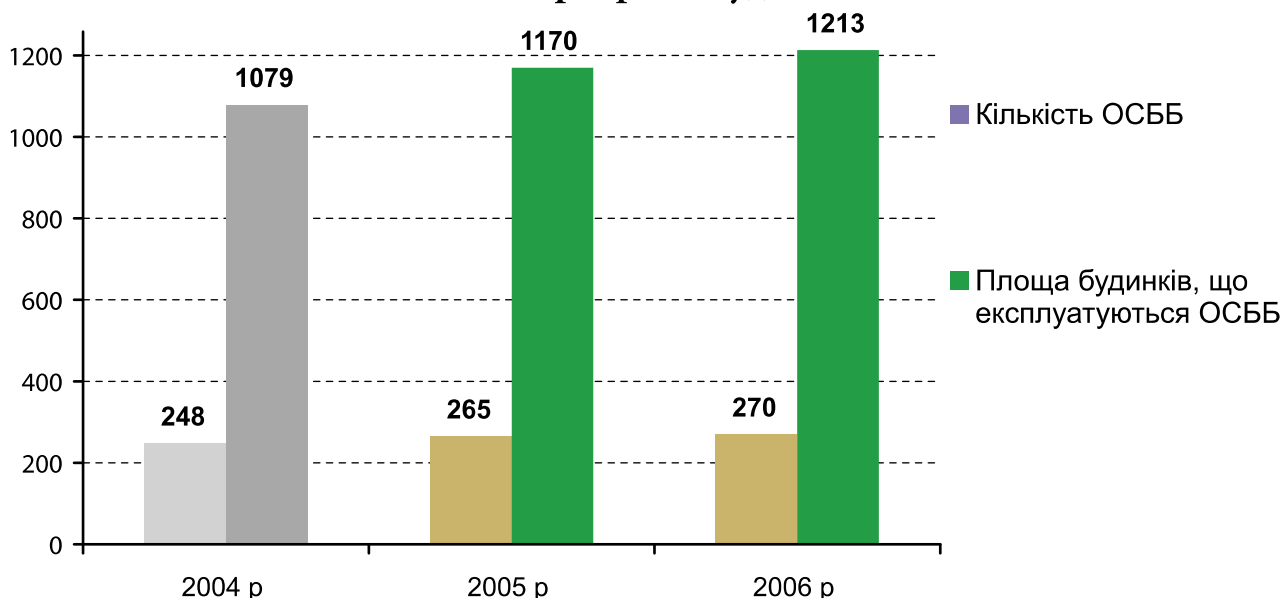
У 2007 році планується впровадження служб єдиного замовника в містах Куп'янську, Ізюмі та Чугуєві.

Крім комунальних підприємств, послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій на конкурсних засадах надають 22 приватних підприємства, які обслуговують 2158,9 тис. кв. м житлової площі, що складає близько 8% комунального житлового фонду.

До виконання робіт із санітарного очищення територій залучені 13 приватних підприємств.

Зросла кількість об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). На обслуговуванні зареєстрованих 278 ОСББ перебуває 1213,5 тис. кв. м, або близько 4-х відсотків житлового фонду.

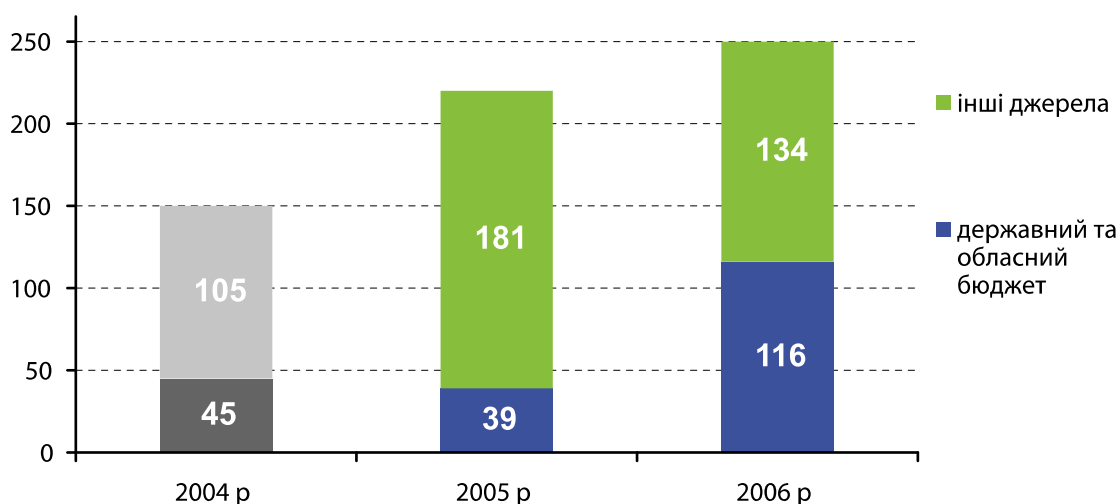
Динаміка створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків

На здійснення заходів щодо технічного переоснащення житлово-комунального господарства області у 2005 році з усіх джерел фінансування залучено близько 220 млн. грн., у тому числі з Державного бюджету – 30 млн. грн., обласного – 8,4 млн. грн., місцевих бюджетів та коштів підприємств галузі – понад 180 млн. грн.

У 2006 році на зазначені цілі спрямовано понад 250,0 млн. грн., з них 108,3 млн. грн. – з Державного бюджету, 7,9 млн. грн. – обласного (для порівняння у 2004 році з різних джерел фінансування в розвиток і реформування житлово-комунального господарства області було інвестовано близько 150 млн. грн.).

Динаміка фінансування заходів щодо технічного переоснащення житлово-комунального господарства (млн. грн.)

Це, зокрема, дозволило у 2005–2006 роках:

- реконструювати 119 котелень, 35 об'єктів централізованих систем водопостачання та водовідведення, завдяки впровадженню енергозберігаючих технологій зекономити 44,6 тис. т умовного палива на загальну суму 17,3 млн. грн.;
- замінити 71,1 км теплових мереж (в т. ч. 11,8 км – в пінополіуретановій теплоізоляції), 85,8 км водогонів, перекласти 31,8 км каналізаційних мереж;
- розпочати будівництво очисних споруд у містах Богодухові, Південному Харківського району (Комарівський дитячий інтернат), селищах Дворічна, Зачепилівка, Червоний Оскіл Ізюмського району (дитячий психоневрологічний інтернат), продовжити їх реконструкцію в селищах Есхар та Кочеток Чугуївського району, на Курязько-Солоницівському промвузлі Дергачівського району;
- спрямувати 76,4 млн. грн. на капітальний ремонт житлового фонду;
- прийняти у комунальну власність 98 будинків загальною площею 108,7 тис. кв. м військових містечок Міністерства оборони України разом з соціально-культурною сферою у містах Харкові, Богодухові, Чугуєві, смт Кегичівка та селищі Малинівка Чугуївського району;
- придбати 12 тролейбусів і 10 трамвайних вагонів із загальної кількості 90 одиниць тролейбусів та 10 трамваїв згідно з проведеним тендером на закупівлю рухомого складу на умовах фінансового лізингу;
- відремонтувати 1,2 млн. кв. м доріг комунальної власності тощо.

Державним та обласним бюджетами на 2007 рік на здійснення заходів у житлово-комунальному господарстві області передбачено понад 220 млн. грн., що разом з консолідованими зусиллями місцевих бюджетів, фінансовими ресурсами безпосередньо підприємств, дозволить зробити реальні кроки на шляху подальшого реформування галузі, відродження її потенціалу, поліпшення на цій основі якості житлово-комунальних послуг.

Це дасть можливість:

- замінити або капітально відремонтувати 94 котельні, що дозволить забезпечити річну економію енергоносіїв в обсязі близько 25 тис. т ум. палива на суму понад 20 млн. грн.;
- ввести в дію перші пускові комплекси систем водовідведення міста Богодухова, селищ Дворічна та Зачепилівка, завершити будівництво об'єктів в інтернатних установах міста Південне Харківського району та селища Червоний Оскіл Ізюмського району;
- замінити або відремонтувати понад 40 км теплових мереж;
- здійснити прокладення, заміну або ремонт більше 60 км водопровідних та каналізаційних мереж;
- відновити та капітально відремонтувати понад 100 об'єктів систем водопостачання;
- здійснити заходи щодо модернізації та капітального ремонту більше 100 житлових будинків з подальшою перереєстрацією їх в об'єднання співвласників багатоквартирних будинків;
- замінити або капітально відремонтувати 430 ліфтів;
- встановити 1910 засобів обліку споживання води і теплової енергії, оснастити 85 котелень вузлами обліку споживання природного газу;
- продовжити оновлення рухомого складу міського електротранспорту тощо.

МІСТОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРА

Значною подією 2006 року у сфері регулювання забудови території області був початок і завершення першого етапу розробки «Схеми планування території Харківської області» – єдиного містобудівного документа області, який надасть змогу планування території області як ефективного засобу державного регулювання її використання, яке забезпечує взаємоузгодження в цій сфері інтересів особистості, суспільства і держави, центру і регіонів, галузей і адміністративно-територіальних одиниць, з визначенням концептуальних вирішень планування та використання території області.

Традиційною стала успішна участь будівельників та архітекторів Харківщини у щорічному Всеукраїнському конкурсі на кращі будинки і споруди, збудовані та прийняті в експлуатацію. **У 2005 році за результатами конкурсу почесне II місце зайняли:**

- житловий будинок по вул. Отакара Яроша, 26 в м. Харкові, генпідрядник – трест «Житлобуд-2», проектувальник – інститут «Укрміськбудпроект»;
- Храм Святого священомученика Олександра Архієпископа Харківського по пр. Косіора, 162 в м. Харкові – трест «Житлобуд-1»;

III місце отримав житловий будинок з приміщеннями офісного та торгового призначення по вул. Університетській, 35/2 в м. Харкові – трест «Житлобуд-1».

У 2005 році у Харківській області введено в експлуатацію ряд об'єктів, відкриття яких стало святом і значним здобутком у соціально-економічному та культурному житті області:

- перший пусковий комплекс центральної районної лікарні на 220 ліжок в м. Богодухові, будівництво якого розпочато в 1986 році;
- фабрика з виробництва цигарок ЗАТ «Філіп Морріс Україна» на території Роганської селищної ради Харківського району;
- музей «Харківщина у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років» та його експозиція і художнє оформлення на меморіалі «Висота Маршала І. С. Конєва» у смт Солоницівка Дергачівського району.
- друга черга (завершення робіт з оздоблення інтер'єру музею) Меморіального комплексу жертвам Голокосту «Дробицький Яр».

ПАМ'ЯТКООХОРОННА СФЕРА

На території Харківської області розташовано 773 пам'яток містобудування та архітектури, з них 557 – знаходяться в м. Харкові і 216 – в області (75 пам'яток мають загальнонаціональне значення).

Протягом останніх 2 років значно активізована робота з виконання реставраційних заходів на найбільш значних пам'ятках. Так, у 2006 році за рахунок спецкоштів були виконані реабілітаційні та проектно-пошукові роботи на таких об'єктах національного значення:

- Успенський собор із дзвіницею, м. Харків, пров. Радянський, 1; загальна вартість робіт – 900,0 тис. грн.;
- Палац, смт Шарівка, Богодухівський район; загальна вартість робіт – 330,0 тис. грн.;
- Палацово-парковий комплекс, смт Старий Мерчик, Валківський район; загальна вартість робіт – 20,0 тис. грн.

Окрім того, проводилося координування ремонтно-реставраційних робіт по пам'ятках архітектури місцевого значення:

- колишній Комерційний клуб і оперний театр (зараз – обласна філармонія), м. Харків, вул. Римарська, 21;

ЩО ЗРОБЛЕНО

- Харківський академічний театр ім. Т. Г. Шевченка, м. Харків, вул. Сумська, 9 (в частині підготовки технічного висновку).

Розпочато розроблення Регіональної програми зі збереження культових споруд дерев'яного сакрального зодчества, а їх на території області – 8. На сьогодні проведено обстеження з фотофіксацією цих будівель, серед яких є й такі цікаві зразки дерев'яного сакрального зодчества, як Миколаївська церква у с. Вільшани Дергачівського району; Миколаївська церква у с. Руський Орчик Зачепилівського району, Церква Різдва Христового в с. Борова Зміївського району та ін.

Будинок обласної філармонії, м. Харків

Зараз

Після реставрації

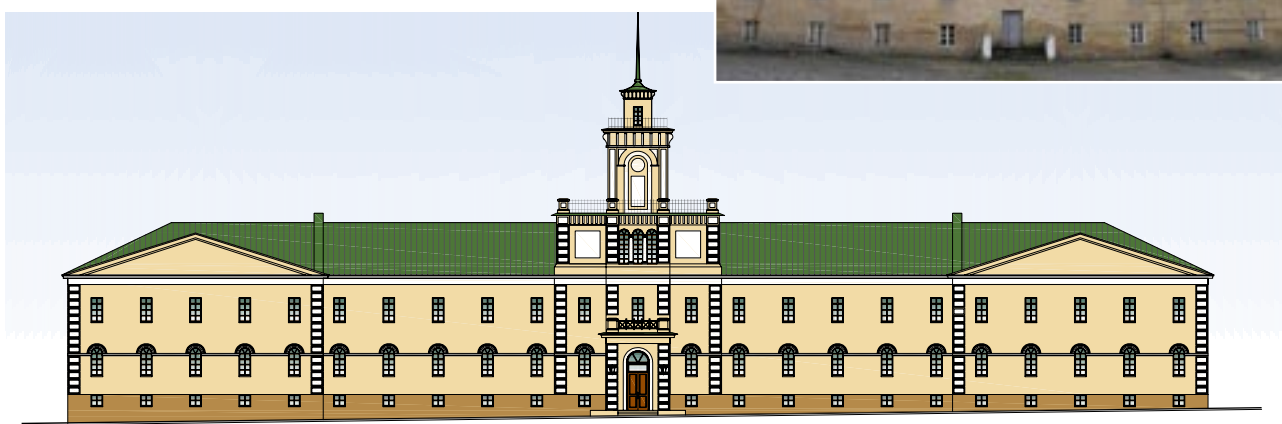

Будинок Штабу військових поселень, м. Чугуїв

Зараз

Після реставрації

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА

Малий та середній бізнес відіграє дуже важливу роль у соціально-економічному розвитку як області, так і країни в цілому.

Він має найменші інвестиційні потреби, характеризується швидким оборотом капіталу, вимагає досить незначних фінансових вкладень для відкриття власної справи.

Як показує світовий досвід, виробничі капіталовкладення в малий бізнес у два-три рази ефективніше як за обсягом вкладених коштів, так і за термінами їх повернення.

Підприємці – це той прошарок нашого суспільства, на який покладаються великі надії і від якого залежить подальший економічний розвиток нашої держави.

Створення сприятливих умов, необхідних для стабільного та ефективного розвитку підприємницької сфери, є пріоритетним завданням для Харківської обласної державної адміністрації.

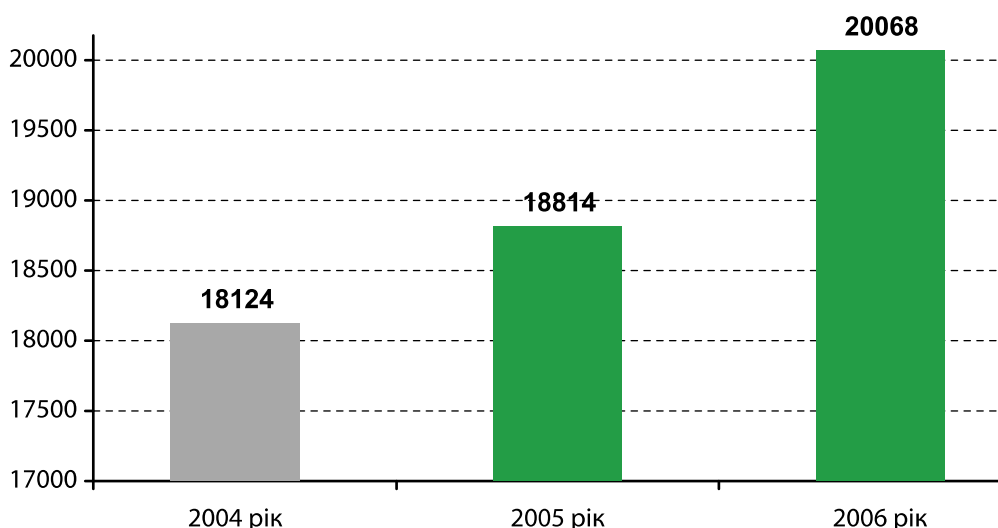
Вперше в 2005 році в рамках діалогу, розпочатого Президентом України В. А. Ющенком «Влада і бізнес – партнери», в області запропонований новий формат роботи між органами влади та представниками підприємницьких кіл області.

У його основу було покладено **Меморандум про взаємовигідні партнерські відносини між Харківською обласною державною адміністрацією і представниками підприємницьких кіл області**, підписаний у травні 2005 року. Основними принципами нових взаємин між владою та бізнесом стали взаєморозуміння, прозорість і довіра.

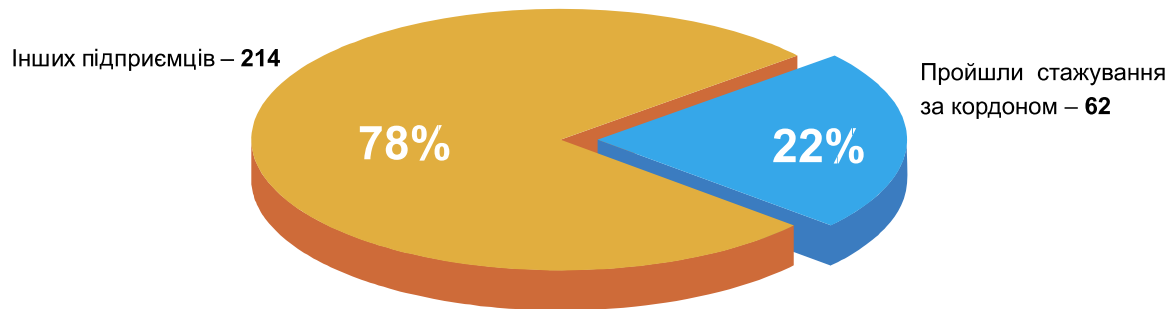
У серпні 2005 року прийнята Програма сприяння розвитку малого підприємництва в Харківській області на 2005–2006 роки, яка погоджена з Міністерством економіки України та Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва і затверджена на сесії обласної ради.

Основна мета Програми – це спільні дії регіональних і місцевих органів державної виконавчої влади, суб'єктів малого підприємництва, об'єднань і союзів підприємців, установ ринкової інфраструктури, спрямовані на створення сприятливих умов, необхідних для стабільної та ефективної роботи підприємств малого бізнесу.

Кількість малих підприємств (од.)

**Кількість підприємців — учасників Національної програми
перепідготовки управлінських кадрів для сфери
підприємництва «Українська ініціатива»**

На сьогоднішній день Головним управлінням економіки за участю представників галузевих управлінь облдержадміністрації і громадських організацій підприємців розроблено Програму сприяння розвитку малого підприємництва в Харківській області на 2007–2008 роки, в якій визначені подальші напрямки роботи в цій сфері.

РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ

Існування потужної банківської системи суттєво впливає на вирішення економічних та соціальних проблем у розвитку держави.

Банківські установи України приєдналися до світових банківських систем і працюють за міжнародною нормою звітності.

Складовою частиною банківської системи України є розгалужена мережа банківських установ, що функціонує у Харківській області. Вона спроможна не тільки обслуговувати економіку області, а й позитивно впливати на його подальший розвиток.

За кількістю банківських установ наша область посідає IV місце по Україні та належить поряд з Дніпропетровською та Донецькою областями до групи областей з середнім рівнем концентрації банків. За кількістю самостійних банків ми знаходимося на II місці після Києва.

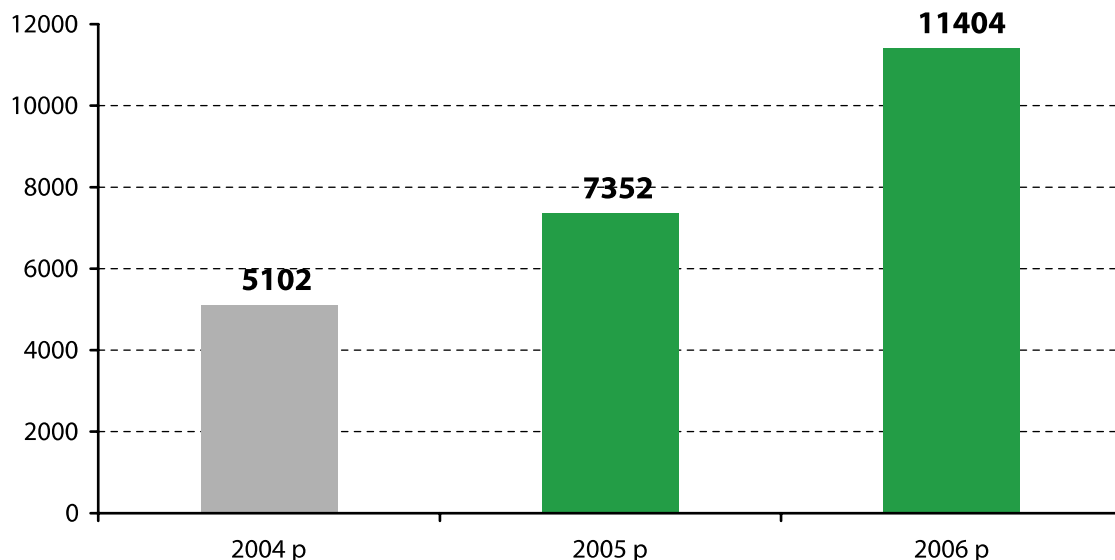
На сьогодні в Харківській області здійснюють свою діяльність 83 банківські установи, в тому числі 12 самостійних банків та 69 філій, 2 представництва, а також 1006 відділень.

Особливостями розвитку регіональної банківської системи є її динамізм, активна кредитна та зважена процентна політика, безумовне виконання взятих зобов'язань перед клієнтами щодо своєчасного проведення розрахунків, впровадження прогресивних банківських технологій.

Станом на 01.01.2007 р. загальні активи банківських установ області досягли **18,2 млрд. грн.** та збільшилися за період з початку року на **51,1%**.

Динаміка обсягів кредитних вкладень банківських установ в економіку Харківської області (млн. грн.)

Обсяги кредитного портфелю банківських установ області зросли з початку року на **55,1%** та склали **11,4 млрд. грн.** А у порівнянні з початком 2005 року вони зросли більше ніж у 2 рази.

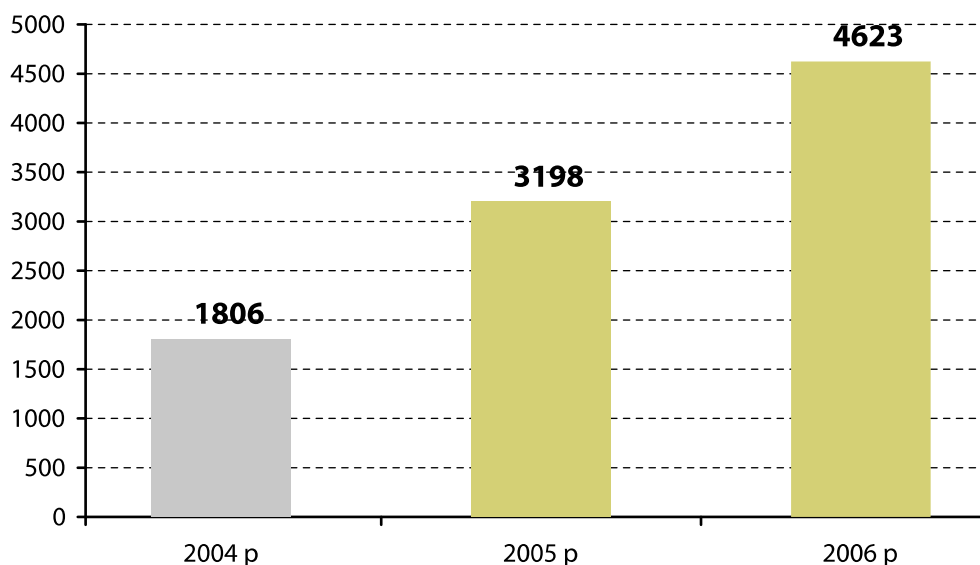
Кредитна політика банків дедалі виразніше стає інвестиційно орієнтованою, що відповідає проблемам сьогодення. З початку року довгострокові кредити в області зросли на **78,8%** та склали **7,7 млрд. грн.** Їх питома вага в загальному обсязі кредитних вкладень складає **67,6%**.

Набуває подальшого розвитку тенденція до зниження процентних ставок за банківськими кредитами: середньозважена процентна ставка за кредитами, наданими в національній валюті, станом на 01.01.07 складає **17,2%**.

Відновлено довіру населення до банків. Обсяг депозитних вкладень від фізичних осіб в банківські установи області зріс у порівнянні з початком 2006 року на **44,5%** і становить **4623 млн. грн.** Це у 2,5 рази більше, ніж на початок минулого року.

Позитивних зрушень, які ми сьогодні маємо в економічному розвитку області, вдалося досягти завдяки постійній плідній співпраці реального та банківського секторів економіки.

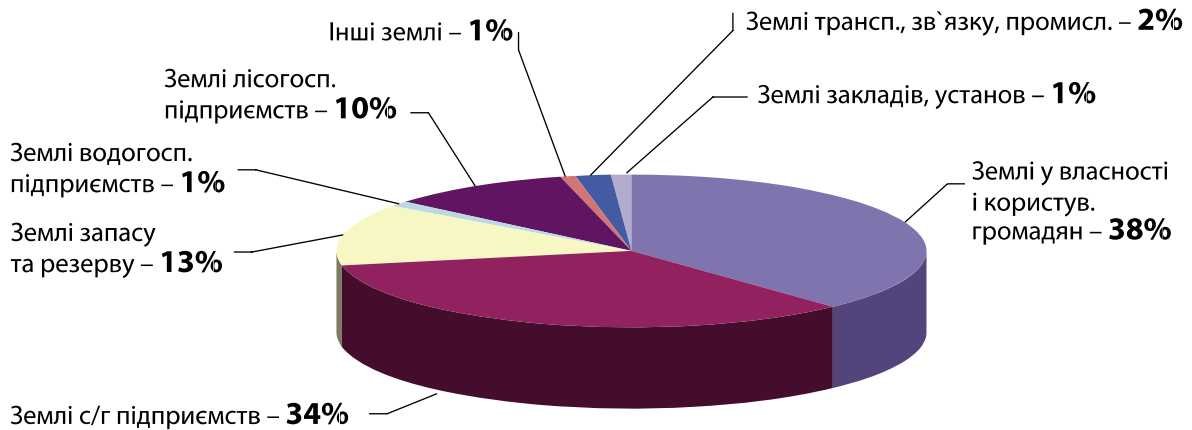
Динаміка вкладів громадян у банківських установах Харківської області (млн. грн.)

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ

Одним із найважливіших економічних ресурсів розвитку області є земля. Органи місцевого самоврядування Харківської області забезпечують регулювання земельних відносин з метою економічно ефективного використання земель.

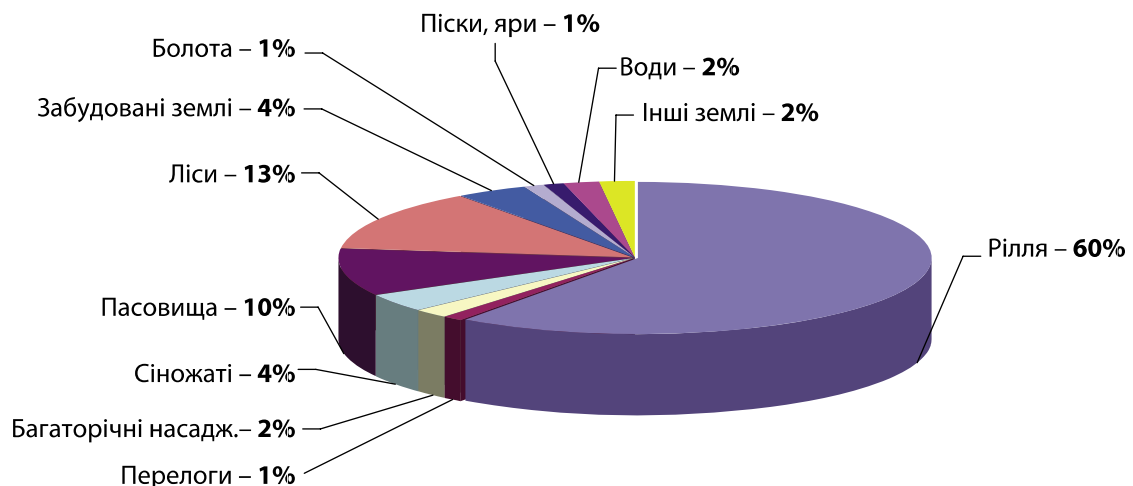
Склад земель області станом на 01.01.2007 р.

Загальна площа Харківської області – 3141,8 тис. га

Структура земельного фонду області свідчить, що 77% території області зайнято сільськогосподарськими угіддями, при цьому розораність території Харківської області складає 61%.

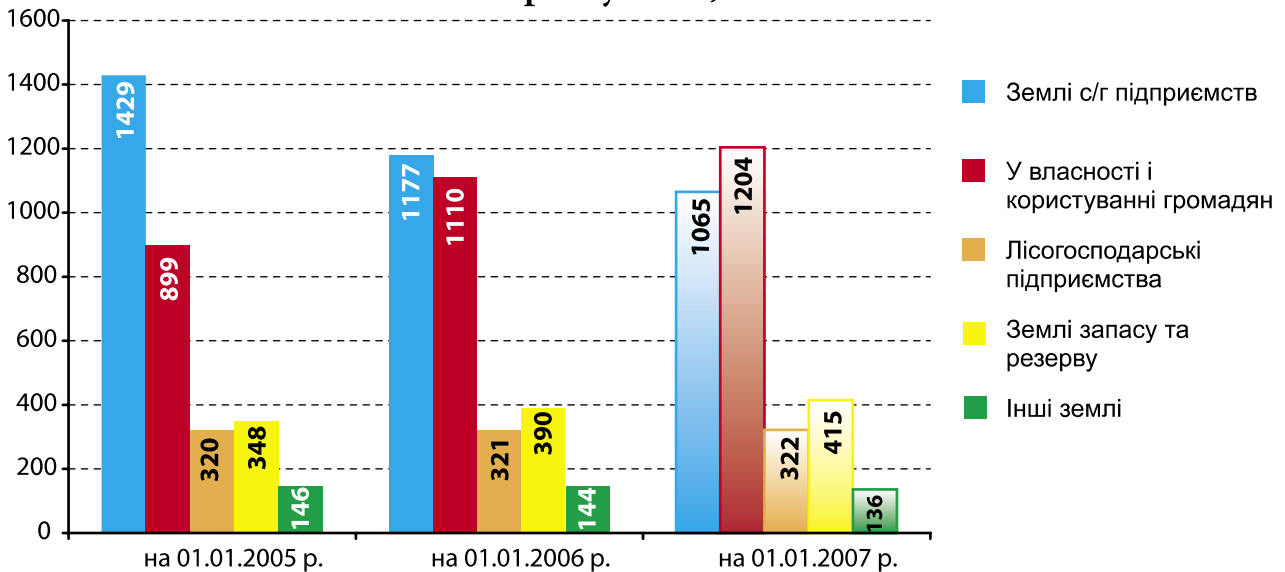
Структура земельного фонду області станом на 01.01.2007 р.

За останні роки відбуваються зміни в розподілі земель серед власників землі та землекористувачів. Якщо в 2004 році основними землекористувачами в області були сільськогосподарські підприємства, в користуванні яких перебувало 1429 тис. га земель, або 45,5% від загальної площі області, то станом на 1.01.07 за ними числиться 1065,8 тис. га (34%). Відповідно

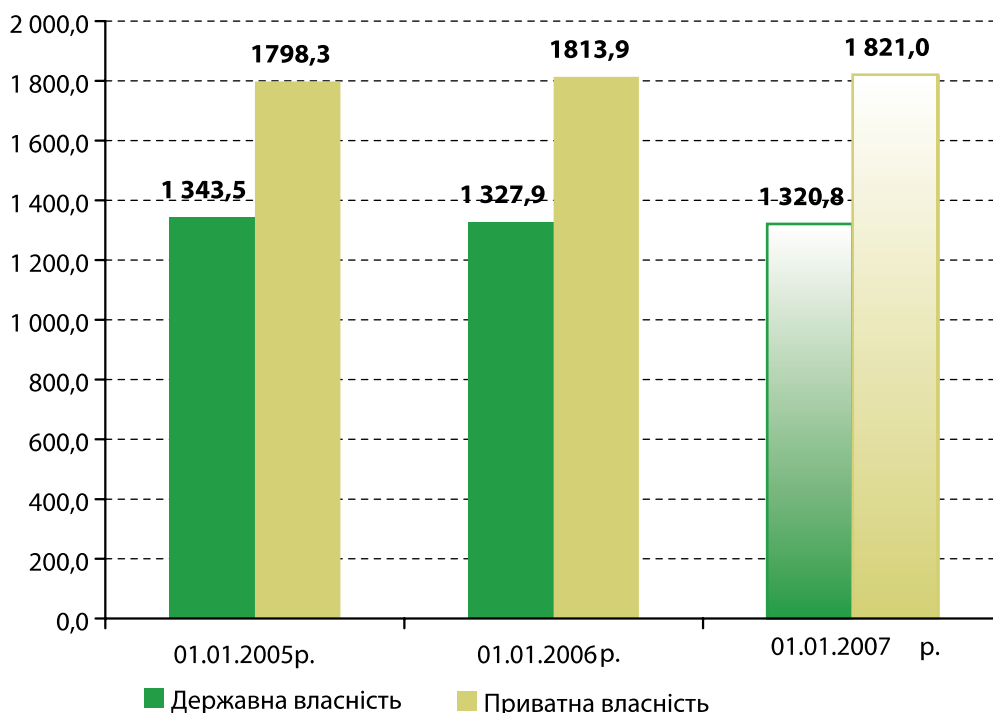
збільшилися площі земель, наданих у власність та користування громадянам, – 1203,6 тис. га – станом на 1.01.07 та відповідно 898,7 тис. га – станом на 01.01.2005 р.

Розподіл земель області серед власників землі та землекористувачів, тис. га

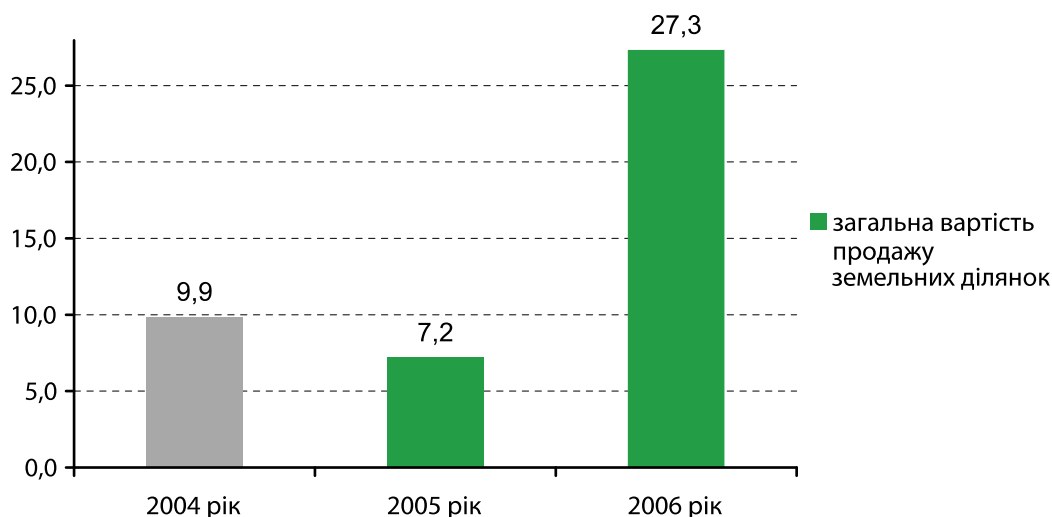
► У рамках здійснення земельної реформи проведена робота з оформлення документів на право постійного користування на площі – 704 тис. га, на право оренди державних земель – 202,5 тис. га (в 2004 році відповідно 745 тис. га, 251 тис. га). Громадянам області надане право власності на земельні ділянки загальною площею 1820,7 тис. га.

Розподіл земельного фонду області за формами власності, тис. га

- ▶ З метою захисту законних інтересів власників та землекористувачів земельних ділянок станом на 1.01.07 громадянам видано 482207 державних актів на право власності на земельну ділянку, юридичним особам – 623 акти на право власності, 5929 актів на право постійного користування, крім того, зареєстровано 166878 договорів оренди земельних ділянок.
- ▶ При здійсненні державного контролю за використанням та охороною земель у 2006 р. проведено 1546 перевірок щодо дотримання земельного законодавства, виявлено 907 порушень, з них було усунуено 248 на загальній площі 8717 га та стягнуто штрафів на суму 37,5 тис. грн.
- ▶ У Харківській області триває процес продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення. За період з 2004 по 2006 рік здійснено продаж 330 земельних ділянок несільськогосподарського призначення загальною площею 210,42 га та вартістю 44,433 млн. грн.

Продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення, млн. грн.

У 2007 році планується здійснити продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення на суму 20 млн. грн.

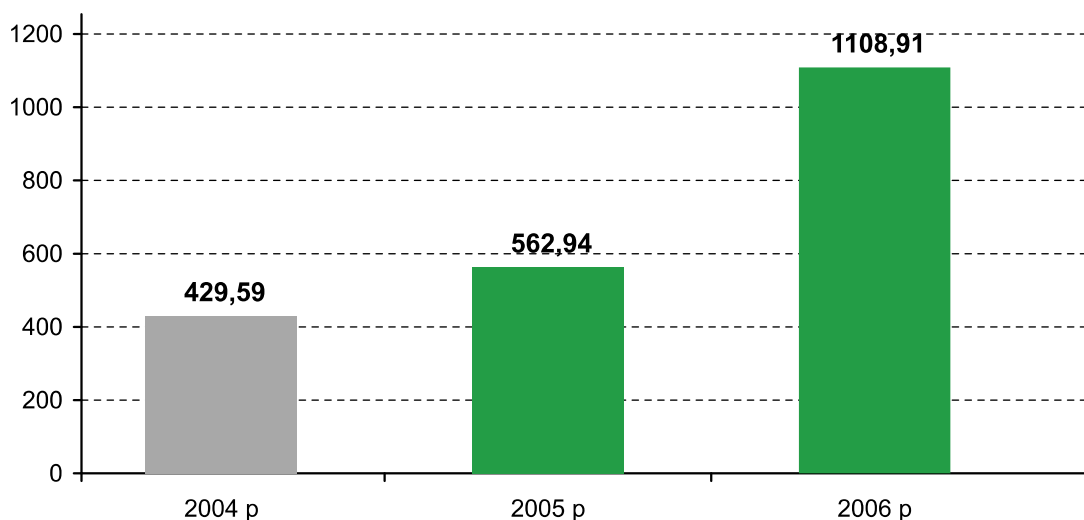
Програмою розвитку земельних відносин у Харківській області на 2007 рік передбачається використати:

- 3 млн. грн. на охорону земель, в тому числі на моніторинг земель – 1 млн. грн., захист земель від ерозії – 2 млн. грн.;
- на ведення земельного кадастру – 3,5 млн. грн., в тому числі на розробку земельно-кадастрових планів місцевих рад і населених пунктів – 1 млн. грн., грошову оцінку земель населених пунктів та земель несільськогосподарського призначення – 1 млн. грн., інвентаризацію земельних ділянок – 500 тис. грн. та на розмежування земель державної і комунальної власності – 1 млн. грн.;
- проведення інвентаризації земель населених пунктів та земель несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів на площі 4 тис. га, виконати грошову оцінку 50 населених пунктів та грошову оцінку земель несільськогосподарського призначення на площі 5 тис. га.

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

Харківська область активно працює у напрямі активізації залучення іноземного інвестора, створює максимально сприятливий інвестиційний клімат у регіоні. Такі активні дії дають свої позитивні результати.

Залучення іноземних інвестицій, млн. дол. США

Станом на 1 січня 2007 року загальний обсяг іноземних інвестицій в Харківській області становить 1108,91 млн. дол. США, у тому числі прямих інвестицій – 1015,4 млн. дол. США (91,6% від загального обсягу), що складає на одну особу 362,0 дол. США (на кінець 2005 року – 172,0 дол. США).

За обсягом прямих іноземних інвестицій на одну особу за 10 місяців 2006 року Харківська область посідає 4-те місце в Україні.

На 2007 рік планується збільшити обсяг іноземних інвестицій до регіону до 1223,3 млн. дол. США.

Значні обсяги прямих інвестицій підприємства області мають від нерезидентів із Франції, Великобританії, Кіпру, США, Російської Федерації. Цим країнам належить 79,7% усіх прямих іноземних інвестицій в області. Найбільш вагомими обсягами портфельних інвестицій з Люксембургу та Великобританії.

Пріоритетними для залучення прямих інвестицій в області залишаються підприємства, основним видом діяльності яких є:

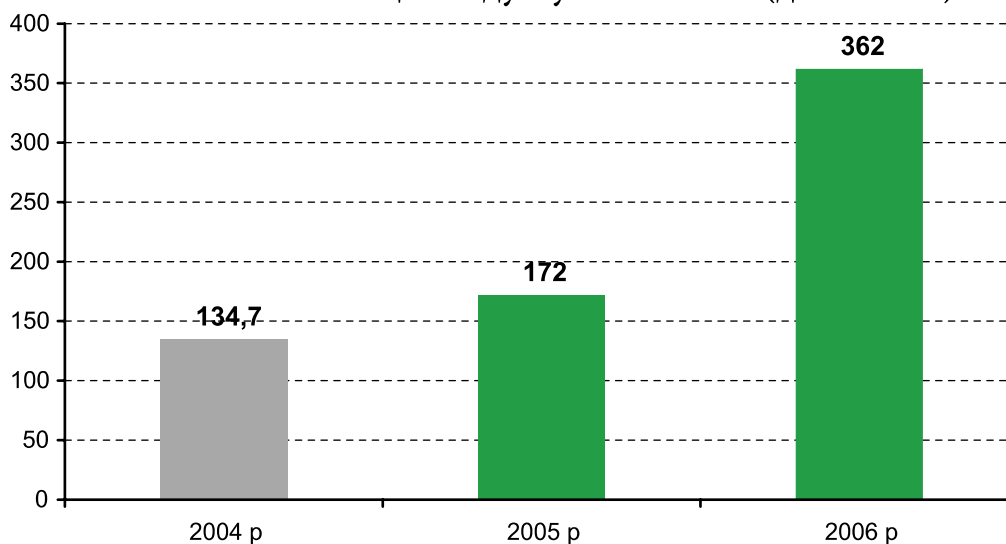
- фінансова діяльність;
- операції з нерухомістю, здавання під найом та послуги юридичним особам;
- харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів;

ЩО ЗРОБЛЕНО

- целюлозно-паперова промисловість, видавнича справа;
- оптова торгівля та посередництво у торгівлі.

На підприємствах промисловості зосереджено більше чверті (25,7%) прямих інвестицій області. Переважна частка портфельних інвестицій належить підприємствам, що займаються фінансовою діяльністю.

Іноземні інвестиції на душу населення (дол. США)

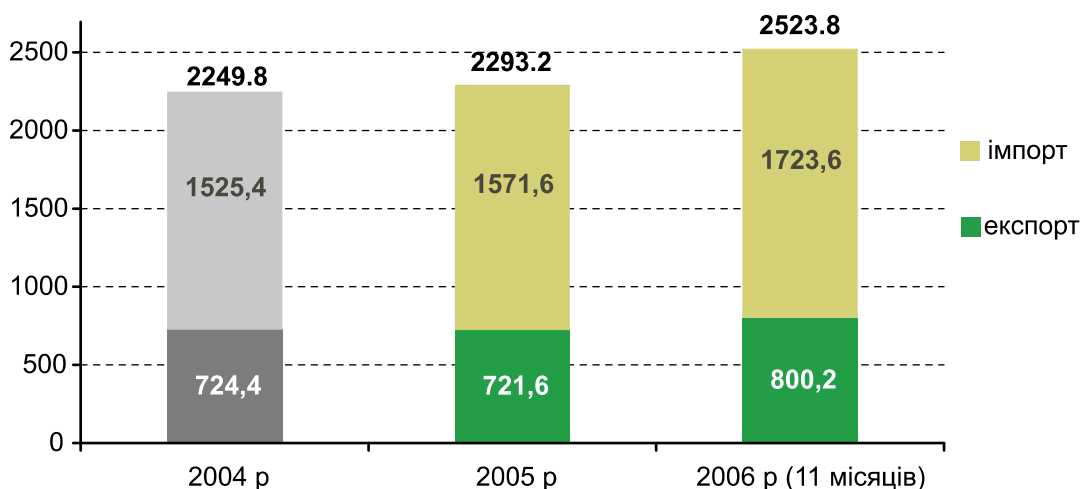

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Зовнішньоторговельний оборот за січень-листопад 2006 р. склав 2 млрд. 523,8 млн. дол. США і у порівнянні з відповідним періодом минулого року збільшився на 22,2%.

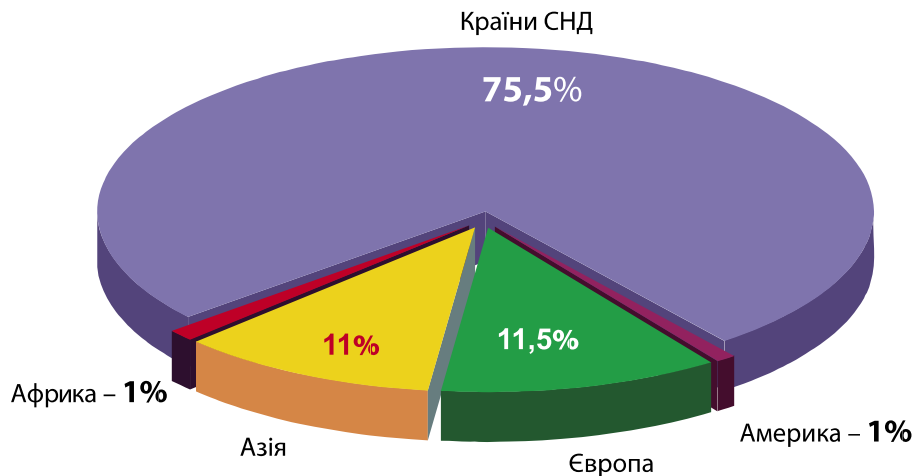
Експортні поставки склали 800,2 млн. дол. США, що на 22,5% більше, ніж у січні-листопаді 2005 р., імпорتنі надходження збільшились на 22,1% і становили 1 млрд. 723,6 млн. дол. США.

Динаміка зовнішньоекономічної діяльності (млн. дол. США)

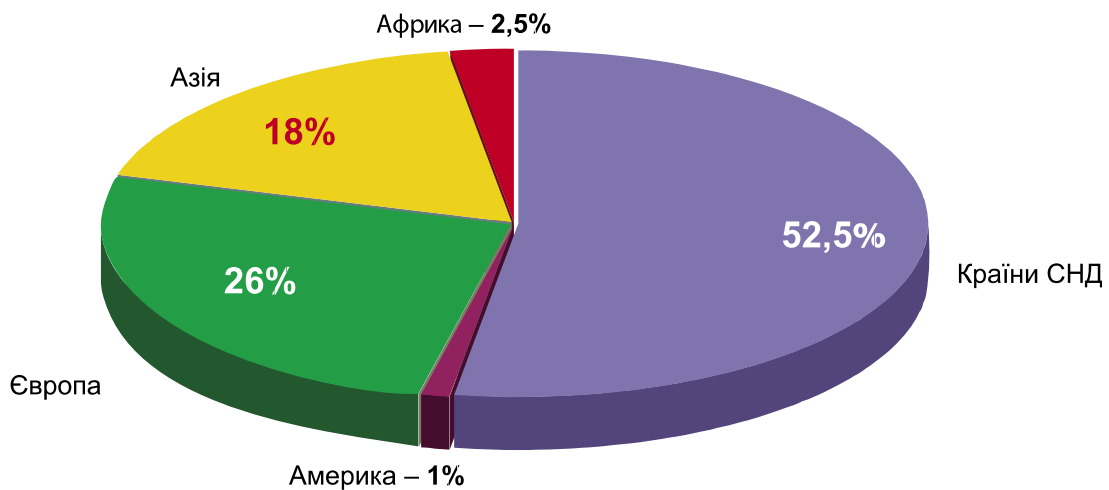

Експорт товарів до країн СНД у січні-листопаді 2006 р. склав 603,9 млн. дол. США., до інших країн світу – 196,3 млн. дол. США. Імпорتنі надходження становили 905,7 млн. дол. США. та 817,9 млн. дол. США. відповідно.

Структура експорту товарів за 11 місяців 2006 року

Структура імпорту товарів за 11 місяців 2006 року

У січні-листопаді 2006 року до країн СНД експортовано 75,5% усіх товарів, до інших країн – 24,5% (у січні-листопаді 2005 року – 69,5% і 30,5% відповідно). Імпортовано з країн СНД 52,5% усіх товарів, з інших країн світу – 47,5% (у січні-листопаді 2005 року – 55,4% і 44,6% відповідно).

Протягом 11 місяців 2006 року розширилась економічна присутність області на ринках інших країн світу. Експорт до країн Австралії і Океанії, у порівнянні з відповідним періодом 2005 р., зріс на 48,4%, до країн Європи – на 9,6%.

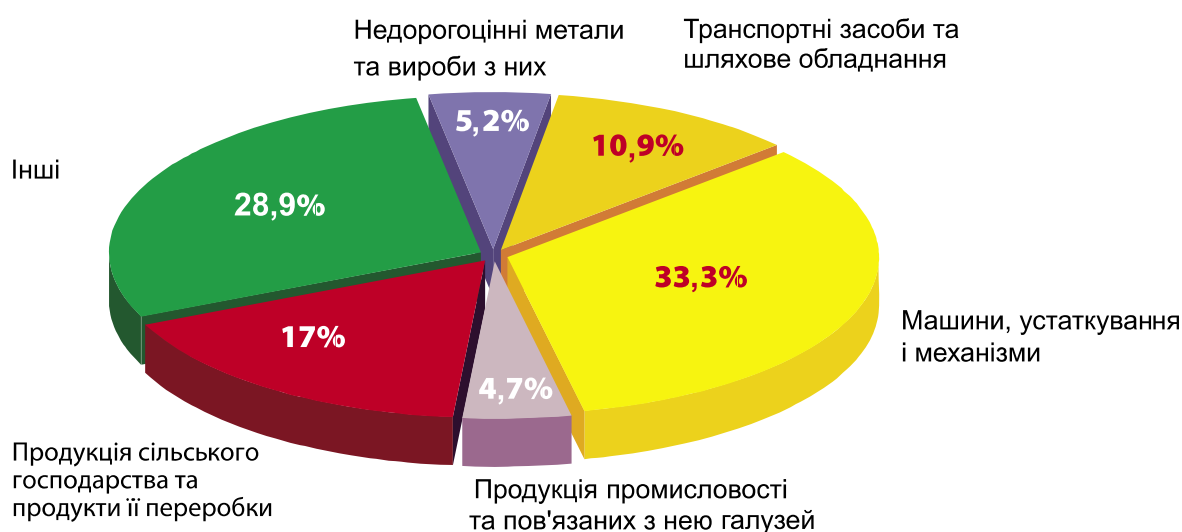
Найбільші обсяги експортних поставок здійснювались до Російської Федерації – 49,9%, Казахстану – 7,1%, Білорусі – 6,4%, Грузії – 2,9%, Пакистану – 2,8%, Польщі – 2,4%, Молдови – 2,3%, Азербайджану – 2,3%, Вірменії – 2,1%, Литви – 2%.

Імпортні надходження – з Російської Федерації – 47,9%, Німеччини – 7%, Китаю – 4,5%, Білорусі – 4,2%, США – 3,9%, Італії – 3,7%, Польщі – 2,5%.

Стабільним попитом на зовнішньому ринку користується продукція машинобудівного комплексу. За 11 місяців 2006 року експорт електричних машин та устаткування збільшився на 45,7% і склав 106,5 млн. дол. США. Експорт наземних транспортних засобів збільшився на 7,2% і склав 60,8 млн. дол. США.

Оснoву імпoрту складали наземні транспортні засоби, крім залізничних, котли, машини, апарати та механічні пристрої, найбільшу питому вагу у загальному обсязі імпoртних надходжень до Харківської області займали поставки наземних транспортних засобів, крім залізничних. Їх надходження становили 407,1 млн. дол. США. Також, у цей же час друге місце за надходженням на територію області мали котли, машини, апарати і механічні пристрої. Обсяги імпoрту цих товарів склали 261,2 млн. дол. США.

Динаміка структури експорту товарів по товарних групах за 11 місяців 2006 року

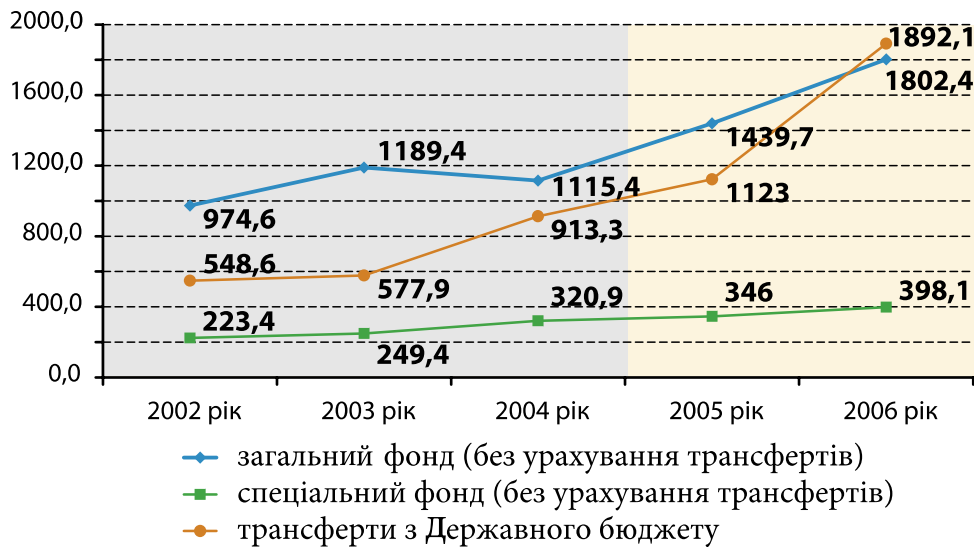

Протягом 2004–2006 років проводились презентації експортного потенціалу Харківської області у 10 країнах світу, а саме: Російській Федерації, Німеччині, Болгарії, Лівії, Туреччині, США та ін. Участь у цих міжнародних заходах дає можливість підприємствам заявити про себе за межами України, запропонувати конкурентоспроможну продукцію, продемонструвати свої кращі здобутки. Проведені переговори керівників промислових підприємств з представниками іноземних фірм, підготовлені до підписання протоколи про наміри про подальше співробітництво з українськими підприємствами.

БЮДЖЕТ

Всього на території Харківської області за 2006 рік надійшло податків і зборів до бюджетів всіх рівнів 8776,0 млн. грн., що на 1553,0 млн. грн., або на 21,5% більше ніж у 2005 році. З них зараховано до місцевих бюджетів області (зведений бюджет) 4092,6 млн. грн., або в порівнянні з аналогічним періодом минулого року обсяг бюджету збільшився на 1183,9 млн. грн. (40,7%).

Доходи зведеного бюджету Харківської області (млн.грн.)

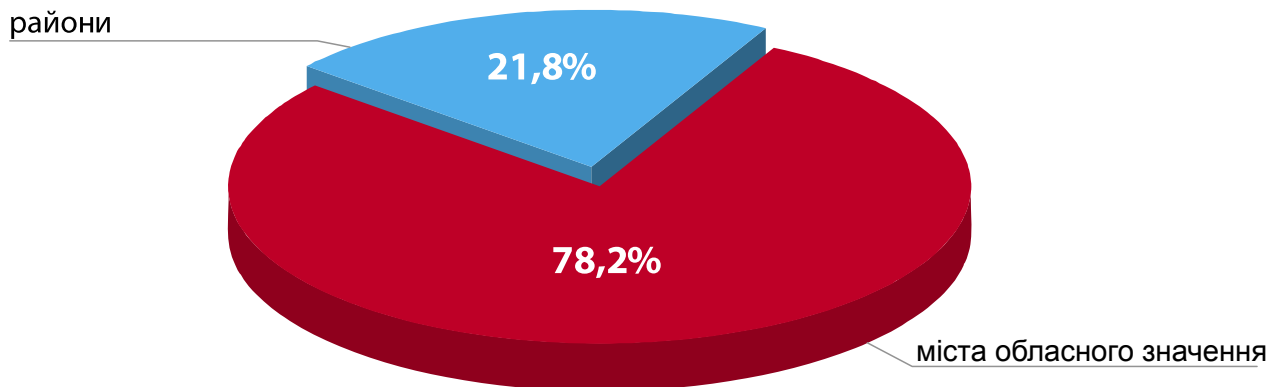

Доходи загального фонду місцевих бюджетів Харківської області (без урахування трансфертів)

№ з/п	Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік
1	Всього доходів	1115,4	1439,7	1802,4
	у тому числі:			
2	Доходи, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів	939,3	1209,6	1537,5
3	Доходи, що не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів:	176,1	230,1	264,9
	податок з доходів фізичних осіб	758,3	982,7	1285,9
	плата за землю	131,1	170,4	217,0
	плата за ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами	13,6	19,1	28,3
	плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності	30,5	37,8	43,4
	місцеві податки і збори	45,2	47,4	48,8
	плата за оренду цілісних майнових комплексів, що знаходяться у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст області	21,6	23,2	26,3

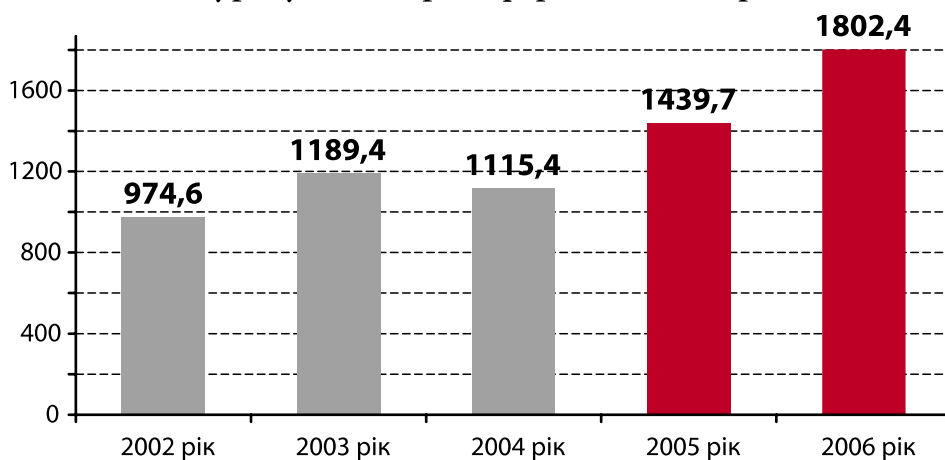
Із загальної суми податків та зборів, які надійшли до місцевих бюджетів Харківської області, платниками податків міст обласного значення перераховано 78,2% надходжень, платниками податків в районах – 21,8%.

Структура надходження до загального фонду бюджету

В порівнянні з 2002 роком надходження до загального фонду бюджету області у 2006 році (без урахування трансфертів) збільшилися в 1,8 разу.

Доходи загального фонду бюджету Харківської області (без урахування трансфертів), (млн. грн.)

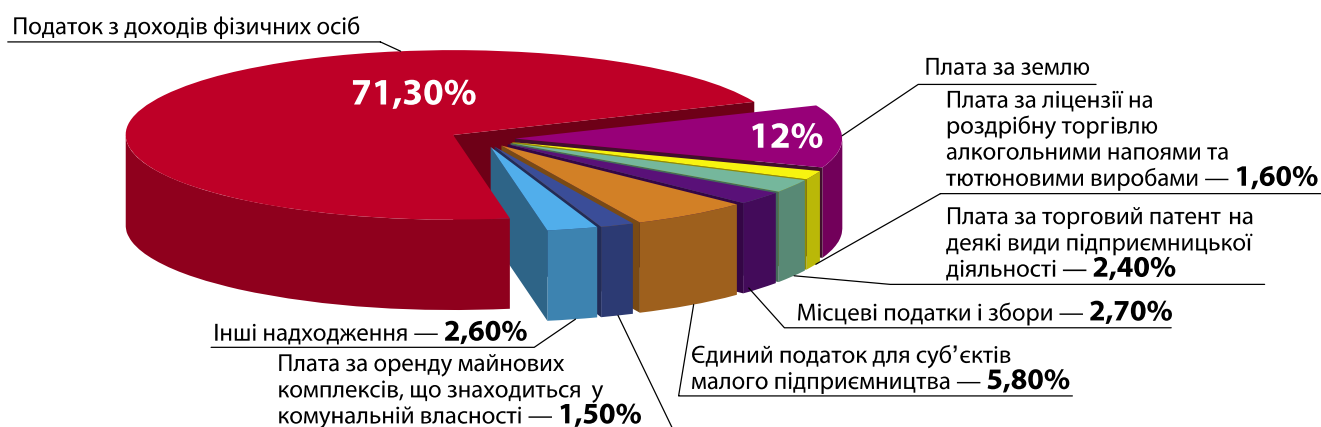

В структурі надходжень до загального фонду місцевих бюджетів Харківської області (без урахування трансфертів) у 2006 році найбільшу питому вагу займають: податок з доходів фізичних осіб – 71,3%, плата за землю – 12,0%, єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва – 5,8%, місцеві податки і збори – 2,7%, плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності – 2,4% та інші – 5,8%.

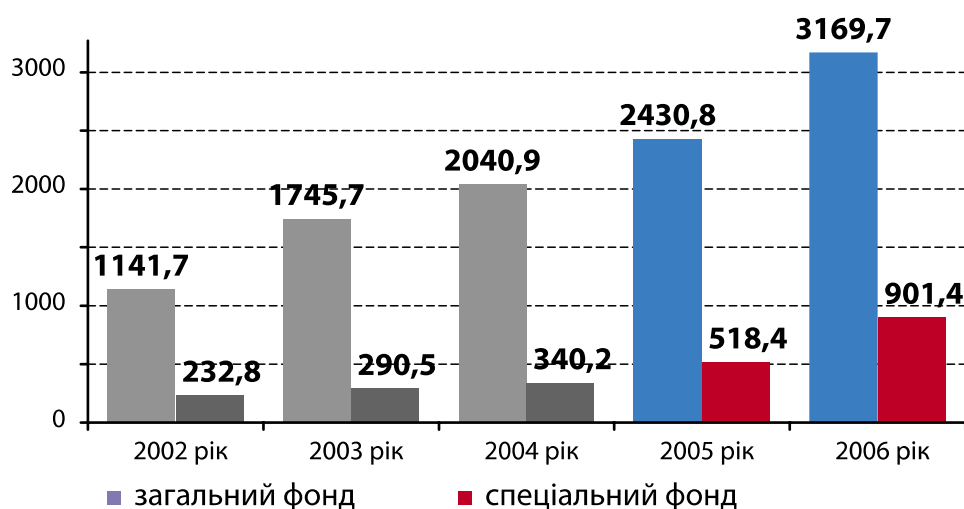
Видатки зведеного бюджету області за 2006 рік по загальному та спеціальному фондах склали 4071,1 млн. грн., які в порівнянні з минулим роком зросли на 1121,8 млн. грн., або на 38% (в 2005 році – 2949,3 млн. грн.).

В порівнянні з 2002 роком видатки зведеного бюджету області збільшилися в 2,4 разу.

Структура надходжень до загального фонду бюджету області по видах податків та зборів в 2006 році (без урахування трансфертів)

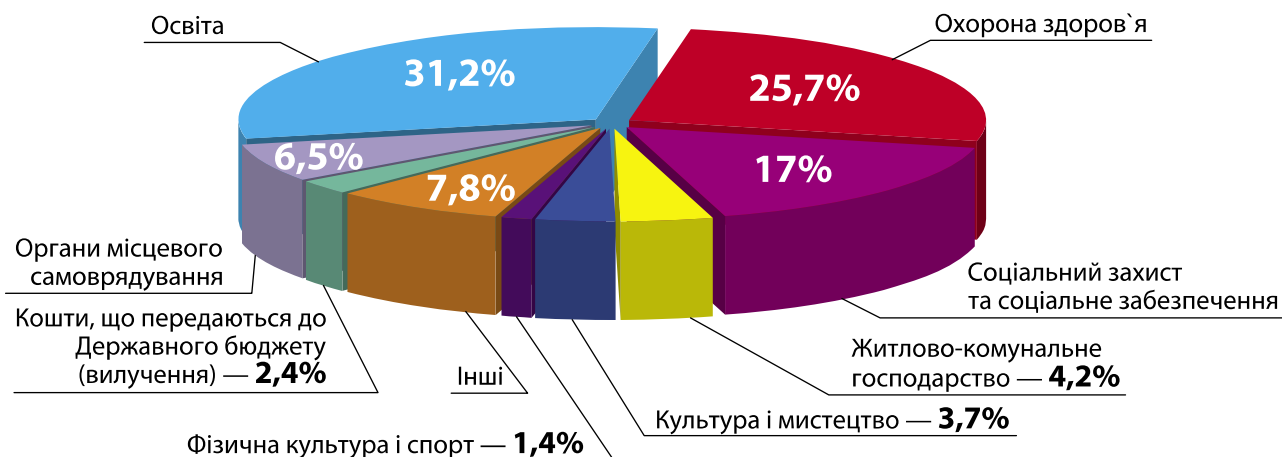
Видатки зведеного бюджету, млн. грн.

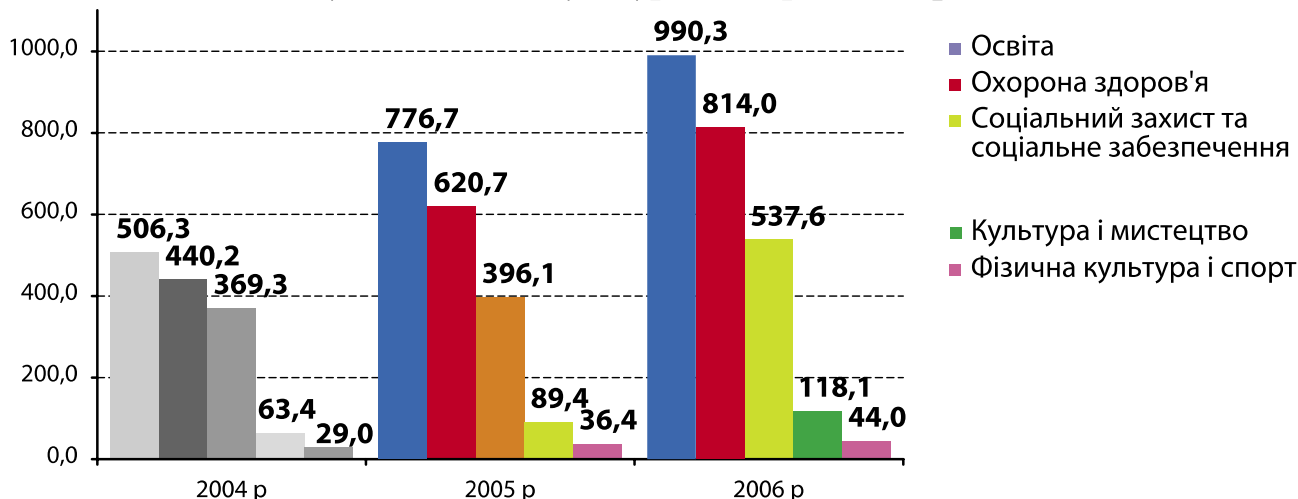
В тому числі видатки загального фонду бюджету за 2006 рік склали 3169,7млн. грн. та зросли в порівнянні з минулим роком на 738,8 млн. грн., або на 30,4%, спеціального фонду – 901,4 млн. грн., або зросли на 383,0 млн. грн. (в 1,7 разу).

- ▶ Найбільшу питому вагу в структурі видатків загального фонду бюджету складають видатки на галузі соціально-культурної сфери (79%). В порівнянні з минулим роком цей показник збільшився на 584,7 млн. грн., або 30,5%, і складає 2504,0 млн. грн. При цьому видатки на утримання установ освіти збільшились на 213,6 млн. грн., або 27,5%, охорони здоров'я – на 193,3 млн. грн., або 31,1%, установ культури – на 28,7 млн. грн., або 32,1%, фізичної культури та спорту – на 7,6 млн. грн., або 20,9%, видатки на соціальний захист населення збільшились на 141,5 млн. грн., або 35,7%.

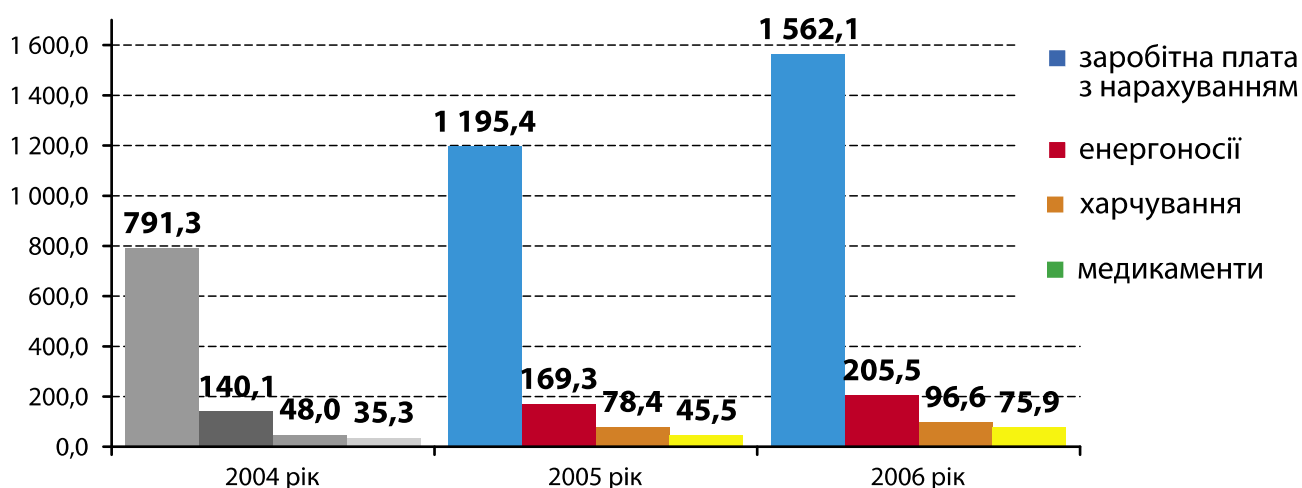
Структура видатків бюджету області в 2006 році (загальний фонд)

Видатки на галузі соціально-культурної сфери, млн. грн.

Фінансування захищених статей, млн. грн

- ▶ Кошти бюджету в першу чергу спрямовувались на захищені статті видатків, а саме: виплату заробітної плати з нарахуваннями, придбання медикаментів та продуктів харчування, оплату комунальних послуг і енергоносіїв, що використовувалися бюджетними установами області, соціальні виплати населенню та поточне утримання установ.
- ▶ За 2006 рік на фінансування захищених статей було направлено 2575,3 млн. грн., або 81,2% від загального обсягу видатків за рахунок загального фонду проти 1984,6 млн. грн. в 2005 році (81,6%).
- ▶ **Видатки на освіту** спрямовуються на дошкільну та загальну середню освіту, на утримання вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації, інституту післядипломної освіти вчителів та центрів підвищення кваліфікації працівників культури і охорони здоров'я, заходів з підвищення кваліфікації державних службовців місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
- ▶ **Видатки на охорону здоров'я** спрямовуються на утримання спеціалізованої амбулаторно-поліклінічної допомоги, на первинну медико-санітарну амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу, інші державні програми медичної допомоги.
- ▶ **Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення:** державні допомоги (по догляду за інвалідом I–II групи внаслідок психічного розладу; сім'ям з дітьми; малозабезпеченим сім'ям; дітям-інвалідам, інвалідам з дитинства; тимчасова державна допомога дітям); компенсаційні виплати відповідно до програм соціального захисту інвалідів; утримання будинків-інтернатів для інвалідів; соціальні програми у галузі сім'ї, жінок, молоді та дітей; притулки для неповнолітніх; центр по нарахуванню та виплаті соціальних допомог; територіальні центри і відділення соціальної допомоги на дому; центр соціальної адаптації для осіб без постійного місця проживання; центр реабілітації дітей-інвалідів та інвалідів дитинства; фінансова підтримка громадським ветеранським організаціям; регіональні програми соціального захисту населення.
- ▶ **Видатки на культуру і мистецтво** включають в себе фінансування бібліотек, музеїв, Будинків культури, шкіл естетичного виховання, Харківського зоопарку та фінансування культурно-мистецьких заходів, а також надання фінансової підтримки 6 театрам (з них 5 мають статус академічних), Харківській обласній філармонії та молодіжному симфонічному оркестру «Слобожанський».
- ▶ **Видатки на фізичну культуру і спорт** спрямовуються на утримання дитячо-юнацьких спортивних шкіл всіх типів, проведення навчально-тренувальних зборів і змагань і заходів з фізичної культури і спорту, обласного центру з інвалідного спорту «Інваспорт», проведення обласних навчально-тренувальних зборів і змагань з інвалідного спорту, фінансову підтримку організацій фізкультурно-спортивної спрямованості і спортивних споруд.

ЩО ЗРОБИМО

Керівництвом області з залученням широкого кола науковців, фахівців, експертів, радників розроблена **Програма економічного і соціального розвитку Харківської області на 2007 рік**, що передбачає головні напрямки, пріоритетні завдання та шляхи їх досягнення.

Основна мета розвитку області у 2007 році:

закріплення економічного зростання на основі інноваційно-інвестиційної складової, справедливої оплати праці, повноцінного відновлення робочої сили та задіяння стимулів до збільшення індивідуальних доходів громадян для досягнення головної мети – підвищення добробуту населення.

З матеріалами **Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2007 рік** можна буде ознайомитися на офіційному сайті облдержадміністрації www.kharkivoda.gov.ua та в засобах масової інформації.

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Україна, 61200, м. Харків, вул. Сумська, 64

тел. (057) 700-21-05, факс (057) 700-22-01

www.kharkivoda.gov.ua • e-mail: info@kharkivoda.gov.ua

Підписано до друку 19.02.2007. Формат 60×84¹/₈.
Папір офсет. Гарнітура Minion Pro. Друк офсет.
Умов. друк. арк. 13,02. Обл.-вид. арк. 7,45.
Тираж 3000 прим. Зам. 12.

Виготовлено ФОП Тищенко Є. М.
Свідоцтво серії ХК № 181 від 18.07.2006 р.